

CZEŚĆ TRZECIA

APPENDIX

**NARODOWY PROGRAM
ROZWOJU HUMANISTYKI**

Praca naukowa finansowana w ramach programu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą "Narodowy Program Rozwoju Humanistyki: w latach 2012-2017"

WYKAZ LISTÓW NORWIDA

1. Do Jana Nepomucena Karwowskiego. Warszawa, 7 stycznia 1839.

Pdr.: T. Makowiecki, *Z lat szkolnych Cypriana Norwida*. „Ruch Literacki” 1926, nr 4, s. 105.

Atg: znajdujący się w Archiwum Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w Warszawie (pierwotnie w: Akta Gimnazjum na Lesznie, zawierające interesa osobiste uczniów od r. szk. 1835/6-1839, 77, v. III, nr 657) zaginął w 1939 roku.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 1; PWSz VIII, nr 1; PWyb^{2,3} V, nr 1; DWSz X, nr 1.

2. Do Heroldii Królestwa Polskiego. Warszawa, 5 listopada 1840.

Pdr: S. Pomarański, *Z dziejów doli Norwidowej w ojczyźnie*. „Ruch Literacki” 1926, nr 8, s. 235.

Atg: przechowywany w Archiwum Głównym Akt Dawnych w Warszawie (pierwotnie: Akta Heroldii Królestwa Polskiego, v. 52: W przedmiocie próśb o posady w Heroldii Królestwa Polskiego i akt osobistych osób, które wyszły ze służby, k. 174 zaginął w 1939 roku.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 2; PWSz VIII, nr 2; PWyb^{2,3} V, nr 2; DWSz X, nr 2.

3. Do Heroldii Królestwa Polskiego. Warszawa, 26 kwietnia 1841.

Pdr: S. Pomarański, *Z dziejów doli Norwidowej w ojczyźnie*. „Ruch Literacki” 1926, nr 8, s. 236.

Atg: w Archiwum Głównym Akt Dawnych w Warszawie (pierwotnie: Akta Heroldii Królestwa Polskiego, v. 52, k. 176) zaginął w 1939 roku.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 3; PWSz VIII, nr 3; PWyb^{2,3} V, nr 3; DWSz X, nr 3.

4. Do redakcji „Biblioteki Warszawskiej”. Warszawa, 29 kwietnia 1841.

Pdr: WP VIII, nr 1, s. 1.

Atg: Biblioteka Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk w Krakowie 717: Zbiór Atg:ów Cypriana Walewskiego, t. VI, k. 961.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 4; PWSz VIII, nr 4; DWSz X, nr 4.

5. Do Augusta Wilkońskiego. Warszawa, po 27 kwietnia 1841.

Pdr: WP VIII, nr 3, s. 2.

Atg: Biblioteka Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk w Warszawie: Fundacja Michalskich 364/129 k.1 [wraz z rysunkiem *Zoilus*].

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 5; PWsz VIII, nr 5; PWyb^{2,3} V, nr 4; DWsz X, nr 5.

6. Do Józefa Ignacego Kraszewskiego. Warszawa, 6 grudnia 1841.

Pdr: K. Bartoszewicz, *Nieznany wiersz Norwida*. „Świat” 1912, nr 29, s. 13.

Atg: Biblioteka Jagiellońska 6457 IV: Korespondencja J.I. Kraszewskiego, S. II, t. 2, k. 126-127 [do listu dołączony był kryptopolityczny wiersz *Burza*].

Wyd. następne: WP VIII, nr 2; PWyb¹ V, nr 6; PWsz VIII, nr 6; PWyb^{2,3} V, nr 5; DWsz X, nr 6.

7. Do redakcji „Biblioteki Warszawskiej”. Norymberga i Monachium, 23 października 1842.

Pdr: WP VIII, nr 4, s. 2-3.

Atg: Biblioteka Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademi Nauk w Krakowie 717 k. 964 [wraz z wierszem *Adam Krafft*].

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 7; PWsz VIII, nr 7, errata w PWsz XI, s. 623; PWyb^{2,3} V, nr 6; DWsz X, nr 7.

8. Do Giuseppe Bezzuolego. Florencja, 23 kwietnia 1844.

Pdr: PWsz XI, nr 7a (1049), s. 639.

Atg: [pisany ręką Antoniego Zaleskiego] Florencja, Biblioteca Accademia delle Arti del Disegno, zbiory nieskatalogowane.

Wyd. następne DWsz X, nr 8.

9. Do Vincenza della Bruna. Florencja, przed wrześniem 1844.

Pdr: J.W. Gomulicki, *Inedita Cypriana Norwida. VII. List do della Bruna*, „Kultura” 1971, nr 41, s. 8.

Atg: Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze, Carteggi, Raccolta Gonnelli cass. 28, nr 212, k. 1.

Wyd. następne: PWsz XI, nr 7a (1045), s. 441, 553; DWsz X, nr 9.

10. Do Antoniego Zaleskiego. Florencja, 11 września 1844.

Pdr:i dwa od siebie niezależne: 1/ C. Norwid, *Listy do Antoniego Zaleskiego z lat 1844-1877*. Wyd. D. Acecka-Poklewska, W. Mincer. Toruń 1967 [recte 1968], s. 15-16; 2/ PWyb¹ V, nr 8, s. 15-16.

Atg: Biblioteka Główna Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu 915, k. 1-2.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 8; DWsz X, nr 10.

11. Do Antoniego Zaleskiego. Florencja, 2 listopada 1844.

Pdr:i dwa od siebie niezależne: 1/ C. Norwid, *Listy do Antoniego Zaleskiego z lat 1844-1877*. Wyd. D. Acecka-Poklewska, W. Mincer. Toruń 1967 (recte 1968), s. 18-20; 2/ PWyb¹ V, nr 9, s. 17-20

Atg: Biblioteka Główna Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu 915, k. 1-2.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 9; PWyb^{2,3} V, nr 7; DWsz X, nr 11.

12. Do Antoniego Zaleskiego. Rzym, 24-25 lutego 1845.

Pdr:i dwa od siebie niezależne: 1/ C. Norwid, *Listy do Antoniego Zaleskiego z lat 1844-1877*. Wyd. D. Acecka-Poklewska, W. Mincer. Toruń 1967 (recte 1968), s. 23-24; 2/ PWyb¹ V, nr 10, s. 20-25.

Atg: Biblioteka Główna Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu 915, k. 1-2.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 10; PWyb^{2,3} V, nr 8; DWsz X, nr 12.

13. Do Marii Trębickiej. Berlin, listopad – pierwsza połowa grudnia 1845.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku S. Kossowski, „Chimera” 1904 [wyd. 1905] t. VIII, s. 325.

Atg: BJ 4285, k. 2-3.

Wyd. następne: WP VIII, nr 6; PWyb¹ V, nr 11; PWsz VIII, nr 11; PWyb^{2,3} V, nr 9; DWsz X, nr 13.

14. Do Antoniego Celińskiego. Berlin, listopad lub grudzień 1845.

Pdr: Norwidiana IV: *Listów Norwida garść trzecia*. Podał S. Pigoń. „Myśl Narodowa” 1936 nr 7, s. 104 (adresat: Antoni Zaleski, listopad – grudzień).

Atg: BJ 9239, III, k. 87-88.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów w lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935 [na okładce 1936], s. 121-123; WP VIII, nr 5 (bez daty miesięcznej); PWyb¹ V, nr 12; PWsz VIII, nr 12; PWyb^{2,3} V, nr 10; DWsz X, nr 14.

15. Do Marii Trębickiej. Berlin, listopad przed 15 grudnia 1845.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku S. Kossowski Chimera VIII,326.

Atg: BJ 4285, k. 6.

Wyd. następne: WP VIII, nr 8; PWsz VIII, nr 13 (listopad – grudzień 1845); DWsz X, nr 15.

16. Do Marii Trębickiej. Berlin, listopad przed 15 grudnia 1845.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku S. Kossowski Chimera VIII,326.

Atg: BJ 4285, k. 4-5.

Wyd. następne: WP VIII, nr 7; PWsz VIII, nr 14 (listopad – grudzień 1845); DWsz X, nr 16.

17. Do Marii Trębickiej. Berlin, listopad przed 15 grudnia 1845.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku S. Kossowski Chimera VIII,326.

Atg: BJ 4285, k. 66.

Wyd. następne: WP VIII, nr 9; PWsz VIII, nr 15 (listopad – grudzień 1845); DWsz X, nr 17.

18. Do Marii Trębickiej. Berlin, 16 grudnia 1845.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku S. Kossowski Chimera VIII,327.

Atg: BJ 4285, k. 7-8.

Wyd. następne: WP VIII, nr 10; PWyb¹ V, nr 13; PWsz VIII, nr 16; PWyb^{2,3} V, nr 11; DWsz X, nr 18.

19. Do Marii Trębickiej. Berlin, 20 grudnia 1845.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku S. Kossowski Chimera VIII,328-330.

Atg: BJ 4285, k. 9-11.

Wyd. następne: WP VIII, nr 11; PWyb¹ V, nr 14; PWsz VIII, nr 17; PWyb^{2,3} V, nr 12; DWsz X, nr 19.

20. Do Marii Trębickiej. Berlin, 30 grudnia 1845.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku S. Kossowski Chimera VIII,330-332.

Atg: BJ 4285, k. 12-13.

Wyd. następne: WP VIII, nr 12; PWyb¹ V, nr 15; PWsz VIII, nr 18; PWyb^{2,3} V, nr 13; DWsz X, nr 20.

21. Do Marii Trębickiej. Berlin, 2-3 stycznia 1846.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku S. Kossowski Chimera VIII,332-336.

Atg: BJ 4285, k. 14 -17.

Wyd. następne: WP VIII, nr 13; PWyb¹ V, nr 16; PWsz VIII, nr 19; PWyb^{2,3} V, nr 14; DWsz X, nr 21.

22. Do Marii Trębickiej. Berlin, 25-27 stycznia 1846.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku S. Kossowski Chimera VIII,337-338.

Atg: BJ 4285, k. 18-19.

Wyd. następne: WP VIII, nr 14; PWyb¹ V, nr 17; PWsz VIII, nr 21; PWyb^{2,3} V, nr 15; DWsz X, nr 22.

23. Do Marii Trębickiej. Berlin, 20 lutego 1846.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku S. Kossowski Chimera VIII,339-340.

Atg: BJ 4285, k. 20-21.

Wyd. następne: WP VIII, nr 15; PWyb¹ V, nr 18; PWsz VIII, nr 22; PWyb^{2,3} V, nr 16; DWsz X, nr 23.

24. Do Laury Czosnowskiej. Berlin, 14 marca 1846.

Pdr: *Norwidiana: Listów C. Norwida garść druga*. Podał S. Pigoń. „Myśl Narodowa” 1935, nr 42, s. 644 (adresat: Maria Kalergis?).

Atg: Biblioteka Naukowa im. Wasyla Stefanyka Ukraińskiej Akademii Nauk we Lwowie F. 5, op. 2 (daw. Ossolineum 2880) k. 1-2.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów w lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935 [na okładce 1936], s. 71-73; WP VIII, nr 16 (adresat: Maria Trębicka?); PWSz VIII, nr 23 (adresat: N.N.); DWsz X, nr 24.

25. Do Marii Trębickiej. Berlin, 11 kwietnia 1846.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku S. Kossowski Chimera VIII,340.

Atg: BJ 4285, k. 22-23.

Wyd. następne: WP VIII, nr 17; PWyb¹ V, nr 19; PWSz VIII, nr 24; DWsz X, nr 25.

26. Do Marii Trębickiej. Berlin, 14 lub 21 czerwca 1846.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku S. Kossowski Chimera VIII,342-346.

Atg: BJ 4285, k. 26-27.

Wyd. następne: WP VIII, nr 18; PWyb¹ V, nr 20; PWSz VIII, nr 25; PWyb^{2,3} V, nr 17; DWsz X, nr 26.

27. Do Henryka Moraczewskiego. Berlin, najpóźniej 25 czerwca 1846.

Pdr: J.W. Gomulicki, *Nieznane listy Norwida*. „Przegląd Humanistyczny” 1957, nr 3, s. 57-58.

Atg: Biblioteka Naukowa im. Wasyla Stefanyka Ukraińskiej Akademii Nauk we Lwowie F. H/O (zbiory podworskie), 3090, Album Moraczewskich k. 34.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 20; DWsz X, nr 27.

28. Do Cezarego Platara. Berlin, 27 lub 28 lipca 1846.

Pdr: Z. Muszyńska, *Listy Cypriana Norwida do Cezarego Platara*. „Przegląd Humanistyczny” 1960, nr 6, s. 103.

Atg: zaginął. Odpis Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk 821, s. 1.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 21; PWSz VIII, nr 26; PWyb^{2,3} V, nr 19; DWsz X, nr 28.

29. Do Marii Trębickiej. Bruksela, 11 sierpnia 1846.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku S. Kossowski Chimera VIII,346-347.

Atg: BJ 4285, k. 28-29.

Wyd. następne: WP VIII, nr 19; PWyb¹ V, nr 22; PWsz VIII, nr 27; PWyb^{2,3} V, nr 19; DWsz X, nr 29.

30. Do Cezarego Platera. Ostenda, 1 września 1846.

Pdr: Z. Muszyńska, *Listy Cypriana Norwida do Cezarego Platera*. „Przegląd Humanistyczny” 1960, nr 6, s. 103-106.

Atg: zaginął. Odpis Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk 821, s. 2-3.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 23; PWsz VIII, nr 28; PWyb^{2,3} V, nr 20; DWsz X, nr 30.

31. Do Cezarego Platera. Bruksela, 7 grudnia 1846.

Pdr: Z. Muszyńska, *Listy Cypriana Norwida do Cezarego Platera*. „Przegląd Humanistyczny” 1960, nr 6, s. 106.

Atg: zaginął. Odpis Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk 821, s. 4 – kopiował Bolesław Erzepki.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 24; PWsz VIII, nr 29; DWsz X, nr 31.

32. Do Marii Trębickiej. Bruksela, 18 grudnia 1846.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku S. Kossowski Chimera VIII,347-350.

Atg: BJ 4285, k. 30-31.

Wyd. następne: WP VIII, nr 20; PWyb¹ V, nr 25; PWsz VIII, nr 30; PWyb^{2,3} V, nr 21; DWsz X, nr 32.

33. Do Cezarego Platera. Bruksela, 23 stycznia 1847.

Pdr: Z. Muszyńska, *Listy Cypriana Norwida do Cezarego Platera*. „Przegląd Humanistyczny” 1960, nr 6, s. 106-108.

Atg: zaginął. Odpis Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk 821, s. 5-6 – kopiował Bolesław Erzepki.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 26; PWsz VIII, nr 31; PWyb^{2,3} V, nr 22; DWsz X, nr 33.

34. Do Marii Trębickiej. Rzym, 17 czerwca 1847.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku S. Kossowski Chimera VIII,350-352.

Atg: BJ 4285, k. 32-33.

Wyd. następne: WP VIII, nr 21; PWyb¹ V, nr 27; PWSz VIII, nr 33; PWyb^{2,3} V, nr 23; DWSz X, nr 34.

35. Do Marii Trębickiej, Bains de Lucques, 2 sierpnia 1847.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku S. Kossowski Chimera VIII,352-353.

Atg: BJ 4285, k. 34-35.

Wyd. następne: WP VIII, nr 22; PWyb¹ V, nr 28; PWSz VIII, nr 34; PWyb^{2,3} V, nr 24; DWSz X, nr 35.

36. Do Marii Dowgiałło. Rzym, 30 sierpnia 1847.

Pdr:i dwa od siebie niezależne: 1/ C. Norwid, *Listy do Antoniego Zaleskiego*. Wydali D. Acecka-Poklewska, W. Mincer. Toruń 1967 [recte: 1968], s. 27-29; 2/ PWyb¹ V, nr 29, s. 67-69.

Atg: Biblioteka Główna Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu 915, k. 1-2.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 29; PWSz VIII, nr 35; DWSz X, nr 36.

37. Do Stanisława Egberta Koźmiana. Rzym, 16 września 1847.

Pdr: S. Pigoń, *Cyprian Norwid w Rzymie. Nieznane listy*. „Tygodnik Powszechny” 1951, nr 51-52, s. 10-11.

Atg: Biblioteka Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk w Krakowie 2210, k. 23-24.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 30; PWSz VIII, nr 36; PWyb^{2,3} V, nr 25; DWSz X, nr 37.

38. Do Amelii Skrzyneckiej. Rzym, między 27 września a 10 października 1847.

Pdr: fragmentu listu J. Skrzynecka, *Kilka szczegółów o Towiańskim*, „Przegląd Powszechny” 7:1890, t. 25, s. 462.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: J.W. Gomulicki, *Nieznane listy Norwida*. „Przegląd Humanistyczny” 1957, nr 3, s. 58-59; PWSz VIII, nr 32; DWSz X, nr 38.

39. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Rzym, przed 29 grudnia 1847.

Pdr: Norwidiana IV: *Listów C. Norwida garść trzecia*. Podał S. Pigoń. „Myśl Narodowa” 1936, nr 7, s. 104-105.

Atg: BJ 9206, k. 86-87.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935 [na okładce 1936], s. 123-126; WP VIII, nr 23; PWyb¹ V, nr 31; PWSz VIII, nr 37; PWyb^{2,3} V, nr 26; DWSz X, nr 39.

40. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Rzym, 9 lutego 1848.

Pdr: Norwidiana IV: *Listów C. Norwida garść trzecia*. Podał S. Pigoń. „Myśl Narodowa” 1936, nr 8, s. 121.

Atg: BJ 9206, k. 88-89.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935 [na okładce 1936], s. 126-129; WP VIII, nr 24; PWyb¹ V, nr 32; PWSz VIII, nr 38; PWyb^{2,3} V, nr 27; DWSz X, nr 40.

41. Do Stanisława Egberta Koźmiana. Rzym, najwcześniej 9 lutego 1848.

Pdr: S. Pigoń, *Cyprian Norwid w Rzymie. Nieznane listy*. „Tygodnik Powszechny” 1951, nr 51-52, s. 10-11.

Atg: Biblioteka Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk w Krakowie 2210, k. 27.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 33; PWSz VIII, nr 39; DWSz X, nr 41.

42. Do Marii Trębickiej. Rzym, 8 kwietnia 1848.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku S. Kossowski Chimera VIII, 353.

Atg: BJ 4285, k. 36-37.

Wyd. następne: WP VIII, nr 25; PWyb¹ V, nr 34; PWSz VIII, nr 40; PWyb^{2,3} V, nr 28; DWSz X, nr 42.

43. Do Jana Skrzyneckiego. Rzym, 15 kwietnia 1848.

Pdr: F. [Konstancja Morawska], *Z teki jenerała Skrzyneckiego*, „Przegląd Polski” XXI:1886, s. 560-561 (brak początku i końca).

Atg: zaginął.

Wyd. następne: WP VIII, nr 26; PWyb¹ V, nr 35; PWsz VIII, nr 41; PWyb^{2,3} V, nr 29; DWsz X, nr 43.

44. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Rzym, 24 kwietnia 1848.

Pdr: J. Kallenbach, *Adam Mickiewicz*. Wyd. 3. T. II. Lwów – Warszawa – Kraków 1923 s. 483-484 (brak początku).

Atg: BJ 9206, k. 90-91.

Wyd. następne: WP VIII, nr 27(całość); PWyb¹ V, nr 36; PWsz VIII, nr 42; PWyb^{2,3} V, nr 30; DWsz X, nr 44.

45. Do Piusa IX [w języku łac.]. Rzym, przed 7 maja 1848.

Pdr: J.W. Gomulicki, *Nieznane listy Norwida*. „Przegląd Humanistyczny” 1957 nr 3, s. 59-60.

Atg: zaginął. Tekst według odpisu, sporządzonego w 1908 roku przez Leopolda Wellisza dla Zenona Przesmyckiego: BN III 6321 (zeszyt Wellisza k. 10-11).

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 43; DWsz X, nr 45 (oryginał i przekład polski).

46. Do Jana Skrzyneckiego. Rzym, po 7 maja 1848.

Pdr: F. [Konstancja Morawska], *Z teki jenerała Skrzyneckiego*. „Przegląd Polski” XXI: 1886, t. LXXXI, s. 566 (fragment).

Atg: zaginął.

Wyd. następne: WP VIII, nr 28; PWsz VIII, nr 44; DWsz X, nr 46.

47. Do Jana Skrzyneckiego. Rzym, 1 lipca 1858.

Pdr: F. [Konstancja Morawska], *Z teki jenerała Skrzyneckiego*. „Przegląd Polski” XXI: 1886, t. LXXXI, s. 566-569 (fragment).

Atg: zaginął.

Wyd. następne: WP VIII, nr 29; PWyb¹ V, 37; PWsz VIII, nr 45; PWyb^{2,3} V, nr 31; DWsz X, 47.

48. Do Marii Trębickiej. Rzym, 3 lipca 1848.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku S. Kossowski Chimera VIII,354.

Atg: BJ 4285, k. 38-39.

Wyd. następne: WP VIII, nr 30; PWyb¹ V, nr 38; PWsz VIII, nr 46; PWyb^{2,3} V, nr 32; DWsz X, nr 48.

49. Do Marii Trębickiej. Rzym, ok. 11 lipca 1848.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku S. Kossowski Chimera VIII,341-342.

Atg: BJ 4285, k. 24-25.

Wyd. następne: WP VIII, nr 31; PWyb¹ V, nr 39; PWsz VIII, nr 47; PWyb^{2,3} V, nr 33; DWsz X, nr 49.

50. Do Władysława Bentkowskiego. Rzym, październik 1848.

Pdr: W. [Władysław Bentkowski], *Listy z Poznania, III*. „Gazeta Polska” (Poznań) 1848, nr 193, s. 754 (fragment).

Atg: zaginął.

Wyd. następne: Z. Muszyńska, *Na wielkopolskim tropie Norwida*. [w:] *Literackie przystanki nad Wartą*. Pod red. Z. Szweykowskiego. Poznań 1962, s. 254; PWsz VIII, nr 48; DWsz X, nr 50.

51. Do Aleksandra Jełowickiego. Rzym, 9 stycznia 1849.

Pdr: C. K. Norwid, *Listy* [do Zmartwychwstanców]. Wydał i przypisami opatrzył F. German), „Znak” 1960, nr 73-74, s. 875-876.

Atg: Archiwum Zgromadzenia Zmartwychwstania Pańskiego w Rzymie 49728 k. 1-2.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 40; PWsz VIII, nr 49; DWsz X, nr 51.

52. Do Józefa Hubego. Rzym, 22 stycznia 1849.

Pdr: C. K. Norwid, *Listy* [do Zmartwychwstańców]. Wydał i przypisami opatrzył F. German), „Znak” 1960, nr 73-74, s. 876-877.

Atg: Archiwum Zgromadzenia Zmartwychwstania Pańskiego w Rzymie 49726 k. 1-2.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 41; PWsz VIII, nr 50; PWyb^{2,3} V, nr 34; DWsz X, nr 52.

53. Do Marii Przeździeckiej. Rzym, 7 lutego 1849.

[Do listu Norwid dołączył rysunek piórem, przedstawiający Antonia z *Kupca weneckiego* Shakeseare’a]. Pdr: J.W. Gomulicki, *Nieznane listy Norwida*. „Przegląd Humanistyczny” 1957, nr 3, s. 60-61.

Atg: zaginął. Odpis wtórny w Zbiory nowidowskie Juliusza Viktora Gomulickiego w Warszawie z odpisu Tadeusza Newlina-Wagnera.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 51; DWSz X, nr 53.

54. Do redakcji „Gazety W. Księstwa Poznańskiego”. Paryż, 19 lutego 1849.

Pdr: „Gazeta Wielkiego Księstwa Poznańskiego” 1849, nr 47, s. 188.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: Z. Muszyńska, *Na wielkopolskim tropie Norwida*, [w:] *Literackie przystanki nad Wartą*, pod red. Z. Szweykowskiego, Poznań 1962, s. 269; PWSz VIII, nr 52.

55. Do Aleksandra Niewiarowskiego. Paryż, po 3 kwietnia 1849.

Pdr: A. Niewiarowski, *O Juliuszu Słowackim. Fragment z pamiętnika*. „Biesiada Literacka” 22:1886, nr 37, s. 166.

Atg: zaginął.

Wydania następne J.W. Gomulicki, *nieznane listy Norwida*. „Przegląd Humanistyczny” 1957, nr 3, s. 61; PWSz VIII, nr 53; DWSz X, nr 54.

56. Do Piotra Semenki. Rzym, maj 1849.

Pdr: C. K. Norwid, *Listy* [do Zmartwychwstańców]. Wydał i przypisami opatrzył F. German, „Znak” 1960, nr 73-74, s. 905-906 (jako list z r. 1864 do ks. Aleksandra Jełowickiego, połączony z tekstem wiersza *Modlitwa Mojżesza*).

Atg: Archiwum Zgromadzenia Zmartwychwstania Pańskiego w Rzymie 49743, k. 1-2.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 54; DWSz X, nr 56.

57. Do Piotra Semenki. Passy, maj – przed 7 czerwca 1849.

Pdr: C. K. Norwid, *Listy* [do Zmartwychwstańców]. Wydał i przypisami opatrzył F. German, „Znak” 1960, nr 73-74, s. 885 (jako list z kwietnia 1852 r.).

Atg: Archiwum Zgromadzenia Zmartwychwstania Pańskiego w Rzymie: 49733, k. 1-2.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 55 (maj – czerwiec 1849); DWSz X, nr 56.

58. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 7 czerwca 1849.

Pdr: WP VIII, nr 32, s. 50-51.

Atg: BJ 9206, k. 92-93.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 43; PWsz VIII, nr 56; DWsz X, nr 57.

59. Do Cezarego Platara. Paryż, 11 czerwca 1849.

Pdr: Z. Muszyńska, *Listy Cypriana Norwida do Cezarego Platara*. „Przegląd Humanistyczny” 1960, nr 6, s. 108-109.

Atg: zaginął. Odpis Biblioteka Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk 821 – kopiował Bolesław Erzepki.

Wyd. następne PWyb¹ V, nr 44; PWsz VIII, nr 57; PWyb^{2,3} V, nr 35; DWsz X, nr 58.

60. Do Karola Libelta. Paryż, 28 lipca 1849.

[Do listu dołączony był artykuł Norwida *Krytycy i artyści*]

Pdr: *Norwidiana I: Garść listów C. Norwida*. Podał S. Pigoń, „Myśl Narodowa” 1935, nr 20, s. 312.

Atg: BJ6004, t. 2, k. 37.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*.

Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935 [na okładce 1936], s. 33; WP VIII, nr 33; PWyb¹ V, nr 45; PWsz VIII, nr 58; PWyb^{2,3} V, nr 36; DWsz X, nr 59.

61. Do Jana Koźmiana. Paryż, 13 sierpnia 1849.

[Do listu był załączony rękopis dramatu Norwida *Zwolon*].

Pdr: WP VIII, nr 34, s. 51-53.

Atg: zaginął.

Wyd. następne PWyb¹ V, nr 46; PWsz VIII, nr 59; PWyb^{2,3} V, nr 37; DWsz X, nr 60.

62. Do Piotra Semenki. Paryż, 16 sierpnia 1849.

Pdr: C. K. Norwid, *Listy* [do Zmartwychwstańców]. Wydał i przypisami opatrzył F. German, „Znak” 1960, nr 73-74, s. 877-879.

Atg: Archiwum Zgromadzenia Zmartwychwstania Pańskiego w Rzymie 49729 k. 1-2. Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 47; PWsz VIII, nr 60; PWyb^{2,3} V, nr 38; DWsz X, nr 61.

63. Do Bogusławy Mańkowskiej. Paryż, jesień 1849?

Pdr: S. Wasylewski, *Córka gen. Dąbrowskiego koresponduje*. [Wraz z podobizną Atg:u i rysunkiem Norwida] . „Tygodnik Ilustrowany” 1937, nr 17, s. 326.

Atg: zaginał.

Wyd. następne S. Wasylewski, „Gazeta Polska” 1938, nr 3 (24 IV); PWsz VIII (do Boguliny Mańkowskiej), nr 61; DWsz X, nr 62.

64. Do Cezarego Platara. Paryż, ok. 25 października 1849.

Pdr: Z. Muszyńska, *Listy Cypriana Norwida do Cezarego Platara*. „Przegląd Humanistyczny” 1960, nr 6, s. 109.

Atg: zaginał. Odpis Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk 821, s. 8 (kopiował Bolesław Erzepki).

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 49; PWsz VIII, nr 62; PWyb^{2,3} V, nr 39; DWsz X, nr 63.

65. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, 1 listopada 1849.

Pdr: : WP VIII, nr 35, s. 53.

Atg: BJ 9206, k. 94-95.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 50; PWsz VIII, nr 63; PWyb^{2,3} V, nr 40; DWsz X, nr 64.

66. Do Emmy Herwegh. Paryż, 3 lub 10 listopada 1849 (w języku franc.).

Pdr: PWsz XI, nr 63a (1050), s. 639-640.

Atg: Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie 247, k. 1-2.

Wyd. następne: DWsz X, nr 65 (oryginał i przekład polski).

67. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, jesień 1849.

Pdr: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935 [na okładce 1936], s. 162.

Atg: BJ 9206, k. 96-97.

Wyd. następne: WP VIII, nr 36; PWyb¹ V, nr 48; PWsz VIII, nr 64; DWsz X, nr 66.

68. Do Emmy Herwegh. Paryż, jesień 1849 (w języku franc.).

Pdr: PWsz XI, nr 64a (1051), s. 640.

Atg: Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie 247, k. 3-4.

Wyd. następne: DWsz X, nr 67 (oryginał i przekład polski).

69. Do Emmy Herwegh. Paryż, jesień 1849 (w języku franc.).

Pdr: PWsz VIII, nr 65, s. 82 (oryginał i przekład polski).

Atg: Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie 247, k. 5-6.

Wyd. następne: DWsz X, nr 68.

70. Do Emmy Herwegh. Paryż, st. poczt. 24 listopada 1849 (w języku franc.).

Pdr: E. Krakowski, *Le Société parisienne cosmopolite au XIXe siècle et C.K. Norwid, peintre et poète, précurseur du symbolisme*, Paris 1939, s. 152-153.

Atg: Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie 247, k. 7-8.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 66 ; DWsz X, nr 69 (oryginał i przekład polski).

71. Do Emmy Herwegh. Paryż, 1849-1850 (w języku franc.).

Pdr: w przekładzie polskim J.W. Gomulicki, *Kłopoty norwidowskie*, „Kultura” 1968, nr 47, s. 4; Pdr: oryginału PWsz VIII, nr 67, s. 83.

Atg: Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie 247 k. 9-10.

Wyd. następne: DWsz X, nr 70 (oryginał i przekład polski).

72. Do Emmy Herwegh. Paryż, 1849-1850 (w języku franc.).

Pdr: E. Krakowski, *Le Société parisienne cosmopolite au XIXe siècle et C.K. Norwid, peintre et poète, précurseur du symbolisme*, Paris 1939, s. 152.

Atg: Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie 247, k. 11-12.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 68; DWsz X, nr 71 (oryginał i przekład polski).

73. Do Emmy Herwegh. Paryż, 1849-1850 (w języku franc.).

Pdr: E. Krakowski, *Le Société parisienne cosmopolite au XIXe siècle et C.K. Norwid, peintre et poète, précurseur du symbolisme*, Paris 1939 s. 152 (brak ostatniego zdania i podpisu nadawcy).

Atg: Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie 247, k. 13-14.

PWsz VIII, nr 69; PWsz XI, 641 (całość listu); DWsz X, nr 72 (oryginał i przekład polski).

74. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, ok. 1 stycznia 1850.

Pdr: WP VIII, nr 37 (grudzień 1849), s. 54.

Atg: BJ 9206, k. 98.

Wyd. następne PWSz VIII, nr 70; DWSz X, nr 73.

75. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, pocz. stycznia 1850.

Pdr: WP VIII, nr 38 (1849), s. 54.

Atg: BJ 9206, k. 99-100.

Wyd. następne PWSz VIII, nr 71; DWSz X, nr 74.

76. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, styczeń – luty 1850.

Pdr: WP VIII, nr 39 (1850, styczeń), s. 55.

Atg: BJ 9206, k. 101-102.

Wyd. następne PWSz VIII, nr 72; DWSz X, nr 75.

77. Do Jana Koźmiana. Paryż, st. poczt. 9 lutego 1850.

Pdr: WP VIII nr 40, s. 55-56.

Atg: zaginął.

Wyd. następne PWyb¹ V, nr 51; PWSz VIII, nr 73; PWyb^{2,3} V, nr 41; DWSz X, nr 76.

78. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 10 lutego 1850.

Pdr: A. Krechowiecki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki. Przyczynki do obrazu życia i prac poety, na podstawie źródeł rękopiśmiennych*, „Biblioteka Warszawska” 1908, t. 4, s. 321.

Atg: BJ 9206, k. 103-104.

Wyd. następne A. Krechowiecki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki. Przyczynki do obrazu życia i prac poety, na podstawie źródeł rękopiśmiennych*, Lwów 1909, t. 1 s. 125-127; WP VIII, nr 41; PWyb¹ V, nr 52; PWSz VIII, nr 74; PWyb^{2,3} V, nr 42; DWSz X, 77.

79. Do Jerzego Lubomirskiego. Paryż, 4 marca 1850.

Pdr: Z. Sudolski, *Norwid – Orłowski i Lubomirski*. „Współczesność” 1964, nr 17, s. 4.

Atg: Biblioteka Naukowa im. Wasyla Stefanyka Ukraińskiej Akademii Nauk, Archiwum Lubomirskich 65, k. 32-33.

Wyd. następne PWSz VIII, nr 75; DWSz X, nr 78.

80. Do Emmy Herwegh. Paryż, st. poczt. 22 marca 1850 (w języku franc.).

Pdr: E. Krakowski, *Le Société parisienne cosmopolite au XIXe siècle et C.K. Norwid, peintre et poète, précurseur du symbolisme*, Paris 1939, s. 153 (brak końca tekstu).

Atg: Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie 247 k. 15-16.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 76; DWsz X, nr 79 (oryginał i przekład polski).

81. Do Jana Koźmiana. Paryż, st. poczt. 2 kwietnia 1850.

Pdr: C.K. Norwid, *Listy* [do Zmartwychwstańców]. Wydał i przypisami opatrzył German, „Znak” 1960, nr 73-74, s. 879-881 (jako list z kwietnia 1852 r.?).

Atg: Archiwum Zgromadzenia Zmartwychwstania Pańskiego w Rzymie 49732, k. 1-2.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 53; PWsz VIII, nr 77; PWyb^{2,3} V, nr 43; DWsz X, nr 80.

82. Do Hieronima Kajsiewicza. Paryż, st. poczt. 22 kwietnia 1850.

Pdr: C.K. Norwid, *Listy* [do Zmartwychwstańców]. Wydał i przypisami opatrzył F. German, „Znak” 1960, nr 73-74, s. 881-883.

Atg: Archiwum Zgromadzenia Zmartwychwstania Pańskiego w Rzymie 49730, k. 1-2.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 54; PWsz VIII, nr 78; PWyb^{2,3} V, nr 44; DWsz X, nr 81.

83. Do Hieronima Kajsiewicza. Paryż, st. poczt. 26 kwietnia 1850.

Pdr: C.K. Norwid, *Listy* [do Zmartwychwstańców]. Wydał i przypisami opatrzył F. German, „Znak” 1960, nr 73-74, s. 883-884.

Atg: Archiwum Zgromadzenia Zmartwychwstania Pańskiego w Rzymie 49731, k. 1-2.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 55; PWsz VIII, nr 79; PWyb^{2,3} V, nr 45; DWsz X, nr 82.

84. Do Jana Koźmiana. Paryż, maj 1850.

Pdr: WP VIII, nr 64 (luty 1851), s. 82-83.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 58; PWsz VIII, nr 80 (errata w PWsz XI, s. 623); DWsz X, nr 83.

85. Do Adama Jerzego Czartoryskiego. Paryż, 2 czerwca 1850.

Pdr: S. Pigoń, *Z korespondencji Cypriana Norwida. Listy do A. i Wł. Czartoryskich*. „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1936, nr 11 i odbitka *Z korespondencji Cypriana Norwida. Listy do Czartoryskich*. Kraków 1936, s. 6-8.

Atg.: Biblioteka Książąt Czartoryskich 6920 (Ew. XVII-3173), k. 1-2.

Wyd. następne WP VIII, nr 42; PWyb¹ V, nr 56; PWsz VIII, nr 81; PWyb^{2,3} V, nr 46; DWsz X, nr 84.

86. Do Cezarego Platara. Paryż, 4-15 czerwca 1850.

Pdr: Z. Muszyńska, *Listy Cypriana Norwida do Cezarego Platara*. „Przegląd Humanistyczny” 1960, nr 6, s. 109-110.

Atg: zaginął. Odpis Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk 821, s. 9-10 – kopiował Bolesław Erzepki.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 57; PWsz VIII, nr 82; PWyb^{2,3} V, nr 47; DWsz X, nr 85.

87. Do Cezarego Platara. Paryż, 4-15 czerwca 1850.

Pdr: Z. Muszyńska, *Listy Cypriana Norwida do Cezarego Platara*. „Przegląd Humanistyczny” 1960, nr 6, s. 110-111.

Atg: zaginął. Odpis Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk 821, s. 11 – kopiował Bolesław Erzepki.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 83; DWsz X, nr 86.

88. Do Jana Koźmiana. Paryż, st. pocz. 2 lipca 1850.

Pdr: WP VIII, nr 44, s. 59-60.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 59; PWsz VIII, nr 84; PWyb^{2,3} V, nr 48; DWsz X, nr 87.

89. Do Jana Koźmiana i Stanisława Egberta Koźmiana. Paryż, lipiec 1850.

Pdr: PZ A II, s. 834-835.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: WP VIII, nr 47 (adresat: Jan Koźmian, między 11 lipca a 26 września 1850); PWyb¹ V, nr 60; PWsz VIII, nr 85; PWyb^{2,3} V, nr 49; DWsz X, nr 88.

90. Do Władysława Bentkowskiego. Paryż, st. poczt. 10 lipca 1850.

Pdr: *Z niedrukowanej korespondencji C.K. Norwida*. Podał B. Erzepki. „Zdrój” 5:1918, z. 3, s. 59.

Atg: zaginał.

Wydania następne: *Z niedrukowanej korespondencji C[ypriana] K[amila] Norwida*. Podał B[olesław] Erzepki. Poznań 1921 s. 7-9; WP VIII, nr 45; PWSz VIII, nr 86; DWsz X, nr 89.

91. Do Władysława Bentkowskiego. Paryż, st. pocz. 11 lipca 1850.

Pdr: *Z niedrukowanej korespondencji C.K. Norwida*. Podał B. Erzepki. „Zdrój” 5:1918, z. 3, s. 59-60.

Atg: zaginał.

Wydania następne: *Z niedrukowanej korespondencji C[ypriana] K[amila] Norwida*. Podał B[olesław] Erzepki. Poznań 1921, s. 9-10; WP VIII, nr 46; PWSz VIII, nr 87; DWsz X, nr 90.

92. Do Władysława Bentkowskiego. Paryż, ok. 25 lipca 1850.

Pdr: *Z niedrukowanej korespondencji C.K. Norwida*. Podał B. Erzepki. „Zdrój” 5:1918, z. 3, s. 58-59 (czerwiec 1850).

Atg: zaginał.

Wydania następne: *Z niedrukowanej korespondencji C[ypriana] K[amila] Norwida*. Podał B[olesław] Erzepki. Poznań 1921 s. 5-6; WP VIII, nr 43 (przed 2 lipca 1850); PWyb¹ V, nr 61 (ok. 25 lipca 1850); PWSz VIII, nr 88; PWyb^{2, 3} V, nr 50; DWsz X, nr 91.

93. Do Teofila Lenartowicza. Paryż, przed 14 sierpnia 1850.

Pdr: S. Pigoń, *Cyprian Norwid – a komentarz własny do „Zwolona”*, „Kurier Lwowski” 1914, nr 75.

Atg: Biblioteka Polskiej Akademii Umiejętności 2028, IV, k. 447-448.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935 [na okładce 1936], s. 34-36; WP VIII, nr 63 (luty 1851); PWyb¹ V, nr 62 (po 25 lipca 1850); PWSz VIII, nr 89 (sierpień?1850); PWyb^{2, 3} V, nr 51; DWsz X, nr 92.

94. Do Adama Potockiego. Paryż, 1 września 1850.

Pdr: S. Pigoń, *Nieznane listy Norwida*. „Tygodnik Powszechny” 1946, nr 40, s. 1.

Atg: Archiwum Państwowe w Krakowie i Województwa Krakowskiego: Archiwum Potockich 450 (D24), k. 1-2.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 65; PWsz VIII, nr 91; PWyb^{2,3} V, nr 53; DWsz X, nr 93.

95. Do Augusta Cieszkowskiego. Paryż, koniec sierpnia – 26 września 1850.

Pdr: J. Ujejski, *Listy Norwida do Augusta Cieszkowskiego i Zygmunta Krasińskiego*. „Pamiętnik Literacki” 22-23: 1925-1926, s. 598-599.

Atg: zniszczony.

Wyd. następne: WP VIII, nr 66 (marzec 1851); PWyb¹ V, nr 64 (sierpień 1850); PWsz VIII, nr 90; PWyb^{2,3} V, nr 52; DWsz X, nr 94.

96. Do Adama Potockiego. Paryż, st. poczt. 20 września 1850.

Pdr: S. Pigoń, *Nieznane listy Norwida*. „Tygodnik Powszechny” 1946, nr 40, s. 1.

Atg: Archiwum Państwowe w Krakowie: Archiwum Potockich 450 (D24), k. 1-4.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 66; PWsz VIII, nr 92; PWyb^{2,3} V, nr 54; DWsz X, nr 95.

97. Do Władysława Bentkowskiego. Paryż, st. poczt. 26 września 1850.

Pdr: *Z niedrukowanej korespondencji C.K. Norwida*. Podał B. Erzepki. „Zdrój” 5:1918, z. 3, s. 60-61.

Atg: zaginął.

Wydania następne: *Z niedrukowanej korespondencji C[Cypriana] K[amila] Norwida*. Podał B[olesław] Erzepki. Poznań 1921, s. 10-15; WP VIII, nr 48; PWyb¹ V, nr 67; PWsz VIII, nr 93; PWyb^{2,3} V, nr 55; DWsz X, nr 96.

98. Do Jana Koźmiana. Paryż, poczt. listopada 1850.

Pdr: WP VIII, nr 54 (między 22 listopada a 6 grudnia), s. 72-73.

Atg: zaginął.

Wyd. następne PWyb¹ V, nr 56 (listopad? 1850); PWsz VIII, nr 94 (początek listopada 1850); errata w PWyb^{2,3} V, nr 56; DWsz X, nr 97.

99. Do Jana Koźmiana. [Dopisek na Pdr:u wiersza *Wigilia*]. Paryż, najpóźniej 7 listopada 1850.

Pdr: PZ A II, s. 785.

Atg: zaginał.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 95; DWsz X, nr 98.

100. Do Augusta Cieszkowskiego. Paryż, przed 13 listopada 1850.

Pdr: J. Ujejski, *Listy Norwida do Augusta Cieszkowskiego i Zygmunta Krasińskiego*. „Pamiętnik Literacki” 22-23: 1925-1926, s. 592-594, 614-616.

Atg: zniszczony.

Wyd. następne: WP VIII, nr 49 (między 26 września a 14 listopada 1850); PWyb¹ V, nr 69 (listopad 1850); PWsz VIII, nr 96 (listopad 1850 i errata w PWsz XI, nr 623: lato 1852); PWyb^{2, 3} V, nr 80 (sierpień? 1852); DWsz X, nr 99.

101. Do Augusta Cieszkowskiego. Paryż, przed 13 listopada 1850.

[Wraz z prologiem do poematu Norwida *Ziemia*].

Pdr: J. Ujejski, *Listy Norwida do Augusta Cieszkowskiego i Zygmunta Krasińskiego*. „Pamiętnik Literacki” 22-23: 1925-1926, s. 594-595, 614-616.

Atg: przepadł w pałacu Raczyńskich w Warszawie 1939 r.

Wyd. następne: WP VIII, nr 50 (między 26 września a 14 listopada 1850); PWsz VIII, nr 97 (listopad 1850 i errata w PWsz XI, s. 624: lato 1852); DWsz X, nr 100.

102. Do Augusta Cieszkowskiego i Zygmunta Cieszkowskiego. Paryż, st. poczt. 13 listopada 1850.

Pdr: C.K. Norwid, *Jasność i ciemność*. Wyd. J. Ujejski. „Wiadomości Literackie” 1924, nr 46, s. 2.

Atg: zniszczony.

Wyd. następne: J. Ujejski, *Listy Norwida do Augusta Cieszkowskiego i Zygmunta Krasińskiego*. „Pamiętnik Literacki” 22-23: 1925-1926, s. 595-598; WP VI, s. 32-35; PWsz VI, s. 598-601; DWsz X, nr 101.

103. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 14 listopada 1850.

Pdr: WP VIII, nr 51, s. 69.

Atg: BJ 9206, k. 105-106.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 70; PWsz VIII, nr 98; PWyb^{2, 3} V, nr 57; DWsz X, nr 102.

104. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, 22 listopada 1850.

Pdr: A. Krechowiecki, „Biblioteka Warszawska” T. 4:1908, s. 326-327.

Atg: BJ 9206, k. 107-108.

Wyd. następne A. Krechowiecki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki*. Lwów 1909, t. 1 s. 137-138; WP VIII, nr 52; PWyb¹ V, nr 71; PWsz VIII, nr 99; PWyb^{2,3} V, nr 58; DWsz X, nr 103.

105. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, 29 listopada 1850.

Pdr: A. Krechowiecki, „Biblioteka Warszawska” T. 4:1908, s. 329.

Atg: BJ 9206, k. 109-110.

Wyd. następne A. Krechowiecki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki*. Lwów 1909, t. 1, s. 141-142; WP VIII, nr 53; PWsz VIII, nr 100; DWsz X, nr 104.

106. Do Władysława Bentkowskiego. Paryż, st. poczt. 3 grudnia 1850.

Pdr: *Z niedrukowanej korespondencji C.K. Norwida*. Podał B. Erzepki. „Zdrój” 5:1918, z. 4, s. 90.

Atg: zaginął.

Wydania następne: *Z niedrukowanej korespondencji C[ypriana] K[amila] Norwida*. Podał B[olesław] Erzepki. Poznań 1921 s. 16-18; WP VIII, nr 55; PWsz VIII, nr 101; DWsz X, nr 105.

107. Do Michaliny Dziekońskiej. Paryż, grudzień 1850.

Pdr: PZ A II, s. 805-806.

Atg: przepadł w Grodnie w 1920 r.

Wyd. następne: WP VIII, nr 57; PWyb¹ V, nr 72; PWsz VIII, nr 102; PWyb^{2,3} V, nr 59; DWsz X, nr 106.

108. Do Jana Koźmiana. Paryż, st. poczt. 18 grudnia 1850.

[Dopisek do wiersza *Scherzo*, incipit „Napisz nam książkę”].

Pdr: PZ A II, s. 882-883.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz X, nr 102a(1044) s. 285; DWsz X, nr 107.

109. Do Władysława Bentkowskiego. Paryż, st. poczt. 20 grudnia 1850.

Pdr: *Z niedrukowanej korespondencji C.K. Norwida*. Podał B. Erzepki. „Zdrój” 5:1918, z. 4, s. 91.

Atg: zaginął.

Wydania następne: *Z niedrukowanej korespondencji C[Cypriana] K[amila] Norwida*. Podał B[olesław] Erzepki. Poznań 1921, s. 19-20; WP VIII, nr 56; PWyb¹ V, nr 73; PWsz VIII, nr 103; PWyb^{2, 3} V, nr 60; DWsz X, nr 108.

110. Do Władysława Zamoyskiego. Paryż, styczeń 1851.

Pdr: PWsz XI, nr 103a (1047), s. 442, 554-556 (adresat: Władysław Zamoyski, styczeń? 1851).

Atg: Biblioteka Kórnicka Polskiej Akademii Nauk 7614, k. 159.

Wyd. następne: DWsz X, nr 109.

111. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, 5 stycznia 1851.

Pdr: A. Krechowicki, „Biblioteka Warszawska” T. 4:1908, s. 331-332 (bez zakończenia).

Atg: BJ 9206, k. 111-112.

Wyd. następne A. Krechowicki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki*. Lwów 1909, t. 1, s. 146-149; WP VIII, nr 58; PWyb¹ V, nr 74; PWsz VIII, nr 105; PWyb^{2, 3} V, nr 61; DWsz X, nr 110.

112. Do Seweryna Gałęzowskiego. Paryż, st. poczt. 14 stycznia 1851.

Pdr: WP VIII, nr 59, s. 78-79.

Atg: spalony (Zbiory Raperswilskie Biblioteki Narodowej). Odpis (sporządzony przez Kazimierza Woźnickiego z papierów Wacława Gasztowta) BN III 6321, k. 61.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 106. DWsz X, nr 111.

113. Do Władysława Bentkowskiego. Paryż, ok. 15 stycznia 1851.

Pdr: W. Bentkowski, „Goniec Polski” 1851, nr 20 (z 25 stycznia), s. 80 (fragment *Wyjątek z listu*).

Atg: zaginął.

Wyd. następne WP VI, s. 43-44; PWsz VIII, nr 107; DWsz X, nr 112.

114. Do Augusta Cieszkowskiego. Paryż, przed 29 stycznia 1851.

Pdr: Z. Krasieński, *Listy do Augusta Cieszkowskiego*. Z Atg:u wydał J. Kallenbach. T. 2. Kraków – Warszawa 1912, s. 245-246.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: WP VIII, nr 62 (po 4 lutego 1851); PWyb¹ V, nr 75 (koniec stycznia 1851); PWSz VIII, nr 108; PWyb^{2,3} V, nr 62; DWSz X, nr 113.

115. Do Adama Potockiego. Rzym, 29 stycznia 1851.

Pdr: S. Pigoń, *Nieznane listy Norwida*. „Tygodnik Powszechny” 1946, nr 40, s. 1.

Atg: Archiwum Państwowe w Krakowie: Archiwum Potockich 450 (D24), k. 1-4.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 76; PWSz VIII, nr 109; PWyb^{2,3} V, nr 63; DWSz X, nr 114.

116. Do Władysława Bentkowskiego. Paryż, styczeń-luty 1851.

Pdr: W. Bentkowski, „Goniec Polski” 1851, nr 32, s. 128 (fragment).

Atg: zaginął.

Wyd. następne WP VI, s. 45-46; PWSz VIII, nr 110 (styczeń – luty 1851); DWSz X, nr 115.

117. Do Władysława Zamoyskiego. Paryż, ok. 1 lutego 1851.

Pdr: S. Pigoń, *Rozproszone listy Cypriana Norwida*. „Sprawozdania z Posiedzeń i Czynności Polskiej Akademii Umiejętności” 52:1951, nr 3, s. 751-752.

Atg: zaginął. Odpis dla Mieczysława Geniusza Biblioteka Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk w Krakowie 2234, k. 15.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 104 (datowanie 1850-1852); errata PWSz XI, s. 624; DWSz X, nr 116.

118. Do Jana Koźmiana. Paryż, st. poczt. 4 lutego 1851.

Pdr: WP VIII, nr 61, s. 79-80.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 112; DWSz X, nr 117.

119. Do Seweryna Gałęzowskiego. Paryż, st. poczt. 8 lutego 1851.

Pdr: WP VIII, nr 60, s. 79.

Atg: przepadł w Zbiorach Raperswilskich Biblioteki Narodowej w Warszawie w 1944 r. (rkps 450). Odpis (sporządzony przez Kazimierza Woźnickiego z papierów Wacława Gasztowta) BN III 6321, k. 59-60.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 111; DWsz X, nr 118.

120. Do Adama Potockiego. Paryż, druga połowa lutego 1851.

Pdr: S. Pigoń, *Nieznane listy Norwida*. „Tygodnik Powszechny” 1946, nr 40, s. 1.

Atg: Archiwum Państwowe w Krakowie: Archiwum Potockich 450 (D24), k. 1-2.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 77 (luty 1851); PWsz VIII, nr 113; PWyb^{2,3} V, nr 64; DWsz X, nr 119.

121. Do Władysława Bentkowskiego. Paryż, najpóźniej 3 marca 1851.

[Dopisek do wiersza *Koncept a Ewangelia*].

Pdr: C. K. Norwid, *Pisma nieznanne*. Wydał E. Erzepki, „Literatura i Sztuka”. Dodatek do: „Dziennik Poznański” 1910, nr 28, s. 435.

Atg: zaginął.

Wyd. następne PWsz VIII, nr 114; DWsz X, nr 120.

122. Do Władysława Bentkowskiego. Paryż, st. poczt. 4 marca 1851.

Pdr: z opisem Atg:u *Z niedrukowanej korespondencji C.K. Norwida*. Podał B. Erzepki. „Zdrój” 5:1918, z. 5-6, s. 125 (razem z art. *Do ogników błędnych na cmentarzu*).

Atg: zaginął.

Wydania następne: *Z niedrukowanej korespondencji C[ypriana] K[amila] Norwida*. Podał B[olesław] Erzepki. Poznań 1921 s. 23-24; WP VIII, nr 65; PWyb¹ V, nr 78 (bez art.); PWsz VIII, nr 115; PWyb^{2,3} V, nr 65; DWsz X, nr 121.

123. Do Władysława Bentkowskiego. Paryż, st. poczt. 7 marca 1851.

Pdr: z opisem Atg:u *Z niedrukowanej korespondencji C.K. Norwida*. Podał B. Erzepki. „Zdrój” 5:1918, z. 5-6, s. 126 (razem z art. „*Ostatnie słowo to nie są litery*”).

Atg: zaginął.

Wydania następne: *Z niedrukowanej korespondencji C[ypriana] K[amila] Norwida*. Podał B[olesław] Erzepki. Poznań 1921 s. 27; WP VIII, nr 67; PWsz VIII, nr 116 ((baz art.); DWsz X, nr 122.

124. Do Władysława Bentkowskiego. Paryż, st. poczt. 17 marca 1851.

Pdr: z opisem Atg:u *Z niedrukowanej korespondencji C.K. Norwida*. Podał B. Erzepki. „Zdrój” 9:1919, z. 6 s. 113.

Atg: zaginął.

Wydania następne: *Z niedrukowanej korespondencji C[ypriana] K[amila] Norwida*. Podał B[olesław] Erzepki. Poznań 1921 s. 34-5; WP VIII, nr 68; PWsz VIII, nr 117; DWsz X, nr 123.

125. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 10 maja 1851.

Pdr: WP VIII, nr 69 i 70 (od *À propos* potraktowane jako osobny list) s. 87-90.

Atg: BJ 9206, k. 113-116.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 79 i 80; PWsz VIII, nr 118; PWyb^{2,3} V, nr 66; DWsz X, nr 124.

126. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, 8 czerwca 1851.

Pdr: A. Krechowicki, „Biblioteka Warszawska” T. 4:1908, s. 529.

Atg: BJ 9206, k. 117-118.

Wyd. następne A. Krechowicki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki*. Lwów 1909, t. 1, s. 205-206; WP VIII, nr 71 (9 czerwca 1851); PWsz VIII, nr 119 (9 czerwca 1851); DWsz X, nr 125.

127. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, 23 czerwca 1851.

Pdr: WP VIII, nr 181 (1857), s. 265.

Atg: BJ 9206, k. 156-157.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 120 (23 czerwca 1851); DWsz X, nr 126.

128. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 16 lipca 1851.

Pdr: S. Pigoń, *Norwidiana IV: Listów C. Norwida garść trzecia*. „Myśl Narodowa” 1936, nr 10, s. 152.

Atg: BJ 9206, k. 119-120.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 129; WP VIII, nr 27; PWsz VIII, nr 121; DWsz X, nr 127.

129. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 1 sierpnia 1851.

Pdr: WP VIII, nr 73, s. 91-92.

Atg: BJ 9206, k. 121-122.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 81; PWsz VIII, nr 122; PWyb^{2,3} V, nr 67; DWsz X, nr 128.

130. Do Władysława Zamoyskiego. Paryż, między 1 sierpnia a 9 października 1851.

Pdr: A. Krechowiecki, „Biblioteka Warszawska” T. 4:1908, s. 339.

Atg: zaginął. Odpis dla Mieczysława Geniusza Biblioteka Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk w Krakowie 2234 k. 92.

Wyd. następne A. Krechowiecki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki*. Lwów 1909, t. 1, s. 163-164; WP VIII, nr 74; PWsz VIII, nr 129 (styczeń 1852; errata w PWsz XI, s. 624: druga połowa? 1851). DWsz X, nr 129.

131. Do Jana Koźmiana. Paryż, st. poczt. 9 października 1851.

Pdr: WP VIII, nr 75, s. 93-94.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 82; PWsz VIII, nr 123; PWyb^{2,3} V, nr 68; DWsz X, nr 130.

132. Do Julesa Micheleta. Paryż, po 9 października 1851 [w jęz. franc.]

Pdr: WP VIII nr 79 (po 6 grudnia 1851), s. 103-107.

Atg: Bibliothèque Historique de la Ville de Paris Papiers de Jules Michelet, Histoire du XIXe siècle vol. IV, A 3874, k. 45-48.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 124 (wkrótce po 8 października 1851); DWsz X, nr 131.

133. Do Henryka Prendowskiego. Paryż, 16 października lub 16 listopada 1851.

Pdr: z opisem Atg:u A. Czartkowski, *Pierwszy zawód miłosny Norwida*. „Kurier Warszawski” 1938, nr 270 (koniec 1851), s. 9-10.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 83; PWsz VIII, nr 125; PWyb^{2,3} V, nr 69; DWsz X, nr 132.

134. Do Henryka Prendowskiego. Paryż, październik lub listopad 1851

[Ołówkowy dopisek do wiersza *Trylog*].

Pdr: z opisem Atg:u A. Czartkowski, *Pierwszy zawód miłosny Norwida*. „Kurier Warszawski” 1938, nr 270, s. 9-10.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 126 (październik? 1851); DWsz X, nr 133.

135. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, 6 grudnia 1851.

Pdr: A. Krechowiecki, „Biblioteka Warszawska” T. 4:1908, s. 526-527.

Atg: BJ 9206, k. 131-132.

Wyd. następne A. Krechowiecki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki*. Lwów 1909, t. 1, s. 197-200; WP VIII, nr 78; PWyb¹ V, nr 84; PWsz VIII, nr 127; PWyb^{2,3} V, nr 70; DWsz X, nr 134.

136. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 8 stycznia 1852.

Pdr: A. Krechowiecki, „Biblioteka Warszawska” T. 4: 1908, s. 338-339.

Atg: BJ 9206, k. 133-134.

Wyd. następne A. Krechowiecki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki*. Lwów 1909 t. 1 s. 162-163; WP VIII, nr 80; PWsz VIII, nr 128; DWsz X, nr 135.

137. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, ok. 8 stycznia 1852.

Pdr: WP VIII, nr 76 (jesień 1851), s. 95-100.

Atg: BJ 9206, k. 123-128.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 85; PWsz VIII, nr 130; PWyb^{2,3} V, nr 71; DWsz X, nr 136.

138. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, przed 20 stycznia 1852.

Pdr: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 161 (1851?).

Atg: BJ 9206, k. 150-151.

Wyd. następne: WP VIII, nr 123 (1855); PWsz VIII, nr 133 (20 stycznia 1852, errata w PWsz XI, s. 624 – przed 20 stycznia); DWsz X, nr 138.

139. Do Władysława Bentkowskiego. Paryż, st. poczt. 25 stycznia 1852.

Pdr: z opisem Atg:u E. Erzepki, „Zdrój” 9:1919, z. 5-6, s. 113.

Atg: zaginął.

Wydania następne: *Z niedrukowanej korespondencji C[Cypriana] K[amila] Norwida*. Podał B[olesław] Erzepki. Poznań 1921 s. 35-36); WP VIII, nr 81; PWsz VIII, nr 134; DWsz X, nr 139.

140. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, 4 lutego 1852.

Pdr: WP VI, s. 76 (1852).

Atg: BN II, 6004 k. I.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 135; DWSz X, nr 140.

141. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, 7 lutego 1852.

Pdr: A. Krechowiecki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki*. Lwów 1909, t. 2, s. 143-148 (1861).

Atg: BJ 9206, k. 169-170.

Wyd. następne: WP VIII, nr 290; PWSz VIII, nr 136; DWSz X, nr 141.

142. Do Konstancji Górskiej. Paryż, luty? 1852.

Pdr: WP VIII, nr 82 (między 25 stycznia a 18 lutego 1852), s.108.

Atg: zagiął.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 137; DWSz X, nr 142.

143. Do Konstancji Górskiej. Paryż, luty? 1852.

Pdr: WP VIII, nr 100 (przed 23 VIII 1852), s. 124-127.

Atg: zagiął.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 96 (lato 1852); PWSz VIII, nr 138; PWyb^{2,3} V, nr 73; DWSz X, nr 143.

144. Do Konstancji Górskiej. Paryż, 18 lutego 1852.

Pdr: WP VIII, nr 83, s. 108-109.

Atg: zagiął.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 139; DWSz X, nr 144.

145. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 7 marca 1852.

Pdr: A. Krechowiecki, „Biblioteka Warszawska” T. 4:1908, s. 543-544.

Atg: BJ 9206, k. 135-136.

Wyd. następne A. Krechowiecki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki*. Lwów 1909, t. 1, s. 234-236; WP VIII, nr 84; PWSz VIII, nr 140; DWSz X, nr 145.

146. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 26 marca 1852.

Pdr: WP VIII, nr 85, s. 110-111.

Atg: BJ 9206, k. 137-138.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 86; PWsz VIII, nr 141; PWyb^{2,3} V, nr 74; DWsz X, nr 146.

147. Do Konstancji Górskiej. Paryż, ok. 26 marca 1852.

Pdr: WP VIII, nr 86, s. 112.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 142; DWsz X, nr 147.

148. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, na krótko przed 11 kwietnia 1852.

Pdr: A. Krechowiecki, „Biblioteka Warszawska” T. 4:1908, s. 535 (czerwiec 1852).

Atg: BJ 9206, k. 145-146.

Wyd. następne A. Krechowiecki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki*. Lwów 1909, t. 1, s. 216 (listopad 1852); WP VIII, nr 106; PWyb¹ V, nr 63 (sierpień 1850, niewykluczone, że to list z 1852) PWsz VIII, nr 143; DWsz X, nr 148.

149. Do Konstancji Górskiej. Paryż, na krótko przed 11 kwietnia 1852.

Pdr: WP VIII, nr 107 (koniec listopada 1852), s. 135.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 144 ; DWsz X, nr 149.

150. Do Władysława Zamoyskiego. Paryż, st. poczt. 19 kwietnia 1852.

Pdr: Mauzio [Adam Mauersberger], *Dwa listy Norwida*. „Kuźnica” 1949, nr 24, s. 1.

Atg: przepadł w 1944 w Bibliotece Ordynacji Zamoyskich w Warszawie.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 87; PWsz VIII, nr 145; PWyb^{2,3} V, nr 75; DWsz X, nr 150.

151. Do Piotra Semenki. Paryż, pierwsza połowa maja 1852.

Pdr: C.K. Norwid, *Listy* [do Zmartwychwstańców]. Wydał i przypisami opatrzył F. German, „Znak” 1960, nr 73-74, s. 884-885 (kwiecień 1852).

Atg: Archiwum Zgromadzenia Zmartwychwstania Pańskiego w Rzymie 49734, k. 1-2.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 146 (ok. 24 kwietnia 1852); DWsz X, nr 151.

152. Do Jana Koźmiana. Paryż, st. poczt. 18 maja 1852.

Pdr: WP VIII, nr 87, s. 112-113.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 147; DWsz X, nr 152.

153. Do Adama Jerzego Czartoryskiego. Paryż, ok. 11 czerwca 1852.

Pdr: C. Norwid, *Reszta wierszy odszukanych po dziś, a dotąd niedrukowanych*. Zebrał Z. Przesmycki. Warszawa 1933, s. 10.

Atg: BCZ: Archiwum Domowe Czartoryskich 2093 IV, s. 249-250.

Wyd. następne: WP VIII, nr 91 (po 17 czerwca); PWyb¹ V, nr 89; PWsz VIII, nr 148; PWyb^{2,3} V, nr 77; DWsz X, nr 153.

154. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, 11 czerwca 1852.

Pdr: A. Krechowiecki, „Biblioteka Warszawska” T. 4:1908, s. 533, 534.

Atg: BJ 9206, k. 139-140.

Wyd. następne A. Krechowiecki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki*. Lwów 1909, t. 1, s. 212, 214-215; WP VIII, nr 89; PWyb¹ V, nr 88; PWsz VIII, nr 149; PWyb^{2,3} V, nr 76; DWsz X, nr 154.

155. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 17 czerwca 1852.

Pdr: A. Krechowiecki, „Biblioteka Warszawska” T. 4:1908, s. 534.

Atg: BJ 9206, k. 141-142.

Wyd. następne A. Krechowiecki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki*. Lwów 1909, t. 1, s. 215-216; WP VIII, nr 90; PWsz VIII, nr 150; DWsz X, nr 155.

156. Do Piotra Semenki. Paryż, st. poczt. 22 czerwca 1852.

Pdr: C.K. Norwid, *Listy* [do Zmartwychwstańców]. Wydał i przypisami opatrzył F. German, „Znak” 1960 nr 73-74, s. 886.

Atg: Archiwum Zgromadzenia Zmartwychwstania Pańskiego w Rzymie 49735, k. 1-2.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 90; PWsz VIII, nr 151; PWyb^{2,3} V, nr 78; DWsz X, nr 156.

157. Do Adama Jerzego Czartoryskiego. Paryż, czerwiec – lipiec 1852.

Pdr: S. Pigoń, *Kilka listów Cypriana Norwida*. „Głos”(Poznań) 1935, nr 1, s. 5.

Atg: BCZ: Archiwum Domowe Czartoryskich 5655, s. 349-350.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 130-131; WP VIII, nr 94 (lipiec 1855); PWsz VIII, nr 132 (styczeń?); DWsz X, nr 157.

158. Do Marceliny Czartoryskiej. Paryż, przed 6 lipca 1852. [W jęz. franc.]

Pdr: WP VIII, nr 92 (lipiec 1851), s. 116-117.

Atg: zaginął.

Wyd. następne PWsz VIII, nr 152 (początek lipca 1852); DWsz X, nr 158.

159. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Fontainebleau, 23 lipca 1852.

Pdr: A. Krechowicki, „Biblioteka Warszawska” T. 4:1908, s. 536.

Atg: BJ 9206, k. 143-144.

Wyd. następne A. Krechowicki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki*. Lwów 1909 t. 1 s. 219; WP VIII, nr 93 (24 lipca 1852); PWyb¹ V, nr 91; PWsz VIII, nr 153; DWsz X, nr 159.

160. Do Teofila Lenartowicza. Paryż, st. poczt. 1 sierpnia 1852.

Pdr: T. Lenartowicz, *Listy o Adamie Mickiewiczu*. Paryż 1875, s. 10 (fragment); S. Pigoń, *Norwidiana I: Garść listów C. Norwida*. „Myśl Narodowa” 1935, nr 20 (całość), s. 312-313.

Atg: przepadł w 1944 w Bibliotece Ordynacji Krasieńskich w Warszawie.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 36-37; WP VIII, nr 95; PWyb¹ V, nr 92; PWsz VIII, nr 154; PWyb^{2,3} V, nr 79; DWsz X, nr 160.

161. Do Michaliny Dziekońskiej. Paryż, st. poczt. 9 sierpnia 1852.

Pdr: Miriam [Zenon Przesmycki] „Droga” 1933, nr 11, s. 935-936, 940.

Atg: przepadł w 1920 w Grodnie.

Wyd. następne: WP VIII, nr 96; PWyb¹ V, nr 94; PWsz VIII, nr 155; PWyb^{2,3} V, nr 81; DWsz X, nr 161.

162. Do Michaliny Dziekońskiej. Paryż, 10 sierpnia 1852.

Pdr: WP VIII, nr 97, s. 121.

Atg: przepadł w 1920 w Grodnie.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 156; DWsz X, nr 162.

163. Do Konstancji Górskiej. Paryż, 15 sierpnia 1852.

Pdr: WP VIII, nr 98, s. 121-124.

Atg: przepadł.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 95; PWsz VIII, nr 158; PWyb^{2,3} V, nr 82; DWsz X, nr 163.

164. Do Michaliny Dziekońskiej. Paryż, po 15 sierpnia 1852.

Pdr: WP VIII, nr 99 (po 15 sierpnia 1852), s. 124.

Atg: przepadł.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 160 (lato 1852); DWsz X, nr 164.

165. Do August Cieszkowskiego. Paryż, st. poczt. 23 sierpnia 1852.

Pdr: WP VIII, nr 101 (razem z wierszem *Na pokładzie Marii-Stelli*), s. 127-128.

Atg: BN 6261akcesja, k. 51-53; k. 51-52.

Wyd. następne: C. Norwid, *Okruchy poetyckie i dramatyczne*. Zebrał i oprac. J.W. Gomułicki. Warszawa 1956 s. 205 (w Dodatku krytycznym do wiersza); C. Norwid, *Dziela zebrane*. Oprac. J.W. Gomułicki. T. II *Wiersze. Dodatek krytyczny*. Warszawa 1966 s. 427-428; PWsz VIII, nr 159 (bez wiersza); DWsz X, nr 165.

166. Do Michaliny Dziekońskiej. Paryż, st. poczt. 19 września 1852.

Pdr: Miriam [Zenon Przesmycki] „Droga” 1933, nr 11, s. 937-940.

Atg: przepadł w 1920 w Grodnie.

Wyd. następne: WP VIII, nr 104; PWyb¹ V, nr 98; PWsz VIII, nr 161; PWyb^{2,3} V, nr 83; DWsz X, nr 166.

167. Do Marii Trębickiej. Paryż, wrzesień 1852.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku S. Kossowski Chimera VIII,361-362.

Atg: BJ 4285, k. 46-47.

Wyd. następne: WP VIII, nr 103; PWyb¹ V, nr 97; PWsz VIII, nr 162; PWyb^{2,3} V, nr 84; DWsz X, nr 167.

168. Do Marii Trębickiej. Paryż, wrzesień 1852.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku S. Kossowski Chimera VIII,358-359 (1848-1854).

Atg: BJ 4285, k. 42-43.

Wyd. następne: WP VIII, nr 102 (przed wrześniem 1852); PWyb¹ V, nr 135 (listopad 1856); PWsz VIII, nr 229 (listopad – grudzień 1856; errata PWsz XI, s. 602-603: ok. 20 stycznia 1852); PWyb^{2,3} V, nr 72; DWsz X, nr 168.

169. Do Emmy Hehwegh. Paryż, st. poczt. 29 września 1852. [W jęz. franc.]

Pdr: E. Krakowski, *Le Société parisienne cosmopolite au XIXe siècle et C.K. Norwid* Paris 1939, s. 154-155.

Atg: Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie 247, k. 17-18.

Wyd. Następne : PWsz VIII, nr 163 ; C. Norwid, *Pisma wierszem i prozą*. Wybrał J.W. Gomulicki. Warszawa 1970 s. 311-312 (przekład pol.); PWyb^{2,3} V, nr 85; DWsz X, nr 169 (oryginał i przekład polski).

170. Do Jana Koźmiana. Paryż, wrzesień - październik 1852.

Pdr: WP VIII, nr 88 (brak początku listu, między 18 maja i 11 czerwca 1852), s. 113-114.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 93 (lato 1852); PWsz VIII, nr 164 (wrzesień – październik 1852); PWyb^{2,3} V, nr 86 (jesień? 1852); DWsz X, nr 170.

171. Do Jana Koźmiana. Paryż, st. poczt. 25 października 1852.

Pdr: WP VIII, nr 105, s. 133-135.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 99; PWsz VIII, nr 165; PWyb^{2,3} V, nr 87; DWsz X, nr 171.

172. Do Władysława Zamoyskiego. Paryż, październik 1852.

Pdr: Mauzio [Adam Mauersberger], *Dwa listy Norwida*. „Kućnica” 1949 nr 24, s. 1.

Atg: przepadł w 1944 w Bibliotece Ordynacji Zamoyskich w Warszawie.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 100; PWsz VIII, nr 166; PWyb^{2,3} V, nr 88; DWsz X, nr 172.

173. Do Marii Trębickiej. Nowy Jork, lato 1853.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku S. Kossowski Chimera VIII,363-364.

Atg: BJ 4285, k. 48.

Wyd. następne: WP VIII, nr 108 (przed 10 kwietnia 1853); PWyb¹ V, nr 101 (ok. 10 kwietnia 1853); PWsz VIII, nr 167 (wkrótce po 10 kwietnia 1853); PWyb^{2,3} V, nr 89; DWsz X, nr 173.

174. Do Józefa Komorowskiego. Nowy Jork, 6 września 1853.

Pdr: WP VIII, nr 110, s. 140-141.

Atg: BN IV 6291, k. 162.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 102; PWsz VIII, nr 169; PWyb^{2,3} V, nr 91; DWsz X, nr 174.

175. Do Marii Trębickiej. Nowy Jork, 6 września 1853.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku S. Kossowski Chimera VIII,369-370.

Atg: BJ 4285, k. 53.

Wyd. następne: WP VIII, nr 112 (po 20 października 1853); PWyb¹ V, nr 103 (przed październikiem 1853); PWsz VIII, nr 168 (lato? 1853); PWyb^{2,3} V, nr 90; DWsz X, nr 175.

176. Do Marii Trębickiej. Nowy Jork, 20 października 1853.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku S. Kossowski Chimera VIII,366-368.

Atg: BJ 4285, k. 51-52.

Wyd. następne: WP VIII, nr 111; PWyb¹ V, nr 104; PWsz VIII, nr 170; PWyb^{2,3} V, nr 92; DWsz X, nr 176.

177. Do Adama Mickiewicza. Nowy Jork, jesień 1853.

Pdr: S. Pigoń, *Nieznany list Cypriana Norwida*. „*Tęcza*” 1929, z. 25, s. 2-3.

Atg: Muzeum Adama Mickiewicza w Paryżu 620, k. 1.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*.

Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 73-75; WP VIII, nr 114; PWyb¹ V, nr 105; PWsz VIII, nr 171 (jesień 1853); PWyb^{2,3} V, nr 93; DWsz X, nr 177.

178. Do Aleksandra Hercena [w języku franc.]. Nowy Jork, grudzień? 1853.

Pdr: WP VIII, nr 115, s. 149-153.

Atg: zaginał.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 172 (grudzień?); PWyb^{2,3} V, nr 94 (tylko przekład); DWsz X, nr 178 (oryginał i przekład polski).

179. Do Marii Trębickiej. Nowy Jork, 21-23 lutego 1854.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku S. Kossowski „*Chimera*” 1904 [wyd. 1905], VIII, s.370-375 (razem w wierszem *Moja piosnka [II]*).

Atg: BJ 4285, k. 54-55.

Wyd. następne: WP VIII, nr 116; PWyb¹ V, nr 106 (bez wiersza); PWsz VIII, nr 173; PWyb^{2,3} V, nr 95; DWsz X, nr 179.

180. Do Marii Trębickiej. Nowy Jork, maj 1854.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku S. Kossowski *Chimera* VIII, 356-358 (wiersz *Rzeczywistość i marzenia(!)* i dopisek, s. 376-383 (list).

Atg: BJ 4285, k. 56-59, k. 40-41.

Wyd. następne: WP VIII, nr 117 (wiersz i dopisek), nr 118 (list); PWyb¹ V, nr 107 (list i dopisek, bez wiersza); PWsz VIII, nr 174; PWyb^{2,3} V, nr 96; DWsz X, nr 180.

181. Do Aleksandra Jelowickiego. Nowy Jork, 18 maja 1854.

Pdr: C.K. Norwid, *Listy* [do Zmartwychwstańców]. Wydał i przypisami opatrzył F. German, „*Znak*” 1960, nr 73-74, s. 890-892 (koniec maja lub początek czerwca 1854).

Atg: Archiwum Zgromadzenia Zmartwychwstania Pańskiego w Rzymie 49736, k. 1-2.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 108; PWsz VIII, nr 175; PWyb^{2,3} V, nr 97; DWsz X, nr 181.

182. Do Aleksandra Jełowickiego i Piotra Semenki. Nowy Jork, po 18 maja 1854.

Pdr: F. C.K. Norwid, *Listy* [do Zmartwychwstańców]. Wydał i przypisami opatrzył F. German, „Znak” 1960, nr 73-74, s. 886-890.

Atg: Archiwum Zgromadzenia Zmartwychwstania Pańskiego w Rzymie 49736, k. 1-2.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 109 (koniec maja 1854); PWsz VIII, nr 176; PWyb^{2,3} V, nr 98; DWsz X, nr 182.

183. Do Michała Kleczkowskiego. Londyn, 14 lipca 1854.

Pdr: : WP VIII, nr 119, s. 170-172.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 110; PWsz VIII, nr 177; PWyb^{2,3} V, nr 99; DWsz X, nr 183.

184. Do Michała Kleczkowskiego. Londyn, 15 lipca 1854.

Pdr: WP VIII, nr 120, s. 172-173.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 178; DWsz X, nr 184.

185. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Londyn, między 20 sierpnia a 3 września 1854.

Pdr: A. Krechowiecki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki*. Lwów 1909, t. 2, s. 23-26, 28-30 (Paryż, najwcześniej 1856).

Atg: BJ 9206, k. 147-149.

Wyd. następne: WP VIII, nr 122 (1855); PWyb¹ V, nr 111; PWsz VIII, nr 179; PWyb^{2,3} V, nr 100; DWsz X, nr 185.

186. Do Piotra Semenki. Londyn, 12 września 1854.

Pdr: F. C.K. Norwid, *Listy* [do Zmartwychwstańców]. Wydał i przypisami opatrzył F. German, „Znak” 1960 nr 73-74 s. 892-894 (adresat: Aleksander Jełowicki).

Atg: Archiwum Zgromadzenia Zmartwychwstania Pańskiego w Rzymie 49738, k. 1-2.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 112; PWsz VIII, nr 180; PWyb^{2,3} V, nr 101; DWsz X, nr 186.

187. Do Józefa Łussakowskiego. Londyn, przed 10 listopada 1854.

Pdr: S. Pigoń, *C. Norwid i L. Mierosławski podczas wojny krymskiej*. „Głos Narodu” 1931, nr 350 (adresat: Wincenty Mazurkiewicz, 1855), s. 4-5.

Atg: BN II 5321(daw. Zbiory Raperswilskie 852), k. 129.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 133-135; WP VIII, nr 138 (Do Kapitana, czerwiec 1856); PWsz VIII, nr 181 (adresat: Wincenty Mazurkiewicz, Paryż listopad 1854; errata w PWsz XI, 624: adresat: Józef Łussakowski, Londyn listopad 1854). DWsz X, nr 187.

188. Do Józefa Łussakowskiego. Londyn, po 15 listopada 1854.

Pdr: S. Pigoń, *C. Norwid i L. Mierosławski w świetle nieznannej korespondencji*. „Głos Narodu” 1931, nr 347, s. 5 (adresat: Wincenty Mazurkiewicz, koniec 1854 – początek 1855).

Atg: BN II 5321(daw. Zbiory Raperswilskie 852), k. 138. Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 131-135; WP VIII, nr 129 (Do Kapitana, 1855); PWyb¹ V, nr 113 (adresat: Wincenty Mazurkiewicz, Paryż, jesień 1854 lub zima 1855); PWsz VIII, nr 182; errata w PWsz XI, s. 624 (adresat: Józef Łussakowski, Londyn listopad – grudzień 1854); PWyb^{2, 3} V, nr 102 (adresat bz., połowa listopada 1854); DWsz X, nr 188.

189. Do Teofila Lenartowicza. Paryż, styczeń-luty 1855.

Pdr: I. Chrzanowski, *Z albumu Lenartowicza*. „Sfinks” 20:1912, s. 345 (1856, razem z wierszem Norwida *Do Teofila Lenartowicza*).

Atg: Biblioteka PAN w Krakowie 2029: Album T. Lenartowicza „Umarli i żywi”.

Wyd. następne: WP VIII, nr 133; PWsz VIII, nr 183; DWsz XI, nr 189.

190. Do Józefa Dybowskiego. Paryż, marzec 1855.

Pdr: J.W. Gomulicki, *Z niedrukowanych tekstów Cypriana Norwida: 3. Okruchy epistolarne*. „Kierunki” 1968, nr 51-52, s. 9.

Atg: przepadł.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 184; DWsz XI, nr 190.

191. Do Augusta Cieszkowskiego. Paryż, st. poczt. 21 marca 1855.

Pdr: J. Ujejski, *Listy Norwida do Augusta Cieszkowskiego i Zygmunta Krasińskiego*.
Lwów 1926, s. 17-18.

Atg: przepadł.

Wyd. następne: WP VIII, nr 121; PWyb¹ V, nr 114; PWsz VIII, nr 185; PWyb^{2,3}V, nr 103; DWsz XI, nr 191.

192. Do Michaliny Dziekońskiej. Paryż, czerwiec 1855.

Pdr: A. Krechowiecki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki*. Lwów 1909, t. 2, s. 14-17 i 21.

Atg: BJ9235 III: Listy różnych do różnych z papierów po J.B. Zaleskim, k. 259-260.

Wyd. następne: WP VIII, nr 124; PWyb¹ V, nr 115; PWsz VIII, nr 186; PWyb^{2,3} V, nr 104; DWsz XI, nr 192.

193. Do Marii Trębickiej. Paryż, czerwiec 1855.

Pdr: A. Krechowiecki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki*. Lwów 1909, t. 2, s. 18-21;.

Atg: BJ9235, k. 259-260.

Wyd. następne: WP VIII, nr 124 (razem z listem 192); PWyb¹ V, nr 116; PWsz VIII, nr 187; PWyb^{2,3} V, nr 105; DWsz XI, nr 193.

194. Do Magdaleny Łuszczewskiej. Paryż, czerwiec 1855.

Pdr: WP VIII, nr 125, s. 183-184.

Atg: BN IV 6291, k. 191-192.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 117; PWsz VIII, nr 188; PWyb^{2,3} V, nr 106; DWsz XI, nr 194.

195. Do Adama Potockiego. Paryż, druga połowa 1855.

Pdr: S. Pigoń, *Nieznane listy Norwida*. „Tygodnik Powszechny” 1946, nr 40, s. 1-6.

Atg: Archiwum Państwowe w Krakowie i Woj. Krakowskiego: Archiwum Potockich Pot. 450 (D24), k. 1-2.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 118; PWsz VIII, nr 189; PWyb^{2,3} V, nr 107; DWsz XI, nr 195.

196. Do Mieczysława Pawlikowskiego. Paryż, 15 października 1855.

Pdr: WP VIII, nr 175, s. 262-263.

Atg: Biblioteka Naukowa im. Wasyla Stefanyka Ukraińskiej Akademii Nauk: Zespół Pawlikowskich 571/p.8 (dawne 133), k. 9.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 119; PWSz VIII, nr 190; PWyb^{2,3} V, nr 108; DWSz XI, nr 196.

197. Do Mieczysława Pawlikowskiego. Paryż, 15 października 1855.

Pdr: WP VIII, nr 127, s. 185-186.

Atg: Biblioteka Naukowa im. Wasyla Stefanyka Ukraińskiej Akademii Nauk: Zespół Pawlikowskich 571/p.8 (dawne 133), k.16-17.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 119; PWSz VIII, nr 191; DWSz XI, nr 197.

198. Do Mieczysława Pawlikowskiego. Paryż, 18 października 1855.

Pdr: WP VIII, nr 128, s. 186.

Atg: Biblioteka Naukowa im. Wasyla Stefanyka Ukraińskiej Akademii Nauk: Zespół Pawlikowskich 571/p. 8 (dane 133), k.5.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 192; DWSz XI, nr 198.

199. Do Mieczysława Pawlikowskiego. Paryż, 21 października 1855.

Pdr: WP VIII, nr 126, s. 184-185.

Atg: Biblioteka Naukowa im. Wasyla Stefanyka Ukraińskiej Akademii Nauk: Zespół Pawlikowskich 571/p. 8 (dawne 133), k.4.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 193; DWSz XI, nr 199.

200. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, 12 stycznia 1856

[Wraz z wierszem *Coś ty Atenom zrobił, Sokratesie*].

Pdr: A. Krechowiecki, „Biblioteka Warszawska” 1908, t. 4, s. 540.

Atg: BJ9260 III, k. 12.

Wyd. następne A. Krechowiecki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki*. Lwów 1909 t. 1 s. 227; PZ A II, s. 953; WP VIII, nr 130; PWyb¹ V, nr 120; PWSz VIII, nr 194; PWyb^{2,3} V, nr 109; DWSz XI, nr 200.

201. Do Teofila Lenartowicza. Paryż, 23 stycznia 1856

[Wraz w wierszem *Duch Adama*].

Pdr: S. Pigoń, *Norwidiana I: Garść listów C. Norwida* [bez wiersza *Duch Adama*], „Myśl Narodowa” 1935, nr 25, s. 376-377.

Atg: przepadł w 1944 w Bibliotece Ordynacji Zamoyskich w Warszawie.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 37-42; WP VIII, nr 131; PWyb¹ V, nr 121; PWsz VIII, nr 195; PWyb^{2,3} V, nr 110; DWsz XI, 201.

202. Do Franciszka Tepy. Paryż, 25 stycznia 1856 [wraz z rysunkiem Norwida].

Pdr: ocalałego fragmentu WP VIII, nr 132, s. 193.

Atg: Muzeum Narodowe w Krakowie 646, k. 1.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 196 (bez rysunku); DWsz XI, nr 202.

203. Do Teofila Lenartowicza. Paryż, st. poczt. 21 marca 1856.

Pdr: J.W. Gomulicki, *Nieznane listy Norwida*. „Przegląd Humanistyczny” 1957, nr 3, s. 63.

Atg: przepadł w 1944 w Bibliotece Ordynacji Zamoyskich w Warszawie.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 122; PWsz VIII, nr 197; PWyb^{2,3} V, nr 111; DWsz XI, nr 203.

204. Do Marii Trębickiej. Paryż, 8 kwietnia 1856.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku Stanisław Kossowski. *Chimera* VIII, 384-387.

Atg: BJ 4285, k. 60-61.

Wyd. następne: WP VIII, nr 135; PWyb¹ V, nr 123; PWsz VIII, nr 198; PWyb^{2,3} V, nr 112; DWsz XI, nr 204.

205. Do Ludwika Mierosławskiego. Paryż, kwiecień 1856.

Pdr: Z. Szmydtowa, *List Norwida do gen. Mierosławskiego*. „Myśl Narodowa” 1929, nr 10, s. 151.

Atg: BN II, 6583 (Zbiory Raperswilskie), k. 1-2.

Wyd. następne: WP VIII, nr 136; PWsz VIII, nr 199; DWsz XI, nr 205.

206. Do Adama Jerzego Czartoryskiego. Paryż, kwiecień 1856.

Pdr: S. Pigoń, *Uwaga Cypriana Norwida o III cz. „Dziadów”*. „Ruch Literacki” 1930, nr 4, s. 112.

Atg: BCZ: Archiwum Domowe Czartoryskich 5629, s. 113-116.

Wyd. następne: WP VIII, nr 134 (wraz z wyjaśnieniem Norwida dotyczącym broszury Józefa Komierowskiego *Moje stosunki z Towiańskim i Towiańczykami*); PWSz VIII, nr 200; DWSz XI, nr 206.

207. Do Franciszka Wężyka. Paryż, st. poczt. 2 maja 1856.

[wraz z wierszem K. Koźmiana *Dzwon Zygmunowski w Krakowie* i wierszem Norwida *Odpowiedź*].

Pdr: WP VIII nr 137, s. 201-202.

Atg: Biblioteka Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu 12319, s. 113-116 (Papiery Franciszka Wężyka).

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 124 (bez wierszy); PWSz VIII, nr 201 (bez wierszy); PWyb^{2,3} V, nr 113; DWSz XI, nr 207.

208. Do Mieczysława Pawlikowskiego. Paryż, st. poczt. 14 maja 1856.

Pdr: J.W. Gomulicki, *Z niedrukowanych tekstów Cypriana Norwida: 3. Okruchy epistolarne*. „Kierunki” 1968, nr 51-52, s. 9.

Atg: Biblioteka Naukowa im. Wasyla Stefanyka Ukraińskiej Akademii Nauk: Zbiory Pawlikowskich 571/p. 8 (dawne 133), k. 36.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 202; DWSz XI, nr 208.

209. Do Mieczysława Pawlikowskiego. [Paryż, 15 maja 1856].

Pdr: WP VIII, nr 142, s. 209.

Atg: Biblioteka Naukowa im. Wasyla Stefanyka Ukraińskiej Akademii Nauk: Zbiory Pawlikowskich 571/p. 8 (dawne 133), k. 24.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 203; DWSz XI, 209.

210. Do Mieczysława Pawlikowskiego. Paryż, maj – pierwsza połowa czerwca 1856.

Pdr: WP VIII, nr 143, s. 210.

Atg: Biblioteka Naukowa im. Wasyla Stefanyka Ukraińskiej Akademii Nauk: Zbiory Pawlikowskich 571/p. 8 (dane 133), k. 15.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 204; DWSz XI, 210.

211. Do Mieczysława Pawlikowskiego. Paryż, maj - czerwiec 1856.

Pdr: WP VIII, nr 249, s. 355.

Atg: Biblioteka Naukowa im. Wasyla Stefanyka Ukraińskiej Akademii Nauk: Zbiory Pawlikowskich 571/p. 8 (dawne 133), k. 22-23.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 205; DWSz XI, nr 211.

212. Do Mieczysława Pawlikowskiego. Paryż, maj - czerwiec 1856.

Pdr: WP VIII, nr 148, s. 219.

Atg: Biblioteka Naukowa im. Wasyla Stefanyka Ukraińskiej Akademii Nauk: Zbiory Pawlikowskich 571/p. 8 (dawne 133), k. 8.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 206; DWSz XI, nr 212.

213. Do Mieczysława Pawlikowskiego. Paryż, maj - czerwiec 1856.

Pdr: WP VIII, nr 149, s. 220.

Atg: Biblioteka Naukowa im. Wasyla Stefanyka Ukraińskiej Akademii Nauk: Zbiory Pawlikowskich 571/p. 8 (dawne 133), k. 7.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 207; DWSz XI, 213.

214. Do Mieczysława Pawlikowskiego. Paryż, czerwiec 1856.

Pdr: WP VIII, nr 141, s. 209.

Atg: Biblioteka Naukowa im. Wasyla Stefanyka Ukraińskiej Akademii Nauk: Zbiory Pawlikowskich 571/p. 8 (dawne 133), k. 6.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 208; DWSz XI, nr 214.

215. Do Ludwika Mierosławskiego. Paryż, czerwiec 1856.

Pdr: S. Pigoń, *C. Norwid i L. Mierosławski podczas wojny krymskiej*. „Głos Narodu” 1931, nr 351, s. 4-5.

Atg: BN 6583 (Zbiory Raperswilskie), l. 3-4.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 137-139; WP VIII, nr 140; PWyb¹ V, nr 125; PWSz VIII, nr 210; PWyb^{2,3} V, nr 114; DWSz XI, nr 215.

216. Do Józefa Zaleskiego. Paryż, ok. 20 czerwca 1856.

Pdr: S. Pigoń, *Norwidiana III: Listów C. Norwida garść druga*. „Myśl Narodowa” 1935, nr 42, s. 645.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 76-77; WP VIII, nr 139; PWsz VIII, nr 209; DWsz XI, nr 216.

217. Do Marii Trębickiej. Paryż, 18 lipca 1856.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku Stanisław Kossowski. Chimera VIII,391-393, 399.

Atg: BJ 4285, k. 64-65, 70.

Wyd. następne: WP VIII, nr 144, 146 (dopiski); PWsz VIII, nr 212, 215 (dopiski); DWsz XI, nr 217.

218. Do Felicjana Faleńskiego. Paryż, 18 lipca 1856.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku Stanisław Kossowski. Chimera VIII,397-398.

Atg: BJ 4285, k. 69.

Wyd. następne: WP VIII, nr 146; PWyb¹ V, nr 127; PWsz VIII, nr 213; PWyb^{2,3} V, nr 116; DWsz XI, nr 218.

219. Do Jadwigi Łuszczewskiej. Paryż, 18 lipca 1856.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku Stanisław Kossowski. Chimera VIII,398.

Atg: BJ 4285, k. 69-70.

Wyd. następne: WP VIII, nr 146; PWyb¹ V, nr 128; PWsz VIII, nr 214; PWyb^{2,3} V, nr 117; DWsz XI, nr 119.

220. Do Marii Trębickiej. Paryż, 18-19 lipca 1856.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku Stanisław Kossowski. „Chimera” 8:1904 (recte: 1905) s. 394-397.

Atg: BJ: 4285, k. 67-68.

Wyd. następne: WP VIII, nr 145; PWyb¹ V, nr 126; PWsz VIII, nr 216; PWyb^{2,3} V, nr 115; DWsz XI, nr 220.

221. Do Marii Trębickiej. Paryż, st. poczt. 21 lipca 1856.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku Stanisław Kossowski. Chimera VIII,405-406 (wraz z tekstem wiersza hrabianki Szuwałow).

Atg: BJ 4285, k. 75 (wraz z tekstem wiersza w j. franc. hrabianki Szuwałow).

Wyd. następne: WP VIII, nr 156 (z tekstem wiersza); PWsz VIII, nr 217 (z tekstem wiersza); DWsz XI, nr 221.

222. Do Magdaleny Łuszczewskiej. Paryż, st. poczt. 21 lipca 1856.

Pdr: WP VIII, nr 147, s. 219.

Atg: BN 6291, k. 193.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 218; DWsz XI, nr 222.

223. Do Mieczysława Pawlikowskiego. Paryż, przed 25 lipca 1856.

Pdr: WP VIII, nr 150, s. 220.

Atg: Biblioteka Naukowa im. Wasyla Stefanyka Ukraińskiej Akademii Nauk: Zbiory Pawlikowskich 571/p.8 (dawne 133), k. 28-29.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 211; DWsz XI, nr 223.

224. Do Marii Trębickiej. Paryż, lipiec 1856.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku Stanisław Kossowski. Chimera VIII,406-409.

Atg: BJ 4285, k. 76.

Wyd. następne: WP VIII, nr 157; PWyb¹ V, nr 129; PWsz VIII, nr 219; PWyb^{2,3} V, nr 118; DWsz XI, nr 224.

225. Do Marii Trębickiej. Paryż, sierpień 1856.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku Stanisław Kossowski. Chimera VIII,408-412.

Atg: BJ 4285, k. 77.

Wyd. następne: WP VIII, nr 158; PWyb¹ V, nr 130; PWsz VIII, nr 220; PWyb²⁻³ V, nr 119; DWsz XI, nr 225.

226. Do Marii Trębickiej. Paryż, lato 1856.

Pdr: J.W. Gomulicki, *Nieznane listy Norwida*. „Przegląd Humanistyczny” 1957, nr 3, s. 64.

Atg: BJ: Zakład Grafiki I.R. 2056, k. 1 (na odwrocie małej akwareli przedstawiającej Marię Trębicką).

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 221; DWsz XI, nr 226.

227. Do Jana Ledóchowskiego. Paryż, 10 września 1856.

Pdr: C. Norwid, *Pisma zebrane*. Wydał Zenon Przesmycki. Warszawa-Kraków 1911 (recte: 1912). T. A, s. 975.

Atg: BN 6291, k. 6.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 222; DWsz XI, nr 227.

228. Do Juliusza Kossaka. Paryż, st. poczt. 15 września 1856.

Pdr: W. Kozicki, *Wiersz Norwida o „Generale Dembińskim” Rodakowskiego*. „Myśl Narodowa” 1927, nr 2, s. 29-30.

Atg: Instytut Sztuki PAN w Warszawie: Krytyki o Henryku Rodakowskich inw. 6.5, 1.

Wyd. następne: W. Kozicki, *Henryk Rodakowski*. Lwów 1937 s. 139-141; PWsz VIII, nr 223; DWsz XI, nr 228.

229. Do Marii Trębickiej. Paryż, 15 września 1856.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku Stanisław Kossowski. Chimera VIII, 387-390.

Atg: BJ 4285, k. 62-63.

Wyd. następne: WP VIII, nr 151; PWyb¹ V, nr 131; PWsz VIII, nr 224; PWyb²⁻³ V, nr 120; DWsz XI, nr 229.

230. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, wrzesień 1856.

Pdr: WP VIII, nr 152, s. 224-226.

Atg: zaginał.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 132; PWsz VIII, nr 225. PWyb^{2,3} V, nr 121; DWsz XI, nr 230.

231. Do Marii Trębickiej. Paryż, październik 1856.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku Stanisław Kossowski. Chimera VIII,401-405.

Atg: BJ 4285, k. 73-74.

Wyd. następne: WP VIII, nr 155; PWsz VIII, nr 226; DWsz XI, nr 231.

232. Do Seweryna Gałęzowskiego. Paryż, październik? 1856.

Pdr: A.F. Grabski, „Przegląd Humanistyczny” 1975, nr 12, s. 25-26 (czerwiec – lipiec 1856).

Atg: Biblioteka Polska w Paryżu, Towarzystwo Historyczno-Literackie, Archiwum Gałęzowskich, papiery Seweryna Gałęzowskiego paczka 2, k. 1-2.

Wyd. następne: PWsz XI, nr 226a (1052), s. 641-642; DWsz XI, nr 232.

233. Do Teofila Lenartowicza. Paryż, 19 października 1856.

Pdr: S. Pigoń, *Nieznany list Cypriana Norwida*. „Literatura i Sztuka” (dod. do „Dziennika Poznańskiego”) 1914, nr 12, s. 1-3.

Atg: Polska Akademia Umiejętności 2028, IV, k. 449-450.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 78-80; WP VIII, nr 153; PWyb¹ V, nr 133; PWsz VIII, nr 227; PWyb^{2,3} V, nr 122; DWsz XI, nr 233.

234. Do Ojców Zmartwychwstańców. Paryż, 19 października 1856.

Pdr: S. Pigoń, „Literatura i Sztuka” (dod. do „Dziennika Poznańskiego”) 1914, nr 12, s. 1-3 (razem z listem do T. Lenartowicza).

Atg: Polska Akademia Umiejętności 2028, IV, k. 449-450

Wyd. następne: WP VIII, nr 153; PWyb¹ V, nr 133; PWsz VIII, nr 227; PWyb^{2,3} V, nr 122; DWsz XI, nr 234.

235. Do Marii Trębickiej. Paryż, 30 października 1856.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku Stanisław Kossowski. Chimera VIII, 399-401.

Atg: BJ 4285, k. 71-72.

Wyd. następne: WP VIII, nr 154; PWyb¹ V, nr 134; PWsz VIII, nr 228; PWyb²⁻³ V, nr 123; DWsz XI, nr 235.

236. Do Władysława Chodźkiewicza. Paryż, 21 stycznia 1857.

Pdr: WP VIII, nr 159, s. 244.

Atg: Biblioteka Naukowa Ukraińskiej Akademii Nauk w Kijowie XXIV, 1468, k. 2-3. Odpis BN IV, 6324, k. 222.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 230; DWsz XI, nr 236.

237. Do Władysława Chodźkiewicza. Paryż, po 21 stycznia 1857.

Pdr: WP VIII, nr 160, s. 244-245.

Atg: Biblioteka Naukowa Ukraińskiej Akademii Nauk w Kijowie XXIV, 1471, k. 8-9. Odpis BN IV, 6324.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 231, PWsz XI, s. 442-443; DWsz XI, nr 237.

238. Do Konstancji Górskiej. Paryż, początek 1857.

Pdr: A. Czartkowski, *Dlaczego Cyprian Norwid pozostał na emigracji*. „Kurier Warszawski” 1931, nr 73, s. 8-9.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: WP VIII, nr 182; PWyb¹ V, nr 136; PWsz VIII, nr 232; PWyb²⁻³ V, nr 124; DWsz XI, 238.

239. Do Lucjana Siemieńskiego. Paryż, 14 marca 1857.

Pdr: WP VIII, nr 162, s. 246-247.

Atg: Toruń KsM 201, k. 1-2.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 137; PWsz VIII, nr 233; PWyb²⁻³ V, nr 125; DWsz XI, nr 239.

240. Do Franciszka Wężyka. Paryż, 7 kwietnia 1857.

Pdr: WP VIII, nr 164, s. 247-249.

Atg: Biblioteka Zakładu Naukowego im. Ossolińskich Polskiej Akademii Nauk we Wrocławiu 12.319, s. 123-126.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 234; DWsz XI, nr 240.

241. Do Władysława Bentkowskiego. Paryż, połowa maja 1857.

Pdr: z opisem atg: u E. Erzepki, „Zdrój”9:1919, s. 114-115.

Atg: zaginął.

Wydania następne: *Z niedrukowanej korespondencji C[ypriana] K[amila] Norwida*. Podał B[olesław] Erzepki. Poznań 1921, s. 36-41; WP VIII, nr 166; PWyb¹ V, nr 138; PWsz VIII, nr 235; PWyb^{2,3} V, nr 126; DWsz XI, nr 241.

242. Do Władysława Bentkowskiego. Paryż, po 2 czerwca 1857.

Pdr: z opisem Atg:u E. Erzepki, „Zdrój”9:1919, s. 115-116.

Atg: zaginął.

Wydania następne: *Z niedrukowanej korespondencji C[ypriana] K[amila] Norwida*. Podał B[olesław] Erzepki. Poznań 1921 s. 42-45; WP VIII, nr 167; PWyb¹ V, nr 139; PWsz VIII, nr 236; PWyb^{2,3} V, nr 127; DWsz XI, nr 242.

243. Do Marii Trębickiej. Paryż, czerwiec 1857.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku Stanisław Kossowski. Chimera VIII,413.

Atg: BJ 4285, k. 80-81.

Wyd. następne: WP VIII, nr 171; PWsz VIII, nr 237; DWsz XI, nr 243.

244. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, 16 lipca 1857.

Pdr: WP VIII, nr 168, s. 255-256.

Atg: BJ 9206, k. 152-153.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 238; DWsz XI, nr 244.

245. Do Stanisławy Hornowskiej. Paryż, druga połowa lipca 1857.

Pdr: WP VIII, nr 179, s. 265.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 239; DWSz XI, nr 245.

246. Do Józefa Bohdana Zaleskiego, Paryż, 22 lipca 1857.

Pdr: WP VIII, nr 180, s. 265.

Atg: BJ 9206, k. 154-155.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 240; DWSz XI, nr 246.

247. Do Michała Kleczkowskiego Paryż, druga połowa lipca 1857.

Pdr: WP VIII, nr 169, s. 256-257.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 241; DWSz XI, nr 247.

248. Do Marii Trębickiej. Paryż, 29 lipca 1857.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku Stanisław Kossowski. Chimera VIII,412-413.

Atg: Biblioteka Jagiellońska 4285, k. 78-79.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 242; DWSz XI, 248.

249. Do Piotra Semenki. Paryż, 16 sierpnia 1857.

Pdr: C.K. Norwid, *Listy [do Zmartwychwstańców]*. Wydał i przypisami opatrzył F. German, „Znak” 1960, nr 73-74, s. 894-895.

Atg: Archiwum Zgromadzenia Zmartwychwstania Pańskiego w Rzymie 49739, k. 1-2.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 243; DWSz XI, nr 249.

250. Do Piotra Semenki. Paryż, sierpień 1857.

Pdr: C.K. Norwid, *Listy [do Zmartwychwstańców]*. Wydał i przypisami opatrzył F. German, „Znak” 1960, nr 73-74, s. 895-896.

Atg: Archiwum Zgromadzenia Zmartwychwstania Pańskiego w Rzymie 49740, k. 1.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 244; DWSz XI, nr 250.

251. Do Piotra Semenki. Paryż, sierpień 1857.

Pdr: C.K. Norwid, *Listy [do Zmartwychwstańców]*. Wydał i przypisami opatrzył F. German, „Znak” 1960, nr 73-74, s. 896-897.

Atg: Archiwum Zgromadzenia Zmartwychwstania Pańskiego w Rzymie 49741, k. 1-2.
Wyd. następne: PWsz VIII, nr 245; DWsz XI, nr 251.

252. Do Ludwika Nabelaka. Paryż, st. poczt. 21 sierpnia 1857.

Pdr: WP VIII, nr 172, s. 259.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Raperswilekich Biblioteki Narodowej w Warszawie.
Wyd. następne: PWsz VIII, nr 246; DWsz XI, nr 252.

253. Do Augusta Cieszkowskiego. Paryż, po 21 sierpnia 1857.

Pdr: S. Wasilewski, *Z korespondencji Cypriana Norwida*. „Ruch Literacki” 1935, nr 1, s. 30.

Atg: przepadł w 1939 r. z zbiorach Raczyńskich w Warszawie.
Wyd. następne: WP VIII, nr 173; PWsz VIII, nr 247; DWsz XI, nr 253.

254. Do Marii Trębickiej. Paryż, st. poczt. 28 sierpnia 1857.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębickiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku Stanisław Kossowski. *Chimera* VIII, 414-415.

Atg: BJ 4285, k. 82-83.
Wyd. następne: WP VIII, nr 174; PWyb¹ V, nr 140; PWsz VIII, nr 248; PWyb^{2,3} V, nr 128; DWsz XI, nr 254.

255. Do Mieczysława Pawlikowskiego. Paryż, st. poczt. 20 września 1857.

Pdr: WP VIII, nr 177, s. 263-264.

Atg: Biblioteka Naukowa im. Wasyła Stefanyka Ukraińskiej Akademii Nauk we Lwowie: Zbiory Pawlikowskich 571/p. (dawne 133), k. 14.
Wyd. następne: PWsz VIII, nr 249; DWsz XI, nr 255.

256. Do Mieczysława Pawlikowskiego. Paryż, st. poczt. 7 listopada 1857.

Pdr: S. Pigoń, Dodatek Literacki do „Dziennika Wileńskiego” 1926, nr 1, s. 7.

Atg: Biblioteka Naukowa im. Wasyla Stefanyka Ukraińskiej Akademii Nauk we Lwowie: Zbiory Pawlikowskich 571/p. (dawne 133), k. 26-27.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 139-140; WP VIII, nr 178; PWsz VIII, nr 250; DWsz XI, nr 256.

257. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, grudzień 1857.

Pdr: WP VIII, nr 185, s. 270-273.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 141; PWsz VIII, nr 251; PWyb^{2,3} V, nr 129; DWsz XI, nr 257.

258. Do Mikołaja Kamińskiego. Paryż, 18 grudnia 1857.

Pdr: WP VIII, nr 183, s. 268.

Atg: Biblioteka Polska w Paryżu rkps 491/6, s. 239-242.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 252; DWsz XI, nr 258.

259. Do Konstancji Górskiej. Paryż, 3 stycznia 1858.

Pdr: WP VIII, nr 186, s. 274.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 253; DWsz XI, nr 259.

260. Do Jadwigi Łuszczewskiej. Paryż, st. poczt. 11 stycznia 1858.

Pdr: WP VIII, nr 187, s. 274-275.

Atg: BN 6291, l. 1999-200.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 142; PWsz VIII, nr 254; PWyb^{2,3} V, nr 130; DWsz XI, nr 260.

261. Do Władysława Bentkowskiego. Paryż, po 11 stycznia 1858.

Pdr: E. Erzepki, „Zdrój” 10:1920, nr 1, s. 2.

Atg: zaginął.

Wydania następne: *Z niedrukowanej korespondencji C[ypriana] K[amila] Norwida*. Podał B[olesław] Erzepki. Poznań 1921 s. 45-48; WP VIII, nr 188; PWsz VIII, nr 255; DWsz XI, 261.

262. Do Juliana Klaczki. Paryż, po 26, a przed 31 stycznia 1858.

Pdr: WP VIII nr 189, s. 276-277.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz VIII nr 256; DWsz XI, nr 262.

263. Do Delfiny Potockiej. Paryż, 31 stycznia 1858.

Pdr: Pdr: WP VIII nr 190 (bez wymienienia nazwiska adresatki), s. 277-279.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 143; PWsz VIII, nr 257; PWyb^{2,3} V, nr 131; DWsz XI, 263.

264. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 19 lutego 1858.

Pdr: A. Krechowiecki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki*. Lwów 1909, t. 2, s. 95 i 128.

Atg: BJ 9206, k. 158-159.

Wyd. następne: WP VIII, nr 191; PWsz VIII, nr 258; DWsz XI, nr 264.

265. Do Teofila Lenartowicza. Paryż, po 20 lutego 1858.

Pdr: S. Pigoń, *Norwidiana IV: Listów C. Norwida garść trzecia*. „Myśl Narodowa” 1936, nr 17, s. 264.

Atg: BJ9236, k. 270-271.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 140-142; WP VIII, nr 193; PWyb¹ V, nr 144; PWsz VIII, nr 259; PWyb^{2,3} V, nr 132; DWsz XI, 265.

266. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, po 20 lutego 1858.

Pdr: A. Krechowiecki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki*. Lwów 1909, t. 1, s. 218.

Atg: Biblioteka Jagiellońska 9206, k. 161-162.

Wyd. następne: WP VIII nr 192; PWsz VIII, nr 260; DWsz XI, nr 266.

267. Do Pauliny Suskiej. Paryż, luty – początek marca 1858.

Pdr: P. Zwoliński, „Express Wieczorny” 1956, nr 99, s. 4.

Atg: zaginął. Tekst ocalałego fragmentu wg odpisu Pauliny Suskiej w jej liście do Teofila Lenartowicza; Biblioteka Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk w Krakowie 2028 VI, s. 575.

Wyd. następne: J.W. Gomulicki, *Nieznane listy Norwida*. „Przegląd Humanistyczny” 1957, nr 3, s. 64-65; PWSz VIII, nr 261; DWSz XI, nr 267.

268. Do Zygmunta Krasieńskiego. Paryż, st. poczt. 3 marca 1858.

Pdr: J. Ujejski, *Listy Norwida do Augusta Cieszkowskiego i Zygmunta Krasieńskiego*. Lwów 1925, s. 18-19.

Atg: przepadł w 1939 r. w zbiorach Raczyńskich w Warszawie.

Wyd. następne: WP VIII, nr 194; PWyb¹ V, nr 145; PWSz VIII nr 262; PWyb^{2,3} V, nr 133; DWSz XI, nr 268.

269. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, 6 maja 1858.

Pdr: WP VIII, nr 195, s. 283-286.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 146; PWSz VIII, nr 263; PWyb^{2,3} V, nr 134; DWSz XI, nr 269.

270. Do Marii Trębieckiej. Paryż, czerwiec? 1858.

Pdr: *Listy Cypriana Norwida do Marii Trębieckiej z lat 1845-1857*. Przygotował do druku Stanisław Kossowski. Chimera VIII,416.

Atg: BJ 4285, k. 84.

Wyd. następne: WP VIII, nr 215 (jako list z końca grudnia); PWSz VIII, nr 264; DWSz XI, nr 270.

271. Do Michała Kleczkowskiego, Paryż, 10 czerwca 1858.

Pdr: WP VIII nr 197, s. 288-289.

Atg: BN IV, 6291 k. 172-173.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 265; DWSz XI, nr 271.

272. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, wkrótce po 10 czerwca 1858.

Pdr: WP VIII, nr 198, s. 289-291.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 147; PWsz VIII, nr 266; PWyb^{2,3} V, nr 135; DWsz XI, nr 272.

273. Do Konstancji Górskiej. Paryż, st. poczt. 27 czerwca 1858.

Pdr: (fragmenty) A. Czartkowski, *Na marginesie „Garstki piasku” Norwida*. „Kurier Warszawski” 1932, nr 311, s. 4-6 (fragmenty); WP VIII, nr 199, s. 292 (całość).

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 267; DWsz, XI, nr 273.

274. Do Konstancji Górskiej. Paryż, początek lipca 1858.

Pdr: A. Czartkowski, *Na marginesie „Garstki piasku” Norwida*. (Konstanty Linowski. *List Lelewela*). „Kurier Warszawski” 1932, nr 311, s. 4-6.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: WP VIII, nr 200; PWsz VIII, nr 268; DWsz XI, nr 274.

275. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, 7 lipca 1858.

Pdr: WP VIII, nr 201, 294-295.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 269; DWsz XI, nr 275.

276. Do Władysława Bentkowskiego. Paryż, sierpień 1858.

Pdr: E. Erzepki, „Zdrój” 10:1920, nr 1, s. 3.

Atg: zaginął.

Wydania następne: *Z niedrukowanej korespondencji C[ypriana] K[amila] Norwida*. Podał B[olesław] Erzepki. Poznań 1921 s. 49; WP VIII, nr 204 (jako list w wrześniu); PWsz VIII, nr 270; DWsz XI, nr 276.

277. Do Antoniego Zaleskiego. Paryż, ok. 13 sierpnia 1858.

Pdr: T. Przytkowski, *Cypriana Norwida Testament literacki z 1858 r*. Wydał i objaśnił... Kraków 1935, s. 7-11.

Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego: Zespół Edwarda Rastawieckiego, D I 28, nr 234/10555, k. 1-2.

Wyd. następne: WP VIII, nr 214 (jako list z grudnia); PWyb¹ V nr 150; PWsz VIII, nr 271. PWyb^{2,2} V, nr 136; DWsz XI, nr 277.

278. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, 13 sierpnia 1858.

Pdr: WP VIII, nr 202, s. 295-297.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 148; PWsz VIII, nr 272. PWyb^{2,3} V, nr 137; DWsz XI, nr 278.

279. Do Ludwika Nabelaka. Paryż 7 września 1858.

Pdr: WP VIII, nr 203 (bez daty), s. 297-299.

Atg: BN IV, 6291 k. 229-230 i 230a.

Wyd. następne: PWyb¹ V nr 149; PWsz VIII, nr 273; PWyb^{2,3} V, nr 138; DWsz XI, nr 279.

280. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, 6 października 1858.

Pdr: A. Krechowiecki, „Biblioteka Warszawska” 4:1908, t. 4, s. 531-532.

Atg: BJ 9206, k. 163-164.

Wyd. następne: A. Krechowiecki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki*. Lwów 1909 t. 1 s. 209-211; WP VIII, nr 205; PWsz VIII, nr 274; DWsz XI, nr 280.

281. Do Antoniego Zaleskiego. Paryż, 11 października 1858.

Pdr:i niezależne: 1. D. Acecka-Poklewska, W. Mincer, *Cypriana Norwida listy do Antoniego Zaleskiego*. Toruń 1967 (recte 1968), s.30-32; 2. PWyb¹ V nr 151, s. 360-362.

Biblioteka Główna Uniwersytetu im. M. Kopernika w Toruniu 915, k. 1-2.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 275; PWyb^{2,3} V, nr 139; DWsz XI, nr 281.

282. Do Michaliny Dziekońskiej. Paryż, październik 1858.

Pdr: J.W. Gomulicki, *Nieznane listy Norwida*. „Przegląd Humanistyczny” 1957, nr 3, s. 65-66.

Atg: zaginął. Odpis Biblioteka Narodowa, Archiwum Norwidowskie (dissoluta) – kopiował Z. Przesmycki.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 276; DWsz XI, nr 282.

283. Do Teofila Lenartowicza. Paryż, październik? 1858.

Pdr: S. Pigoń, *Norwidiana IV: Listów C. Norwida garść trzecia*. „Myśl Narodowa” 1936 nr 16, s. 249.

Atg: przepadł w 1944 w Bibliotece Ordynacji Krasieńskich w Warszawie.

Wyd. następane: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 142-143; WP VIII, nr 216; PWSz VIII, nr 277; DWSz XI, nr 283.

284. Do Karola Krasieńskiego. Paryż, październik 1858.

Pdr: 1) anonim, „Słowo” (Warszawa) 1907, nr 326; 2) WP VIII, nr 213, s. 310-312 (całość).

Atg: przepadł w 1944 w Bibliotece Ordynacji Krasieńskich w Warszawie.

Wyd. następane: PWyb¹ V, nr 152; PWSz VIII, nr 278; PWyb^{2,3} V, nr 140; DWSz XI, nr 284.

285. Do Mieczysława Pawlikowskiego. Paryż, st. poczt. 28 października 1858.

Pdr: WP VIII, nr 176, s. 263.

Atg: Biblioteka Naukowa im. Wasyla Stefanyka Ukraińskiej Akademii Nauk we Lwowie, Zespół Pawlikowskich, 271/p. 8 (dawne 133), k. 39.

Wyd. następane PWSz VIII, nr 279; DWSz XI, nr 285.

286. Do Antoniego Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 29 października 1858.

Pdr:i niezależne: 1. D. Acecka-Poklewska, W. Mincer, *Cyprian Norwid. Listy do Antoniego Zaleskiego*. Toruń 1967 (recte: 1968), s. 33-35; 2. PWyb¹ V nr 153, s. 366-368.

Atg:u fotografia Biblioteka Główna Uniwersytetu im. M. Kopernika w Toruniu 915, k. 1-2.

Wyd. następane: PWSz VIII, nr 280; PWyb^{2,3} V, nr 141; DWSz XI, nr 286.

287. Do Michaliny Dziekońskiej. Paryż, st. poczt. 8 listopada 1858.

Pdr: WP VIII, nr 206, s. 301-303.

Atg: przepadł w Grodnie.

Wyd. następane PWSz VIII, nr 281; DWSz XI, nr 287.

288. Do Michaliny Dziekońskiej. Paryż, st. poczt. 10 listopada 1858.

Pdr: WP VIII, nr 210, s. 305-307.

Atg: przepaść w 1920 w Grodnie.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 282; DWsz XI, nr 288.

289. Do Antoniego Zaleskiego. Paryż, listopad - grudzień 1858.

Pdr: K. Bartoszewicz, *Listy Norwida*. „Tygodnik Ilustrowany” 1912, nr 30, s. 621.

Atg: BJ 6471, k. 497.

Wyd. następne: WP VIII, nr 211; PWsz VIII, nr 283; DWsz XI, nr 289.

290. Do Józefa Ignacego Kraszewskiego. Paryż, listopad - grudzień 1858.

Pdr: K. Bartoszewicz, *Listy Norwida*. „Tygodnik Ilustrowany” 1912, nr 30, s. 621.

Atg: BJ 6471, k. 498.

Wyd. następne: WP VIII, nr 212; PWyb¹ V, nr 154; PWsz VIII, nr 284; PWyb^{2,3} V, nr 142; DWsz XI, nr 290.

291. Do Antoniego Zaleskiego. Paryż, grudzień 1858.

Pdr: T. Przytkowski, *Cypriana Norwida Testament literacki z 1858 r.* Wydał i objaśnił... Kraków 1935, s. 11-14.

Atg: Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego: Zespół Edwarda Rastawieckiego, D I 28 nr 234/10555, k. 1-2.

Wyd. następne: WP VIII, nr 214; PWyb¹ V, nr 150; PWsz VIII, nr 285; PWyb^{2,3} V, nr 143; DWsz XI, nr 291.

292. Do N. N. Paryż, styczeń? 1859.

Pdr: WP VIII, nr 242, s. 347 (bez adresata).

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 287 (bez adresata); DWsz XI, nr 292.

293. Do Zygmunta Krasieńskiego. Paryż, styczeń-luty 1859.

Pdr: C. Norwid, *Poezje. Pierwsze wydanie zbiorow.* Lipsk 1863 (recte: 1862), s. 153-154 pt. *Do Z.K. Wyjętek z listu* (jako wstęp do poematu *Quidam*).

Atg: zaginał.

Wyd. następne razem z poematem *Quidam*: C. Norwid, *Pisma zebrane*. Wydał Zenon Przesmycki. Warszawa-Kraków 1911 (recte: 1912). T. A. cz. 2 s. 528-530; C. Norwid, *Dzieła*. Wydał, objaśnił i wstępem krytycznym poprzedził T. Pini. Warszawa 1934 s. 172; PWyb¹ II, s.129-130; PWsz III, s. 79-80; PWsz VIII nr 288.

294. Do Teofila Lenartowicza. Paryż, styczeń 1859.

Pdr: S. Pigoń, *Norwidiana III: Listów C. Norwida garść druga*. „Myśl Narodowa” 1935, nr 44, s. 675-676.

Atg: BN 7092 (dawna Biblioteka Ordynacji Krasieńskich), k. 15-16.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 84-87; WP VIII, nr 217; PWyb¹ V, nr 155; PWsz VIII, nr 289; PWyb^{2,3} V, nr 144; DWsz XI, nr 293.

295. Do Józefa Ignacego Kraszewskiego. Paryż, st. poczt. 28 stycznia 1859.

Pdr: K. Bartoszewicz, *Listy Norwida*. „Tygodnik Ilustrowany” 1912, nr 30, s. 621-622.

BJ6471, k. 493-494.

Wyd. następne WP VIII, nr 218; PWyb¹ V, nr 156; PWsz VIII, nr 290; PWyb^{2,3} V, nr 145; DWsz XI, nr 294;

296. Do Katarzyny [?] Potockiej. Paryż, styczeń - luty 1859.

Pdr: PWsz VIII, nr 291, s. 376, XI, s. 651.

Atg: w posiadaniu Adama Wolańskiego w Warszawie (PWsz XI, s. 651). Odpis Atg:u BN 6321, III, k. 99.

Wyd. następne: DWsz XI, nr 295.

297. Do Emmy Herwegh. Paryż, luty? 1859.[fr.]

Pdr: PWsz XI, nr 292a, s. 643-644.

Atg: Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie 247, k. 19-20.

Wyd. następne: PWyb^{2,3} V, nr 146 (przekład); DWsz XI, 296 (oryginał i przekład polski).

298. Do Konstancji Górskiej. Paryż, 17 lutego 1859.

Pdr: WP VIII, nr 219, s. 322-323.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 293; DWSz XI, nr 297.

299. Do Teofila Lenartowicza. Paryż, luty 1859.

Pdr: PZ A, 1005, 1006.

Atg: zaginął w Grodnie w 1920 r.

Wyd. następne PWSz VIII, nr 292; DWSz XI, nr 298.

300. Do Mikołaja Kamińskiego. Paryż, wkrótce po 19 lutego 1859.

Pdr: WP VIII, nr 184, s. 268-270.

Atg: Biblioteka Polska w Paryżu 491, poz. 6, s. 243-246.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 286; DWSz XI, nr 299.

301. Do Konstancji Górskiej. Paryż, koniec lutego 1859.

Pdr: A. Czartkowski, *Cyprian Norwid a Zygmunt Krasinśki*. „Kurier Warszawski” 1931, nr 113, s. 8-9.

Atg: zaginął.

Wyd. następne WP VIII, nr 220; PWyb¹ V, nr 157; PWSz VIII, nr 294; PWyb^{2, 3} V, nr 147; DWSz XI, nr 300.

302. Do Tadeusza Goreckiego. Paryż, luty – marzec 1859.

Pdr: WP VIII, nr 207, s. 303-304.

Atg: Niewodniczański, k. 1.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 296; DWSz XI, nr 301.

303. Do Jana Skrzyneckiego. Paryż, marzec? 1859.

Pdr: F [Konstancja Morawska], *Z teki jenerała Skrzyneckiego*. „Przegląd Polski” XXI:1886, t. 1, s. 569-570.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 295; DWSz XI, nr 302.

304. Do Mieczysława Pawlikowskiego. Paryż, 12 marca 1859.

Pdr: M. Pawlikowski, „Lamus” 1908-1909, z. 1, s. 115-117.

Atg: Biblioteka Naukowa im. Wasyla Stefanyka Ukraińskiej Akademii Nauk we Lwowie: Zespół Pawlikowskich, 571/p.8 (dawne 133), k. 19-21.

Wyd. następne: WP VIII, nr 221; PWyb¹ V, nr 158; PWsz VIII nr 297. PWyb^{2, 3} V, nr 148; DWsz XI, nr 303.

305. Do Konstancji Górskiej. Paryż, st. poczt. 29 marca 1859.

Pdr: A. Czartkowski, *Cyprian Norwid a Zygmunt Krasiński*. „Kurier Warszawski” 1931, nr 113, s. 8-9.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: WP VIII, nr 222; PWsz VIII, nr 298; DWsz XI, nr 304.

306. Do Józefa Ignacego Kraszewskiego. Paryż, maj 1859.

Pdr:i dwa niezależne: 1/ J. Rudnicka, *List Cypriana Norwida z albumu Józefa Ignacego Kraszewskiego*. „Studia Norwidiana” 11:1993, s.103-109; 2/ J.W. Gomulicki, „Wiadomości Kulturalne” 1994, nr 31, s. 16.

Atg: BN 11126, k. 1-2.

Wyd. następne: J.W. Gomulicki, *Kępa niezapominek. Przygoda z zagadkowym rękopisem Norwida*. Podkowa Leśna 1996, s. 23-24; DWsz XI, nr 305.

307. Do Marceliny Czartoryskiej. Paryż, st. poczt. 20 maja 1859.

Pdr: WP VIII, nr 224, s. 330.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 299; DWsz XI, 306.

308. Do Seweryna Gałęzowskiego. Paryż, st. poczt. 18 czerwca 1859.

Pdr: J. Rudnicka, SN 12-13:1994-1995, s. 157-158.

Atg: Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie, inw. 4150, k. 1-2.

Wyd. następne: DWsz XI, nr 307.

309. Do Józefa Ignacego Kraszewskiego. Paryż, po 24 czerwca 1859.

Pdr: 1/ PZ A II, s. 1069 (pierwszy akapit); 2/ Z. Ciechanowska, *Rysunek i list Norwida z roku 1859*. RL 1928, nr 6, s. 174.

Atg: Biblioteka Jagiellońska 7913, k. 18-19 (rysunek tuszem „Diogenes”).

Wyd. następne: WP VIII, nr 225 (z rysunkiem); PWSz VIII, nr 300 (bez rysunku); DWSz XI, nr 308.

310. Do Seweryna Gałęzowskiego. Paryż, początek lipca ? 1859.

Pdr: J. Rudnicka, *Trzy nieznane listy Cypriana Norwida do Seweryna Gałęzowskiego*.

SN 12-13: 1994-1995, s. 157-162.

Atg: Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Warszawie, inw. 4150, k. 1.

Wyd. następne: DWSz XI, nr 309.

311. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, lipiec 1859.

Pdr: WP VIII, nr 228, s. 334-335.

Atg: zaginął.

Wyd. następne PWSz VIII, nr 301; DWSz XI, nr 310.

312. Do Kazimierza Władysława Wójcickiego. Paryż, st. poczt. 16 lipca 1859.

Pdr: S. Pigoń, *Norwidiana I: Garść listów C. Norwida*. „Myśl Narodowa” 1935, nr 20, s. 313.

Atg: MNK – Biblioteka Muzeum Narodowego 646/7, k. 1-2.

Wyd. następne C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*.

Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 42-43; WP VIII, nr 227; PWyb¹ V, nr 159; PWSz VIII, nr 302; PWyb^{2,3} V, nr 149; DWSz XI, nr 311.

313. Do Mikołaja Kamińskiego. Paryż, lipiec – sierpień 1859 [fr.].

Pdr: T. Domaradzki, „Études Slaves et Est-Européenes” v. 15, 1970, p. 100-101.

Atg: Biblioteka Polska w Paryżu 491/6, s. 247-248.

Wyd. następne: PWSz VIII nr 303, s. 389; DWSz XI, nr 312 (oryginał i przekład polski).

314. Do redakcji „Gazety Codziennej”. Paryż, 14 września 1859.

Pdr: K. Bartoszewicz, „Echo Literackie i Artystyczne” 1912, nr 1.

Atg: BJ6482, k 69-70.

Wyd. następne: WP VIII, nr 229; PWsz VIII, nr 304; DWsz XI, nr 313.

315. Do Seweryna Gałęzowskiego. Paryż, październik? 1859.

Pdr: A.F. Grabski, „Przegląd Humanistyczny” 1975, nr 12, s. 26.

Atg: Biblioteka Polska w Paryżu, Towarzystwo Historyczno-Literackie, Archiwum Gałęziowskich, papiery Seweryna Gałęziowskiego, paczka 3, k. 1-2.

Wyd. następne: PWsz XI, nr 304a(1054), s. 644-645; DWsz XI, nr 314.

316. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, październik 1859 [fr.].

Pdr: WP VIII, nr 235, s. 340-341.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 307; DWsz XI, nr 315 (oryginał i przekład polski).

317. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, październik 1859 [fr.].

Pdr: WP VIII, nr 236, s. 341-342.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 308; DWsz XI, nr 316 (oryginał i przekład polski).

318. Do Stanisławy Hornowskiej. Paryż, październik 1859.

Pdr: WP VIII, nr 238, s. 343.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 309; DWsz XI, nr 317.

319. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, st. poczt. 3 listopada 1859 [fr.].

Pdr: WP VIII, nr 232, s. 338.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz, nr 305; DWsz XI, nr 318 (oryginał i przekład polski).

320. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, st. poczt. 17 listopada 1859 [fr.].

Pdr: WP VIII, nr 234, s. 339-340.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 306; DWsz XI, nr 319 (oryginał i przekład polski).

321. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, listopad 1859 [fr.].

Pdr: WP VIII, nr 245, s. 349-351.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: E. Krakowski, *La société parisienne cosmopolite au XIX-e siècle et C.K. Norwid*. Paris 1939, p. 159-161 ; PWsz VIII, nr 312 ; DWsz XI, nr 320 (oryginał i przekład polski).

322. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, listopad 1859 [fr.].

Pdr: WP VIII, nr 247, s. 352-353.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz, VIII, nr 311; DWsz XI, nr 321 (oryginał i przekład polski).

323. Do Józefa Hornowskiego. Paryż, listopad 1859.

Pdr: WP VIII, nr 239, s. 344-345.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 313; DWsz XI, nr 322.

324. Do Józefa Dybowskiego. Paryż, listopad – grudzień 1859.

Pdr: WP VIII, nr 240, s. 345-346.

Atg.: BN 6291, k. 223-224.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 314; DWsz XI, nr 323.

325. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, listopad – grudzień 1859 [fr.].

Pdr: WP VIII, nr 237, s. 342-343.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 315; DWsz XI, nr 324 (oryginał i przekład polski).

326. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, listopad – grudzień 1859 [fr.].

Pdr: WP VIII, nr 243, s. 347-348 (oryginał i przekład polski).

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 316; DWSz XI, nr 325.

327. Do Łucji Rautenstauchowej. Paryż, listopad – grudzień 1859.

Pdr: R.Z. [Roman Zrębowicz], *Trzy listy Cypriana Norwida*. „Pion” 1933, nr 12, s. 1.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: WP VIII, nr 230; PWSz VIII, 318; DWSz XI, nr 326.

328. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, grudzień 1859 [fr.].

Pdr: WP VIII, nr 233, s. 339.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 310, XI, s. 624; DWSz XI, nr 327 (oryginał i przekład polski).

329. Do Michaliny z Dziekońskich Zaleskiej. Paryż, st. poczt. 5 grudnia 1859.

Pdr: z opisem Atg:u PZ A II, s. 1006.

Atg: przepadł w 1920 r. w Grodnie.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 317; DWSz XI, nr 328.

330. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, 30 grudnia 1859.

Pdr: WP VIII, nr 241, s. 346-347.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 319; DWSz XI, nr 329.

331. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, 17 stycznia 1860 [fr.].

Pdr: WP VIII, nr 244, s. 348-349.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 321; DWSz XI, nr 330 (oryginał i przekład polski).

332. Do Miachała Kleczkowskiego. Paryż, styczeń 1860 [fr.].

Pdr: WP VIII, nr 246, s. 351-352.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 322; DWsz XI, nr 331 (oryginał i przekład polski).

333. Do Miachała Kleczkowskiego. Paryż, 26 stycznia 1860 [fr.].

Pdr: WP VIII, nr 248, s. 354.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 323; DWsz XI, nr 332 (oryginał i przekład polski).

334. Do Łucji Rautenstrauchowej. Paryż, styczeń – luty 1860.

Pdr: C. Norwid, *Pisma zebrane*. Wydał Zenon Przesmycki. Warszawa-Kraków 1911 (recte:1912). T. A. II, s. 739.

Atg: zaginął. Odpis kopii Atg:u sporządzonej przez W. Wejtke BN IV, 6324.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 324; DWsz XI, nr 333.

335. Do Łucji Rautenstrauchowej. Paryż, styczeń – luty 1860.

Pdr: W. Mincer, *Klucz pani generalowej*. „Pomorze” 1972, nr 19, s. 11.

Atg: Biblioteka Główna Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu 1070, k. 1-2.

Wyd. następne: W. Mincer, „Ruch Literacki” 1973, nr 6, s. 385-386; PWsz XI, nr 324a; DWsz XI, nr 334.

336. Do Konstancji Górskiej. Paryż, styczeń – luty 1860.

WP VIII, nr 250, s. 355-356.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 325; DWsz XI, nr 335.

337. Do Seweryna Gałęzowskiego. Paryż, luty? 1860.

Pdr: A.F. Grabski, „Przegląd Humanistyczny” 1975, nr 12, s. 26-28.

Atg: Biblioteka Polska w Paryżu, Towarzystwo Historyczno-Literackie, Archiwum Gałęzowskich, papiery Seweryna Gałęziowskiego, paczka 3, k. 1-2.

Wyd. następne PWsz XI, nr 325a (1055); DWsz XI, nr 336.

338. Do Teofila Lenartowicza. Paryż, luty 1860.

Pdr: S. Pigoń, *Norwidiana III. Listów C. Norwida garść druga*. „Myśl Narodowa” 1935, nr 44, s. 676-677.

Atg: BN 7092 (dawna Biblioteka Ordynacji Krasieńskich, 5148), k. 17-18.

Wyd. następane: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 87-89; WP VIII nr 251; PWyb¹ V, nr 160; PWsz VIII, nr 326; PWyb^{2,3} V, nr 152; DWsz XI, nr 337.

339. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, koniec lutego 1860.

Pdr: WP VIII, nr 267, s. 375-376.

Atg: BJ 9206, k. 165-166.

Wyd. następane: PWsz, VIII, nr 320; DWsz XI, nr 338.

340. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, 7 marca 1860 [fr.].

Pdr: WP VIII, nr 253, s. 358-360.

Atg: zaginął.

Wyd. następane: PWsz VIII, nr 327; DWsz XI, nr 339 (oryginał i przekład polski).

341. Do Kazimierza Władysława Wójcickiego. Paryż, wkrótce po 17 marca 1860.

Pdr: J.W. Gomulicki, *Addenda*. [w:] *Nowe studia o Norwidzie*. Pod red. J.W. Gomulickiego i J.Z. Jakubowskiego. Warszawa 1961, s. 274-276.

Atg: BN 7263, k. 37.

Wyd. następane: PWsz VIII, nr 328; DWsz XI, nr 340.

342. Do Maksymiliana Oborskiego. Paryż, marzec? 1860.

Pdr: J.W. Gomulicki, „Przegląd Humanistyczny” 1957, nr 3, s. 66.

Atg: zaginął. Fotografia Atg:u w Zbiory norwidowskie J.W. Gomulickiego w Warszawie. Kopia Atg:u w: Z. Mann, *Miscellanea Mielecensia*. „Tygodnik Ilustrowany” 1939, nr 12, s. 249-250.

Wyd. następane: PWsz VIII, nr 329; DWsz XI, nr 341.

343. Do Teofila Lenartowicza. Paryż, marzec? 1860.

Pdr: S. Pigoń, *Norwidiana III. Listów C. Norwida garść druga*. „Myśl Narodowa” 1935, nr 45, s. 691-692.

Atg: przepadł w 1944 r. w Bibliotece Ordynacji Krasińskich w Warszawie.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 90-92; WP VIII, nr 258; PWSz VIII, nr 330; DWsz XI, nr 342.

344. Do Walentego Pomiana Zakrzewskiego(?) Paryż, marzec? 1860.

Pdr: WP VI, s. 125 (adresat Aleksander Niewiarowski lub Antoni Zaleski).

Atg: BN IV, 6291, k. 205.

Wyd. następne PWSz VIII, nr 331; DWsz XI, nr 343.

345. Do Józefa Ignacego Kraszewskiego. Paryż, marzec? 1860.

Pdr: K. Bartoszewicz, „Tygodnik Ilustrowany” 1912, nr 30, s. 622.

Atg: BJ6471, k. 499-500.

Wyd. następne: S. Pigoń, „Myśl Narodowa” 1935, nr 45; C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. [...]; WP VIII, nr 292; PWSz VIII, nr 332; DWsz XI, nr 344.

346. Do Adma Jerzego Czartoryskiego. Paryż, 7 kwietnia 1860.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dodatek do „Głosu Narodu” 1936, nr 11 i od., Kraków 1936, s. 8-9.

Atg: Biblioteka Książąt Czartoryskich, Muzeum Narodowe w Krakowie 6920(dawna Ew-XVII-3173), k. 1-2.

Wyd. następne: WP VIII, nr 254; PWyb¹ V, nr 161; PWSz VIII, nr 333; PWyb^{2,3} V, nr 151; DWsz XI, nr 345.

347. Do Leona Chodźki. Paryż, st. poczt. 19 kwietnia 1860.

Pdr: WP VIII, nr 255, s. 360-361.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Raperswilskich Biblioteki Narodowej w Warszawie.

Wyd. następne: PWSz, VIII, nr 334; DWsz XI, nr 346.

348. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, po 28 kwietnia a przed 5 maja 1860 [fr.].

Pdr: WP VIII, nr 257, s. 363-364.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 335; DWsz XI, nr 347 (oryginał i przekład polski).

349. Do Konstancji Górskiej. Paryż, maj? 1860.

Pdr: 1/ A. Czartkowski, „Kurier Warszawski” 1932, nr 1 (polski tekst - wtrącenia fr. tylko w pol. tłumaczeniu); 2/ WP VIII, nr 301, s.409-415 (tekst polski oraz fragmenty fr.).

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 336; DWsz XI, nr 348.

350. Do Augusta Cieszkowskiego. Paryż, po 12 maja 1860.

Pdr: J. Ujejski, *Listy Norwida do Augusta Cieszkowskiego i Zygmunta Krasińskiego*. „Pamiętnik Literacki” 1925-1926, s. 601-602.

Atg: przepadł w 1939 r. w zbiorach Raczyńskich w Warszawie.

Wyd. następne: WP VIII, nr 259; PWyb¹ V, nr 162; PWsz VIII, nr 337; PWyb^{2,3} V, nr 153; DWsz XI, nr 349.

351. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, lipiec – sierpień 1860 [fr.].

Pdr: WP VIII, nr 260, s. 368-370.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 338; DWsz XI, nr 350 (oryginał i przekład polski).

352. Do Lucjana Siemińskiego. Paryż, I połowa sierpnia 1860 [dopisek epistolarny do wiersza *Do Emira Abd el Kadera*].

Pdr: PZ A II, s.1020.

Atg: Instytut Badań Literackich w Warszawie, Fundacja Michalskich, 364/129, k. 1-2.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 339 (adresat: N.N.); DWsz XI, 351.

353. Do Seweryna Gałęzowskiego. Paryż, przed 17 sierpnia 1860.

Pdr: A.F. Grabski, *Cyprian Norwid i Seweryn Gałęziowski*. „Przegląd Humanistyczny” 1975, nr 12, s. 15-28.

Atg: Biblioteka Polska w Paryżu, Towarzystwo Historyczno-Literackie, Archiwum Gałęzowskich, papiery Seweryna Gałęzowskiego, paczka 3, k. 1-2.

Wyd. następne: PWSz XI, nr 337a (1056), s. 648-649; DWSz XI, 352.

354. Do Leona Chodźki. Paryż, 17 sierpnia 1860.

Pdr: 1/ W. Karczewski, „Tygodnik Ilustrowany” T 2: 1904, s. 704 (fragment w.1-6);
2/ WP VIII, nr 261, s. 370 (całość).

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 340; DWSz XI, nr 353.

355. Do Ludwika Kastorego (?) Paryż, po 17 sierpnia 1860.

Pdr: WP VIII, nr 252, s. 358.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 341; DWSz XI, nr 354.

356. Do Karola Krasieńskiego. Paryż, po 17 sierpnia 1860.

Pdr: „Słowo” 1907, nr 326.

Atg: przepadł w 1944 r. w Bibliotece Ordynacji Krasieńskich w Warszawie.

Wyd. następne: WP VIII, nr 231; PWyb¹ V, nr 163; PWSz VIII, nr 342; PWyb^{2,3} V, nr 154; DWSz XI, nr 355.

357. Do Władysława Bentkowskiego. Paryż, sierpień 1860.

Pdr: B. Erzepki, „Zdrój” X, 1920, s. 3.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: *Z niedrukowanej korespondencji C[ypriana] K[amila] Norwida*. Podał B[olesław] Erzepki. Poznań 1921, s. 50-51; WP VIII, nr 262; PWyb¹ V, nr 164; PWSz VIII, nr 343; PWyb^{2,3} V, nr 155; DWSz XI, nr 356.

358. Do Leonarda Chodźki. Paryż, 18 września 1860.

Pdr: W. Karczewski, *W sprawie portretów Krasieńskiego*. „Tygodnik Ilustrowany” 1904, nr 37 s. 704.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Raperswilskich Biblioteki Narodowej w Warszawie.

Wyd. następne: WP VIII, nr 263; PWSz VIII, nr 344; DWSz XI, nr 357.

359. Do Magdaleny Łuszczewskiej. Paryż, przed 18 października 1860.

Pdr: WP VIII, nr 256, s. 361-363.

Atg: BN 6291, k. 194-195.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 165; PWSz VIII, nr 345; PWyb^{2,3} V, nr 156; DWSz XI, nr 358.

360. Do Antoniego Wagi. Paryż, przed 18 października 1860.

Pdr: I. Piotrowska, „Nowa Kultura” 1958, nr 43, s. 3, 5.

Atg: Instytut Zoologiczny Polskiej Akademii Nauk w Krakowie, Archiwum Antoniego Wagi, k. 1.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 346; DWSz XI, nr 359.

361. Do Michaliny z Dziekońskich Zaleskiej. Paryż, st. poczt. 18 października 1860.

Pdr: WP VIII, nr 264, s. 372.

Atg: przepadł w 1920 r. w Grodnie.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 347; DWSz XI, nr 360.

362. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, początek listopada 1860.

Pdr: WP VIII, nr 266, s. 373-375.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 166; PWSz VIII, nr 348; PWyb^{2,3} V, nr 157; DWSz XI, nr 361.

363. Do Magdaleny Łuszczewskiej. Paryż, początek listopada 1860.

Pdr: WP VIII, nr 265, s. 372-373.

Atg: BN 6291, k. 196-197.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 349; DWSz XI, nr 362.

364. Do Michaliny z Dziekońskich Zaleskiej. Paryż, listopad 1860.

Pdr: WP VIII, nr 268, s. 376.

Atg: przepadł w 1920 r. w Grodnie.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 350; DWsz XI, nr 363.

365. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, grudzień 1860.

Pdr: WP VIII, nr 269, s. 376-377.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 351; DWsz XI, nr 364.

366. Do Ketty Kleczkowskiej. Paryż, początek stycznia 1861 [fr.].

Pdr: WP VIII, nr 270, s. 377-378.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 352; DWsz XI, 365 (oryginał i przekład polski).

367. Do Mariana Sokołowskiego. Paryż, st. poczt. 27 lutego 1861.

Pdr: WP VIII, nr 272, s. 379-380.

Atg: BN 6291, k. 83-84.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 353; DWsz XI, nr 366.

368. Do Mariana Sokołowskiego. Paryż, między 4 a 9 marca 1861.

Pdr: WP VIII, nr 287, s. 394.

Atg: BN 6291, k. 93.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 354; DWsz XI, nr 367.

369. Do Mariana Sokołowskiego. Paryż, przed 9 marca 1861.

Pdr: WP VIII, nr 286, s. 393-394.

Atg: BN 6291, s. 91-92.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 167; PWsz VIII, nr 355; PWyb^{2,3} V, nr 158; DWsz XI, nr 368.

370. Do Konstancji Górskiej. Paryż, marzec 1861.

Pdr: WP VIII, nr 278, s. 384-385.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 361; DWsz XI, nr 369.

371. Do Konstancji Górskiej. Paryż, marzec 1861.

Pdr: WP VIII, nr 277, s. 383-384.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 362; DWSz XI, 370.

372. Do Michaliny z Dziekońskich Zaleskiej. Paryż, 18 maja 1861.

Pdr: WP VIII, nr 273, s. 380.

Atg: przepadł w 1920 r. w Grodnie.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 356; DWSz XI, 371.

373. Do Mariana Sokołowskiego. Paryż, 1 czerwca 1861.

Pdr: WP VIII, nr 274, s. 380-381.

Atg: BN 6291, k. 85-86.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 357; DWSz XI, nr 372.

374. Do Augusta Cieszkowskiego. Paryż, 18 czerwca 1861.

Pdr: S. Wasilewski, *Nowe listy Norwida*. „Wiadomości Literackie” 1933, nr 52, s. 1.

Atg: przepadł w 1939 r. w zbiorach Raczyńskich w Warszawie.

Wyd. następne: WP VIII, nr 275; PWSz VIII, nr 358; DWSz XI, nr 373.

375. Do Ludwika Nabelaka. Paryż, st. poczt. 28 czerwca 1861.

Pdr: K.W. [Kazimierz Woźnicki], „Tygodnik Ilustrowany” 1907, nr 45, s. 907.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Raperswilskich Biblioteki Narodowej w Warszawie.

Wyd. następne: PZA II, s. 1033; PWSz VIII, nr 359; DWSz XI, 374.

376. Do Mariana Sokołowskiego. Paryż, st. poczt. 15 lipca 1861.

Pdr: WP VIII, nr 276, s. 382-383.

Atg: BN 6291, k. 87-88.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 168; PWSz VIII, nr 360; PWyb^{2,3} V, nr 159; DWSz XI, nr 375.

377. Do Miachała Kleczkowskiego. Paryż, 18 sierpnia 1861 [fr.].

Pdr: WP VIII, nr 281, s. 516.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 363; DWsz XI, 376 (oryginał i przekład polski).

378. Do Ludwika Nabelaka. Paryż, st. poczt. 19 sierpnia 1861.

Pdr: WP VIII, nr 282, s. 389-390.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Raperswilekich Biblioteki Narodowej w Warszawie.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 364; DWsz XI, nr 377.

379. Do Józefa Ignacego Kraszewskiego. Paryż, lato 1861.

Pdr: K. Bartoszewicz, *Listy Norwida*. „Tygodnik Ilustrowany” 1912, nr 30, s. 622.

Atg: BJ6471, k. 495-496.

Wyd. następne: WP VIII, nr 291; PWyb¹ V, nr 169; PWsz VIII, nr 365; PWyb^{2,3} V, nr 160; DWsz XI, nr 378.

380. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, sierpień? 1861.

Pdr: A. Krechowicki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki*. Lwów 1909 t. 2, s. 141-142.

Atg: BJ 9206, k. 167-168.

Wyd. następne: WP VIII, nr 288; PWsz VIII, nr 366; DWsz XI, nr 379.

381. Do Mariana Sokołowskiego. Paryż, wkrótce po 20 października 1861.

Pdr: WP VIII, nr 307, s. 421-422.

Atg: BN 6291, s. 98-99.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 170; PWsz VIII, nr 367; PWyb^{2,3} V, nr 161; DWsz XI, nr 380.

382. Do Aleksandra Jełowickiego. Paryż, koniec października 1861.

Pdr: C.K. Norwid, *Listy* [do Zmartwychwstańców]. Wydał i przypisami opatrzył F. German, „Znak” 1960, nr 73-74, s. 897-899.

Atg: Archiwum Zgromadzenia Zmartwychwstania Pańskiego w Rzymie 49744, k. 1-2.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 368; DWsz XI, nr 381.

383. Do Michaliny z Dziekońskich Zaleskiej. Paryż, jesień? 1861.

Pdr: WP VIII, nr 283, s. 517-519.

Atg: przypadł w 1920 r. w Grodnie.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 369; DWSz XI, nr 382.

384. Do Józefa Ignacego Kraszewskiego. Paryż, początek listopada 1861 [fr.].

Pdr: K. Bartoszewicz, *Listy Norwida*. „Tygodnik Ilustrowany” 1912, nr 30, s. 622.

Atg: BJ6471, k. 501.

Wyd. następne WP VIII, nr 293; PWSz VIII, nr 370; DWSz XI, nr 383 (oryginał i przekład polski).

385. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, listopad? 1861.

Pdr: Do Pani, s. 39.

Atg: BN 8301, k. 2.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 371; DWSz XI, nr 384.

386. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, listopad? 1861.

[Epistolarny dopisek do wiersza *Do Pani na Korczewie*]

Pdr: Do Pani, s. 35.

Atg: BN 8301, k. 1.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 372; DWSz XI, nr 385.

387. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, listopad 1861.

Pdr: J.W. Gomulicki, „Przegląd Humanistyczny” 1957, nr 3, s. 67.

Atg: zaginął. Odpis Z. Przesmyckiego: BN IV, 6324, k. 43.

Wyd. następne: PWSz VIII, nr 373; DWSz XI, nr 386.

388. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, 24 listopada lub 1 grudnia 1861.

Pdr: Z. Mysłakowski, „Sfinks” 1916, nr 6, s. 17.

Atg: zaginął. Odpis Z. Przesmyckiego BN IV, 6324, k. 43.

Wyd. następne: WP VI, s. 206; C. Norwid, *Do Pani na Korczewie. Wiersze – listy – małe utwory proz.*
 Wydał z Atg:u, opracował i wstępem poprzedził Juliusz Wiktor Gomulicki. Warszawa 1963, s. 48;
 PWsz VIII, nr 374; DWsz XI, nr 387.

389. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, 2 grudnia 1861.

Pdr: Do Pani, s. 49-51.

Atg: BN 8301, k. 3-4.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 171; PWsz VIII, nr 375; PWyb^{2,3} V, nr 162; DWsz XI, nr 388.

400. Do Mariana Sokołowskiego. Paryż, st. poczt. 7 grudnia 1861.

Pdr: WP VIII, nr 284, s. 390.

Atg: BN 6291, k. 89-90.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 376; DWsz XI, nr 389.

401. Do Mariana Sokołowskiego. Paryż, 15 grudnia 1861.

Pdr: WP VIII, nr 289, s. 395-396.

Atg: BN 6291, k. 94-95.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 377; DWsz XI, nr 390.

402. Do Władysława Czartoryskiego. Paryż, połowa grudnia 1861.

Pdr: S. Pigoń, *Z korespondencji C. Norwida. Reszta listów do ks. W. Czartoryskiego.*
 „Myśl Narodowa” 1938, nr 47, s. 722.

Atg: BCZ, MNK 7237 IV, s. 231.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 378; DWsz XI, nr 391.

493. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, koniec grudnia 1861.

Pdr: WP VIII, nr 271, s. 378-379.

Atg: zaginał.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 379; DWsz XI, nr 392.

494. Do Mariana Sokołowskiego. Paryż, 3 stycznia 1862.

Pdr: WP VIII, nr 294, s. 401.

Atg: BN IV, 6291, k. 96-97.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 380.

495. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, 3 stycznia 1862.

Pdr: Do Pani, s. 51-53.

Atg: BN IV, 8301, k. 5-6.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 381.

496. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, 24 stycznia 1862.

Pdr: Do Pani, s. 51-53.

Atg: BN IV, 8301, k. 7-8.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 382.

497. Do Jadwigi Łuszczewskiej. Paryż, marzec 1862.

Pdr: WP VIII, nr 306, s. 420-421.

Atg: BN IV, 6291, k. 201-202.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 172; PWsz IX, nr 383. PWyb^{2,3} V, nr 165.

498. Do Aleksandra Jełowickiego. Paryż, luty? 1862.

Pdr: C.K. Norwid, *Listy* [do Zmartwychwstańców]. Wydał i przypisami opatrzył F. German, „Znak” 1960, nr 73-74(7-8), s. 900-902.

Atg: Archiwum Zgromadzenia Zmartwychwstania Pańskiego w Rzymie.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 384.

499. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, luty 1862.

Pdr: J.W. Gomulicki, *Nowe listy Cypriana Norwida*. „Kierunki” 1966, nr 12, s. [...].

Atg: Stowarzyszenie PAX w Warszawie.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 173; PWsz IX, nr 385. PWyb^{2,3} V, nr 163.

500. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, luty-marzec 1862.

Pdr: Do Pani, s. 57-58.

Atg: BN IV, 8301, k. 9-10.

Wyd. następne: PWyb¹ V nr 174; PWsz IX nr 386. PWyb^{2,3} V nr 164.

501. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, pierwsza poł. marca 1862.

Pdr: Do Pani, s. 60-62 (wraz z faksymile atg).

Atg: BN IV, 8301, k. 11-12.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 387.

502. Do Kazimierza Władysława Wójcickiego. Paryż, marzec-kwiecień 1862.

Pdr: WP VIII, nr 297, s. 404-406.

Atg: BN IV, 6291, k. 231-232.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 388.

503. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, koniec marca 1862.

Pdr: C. Norwid, *Do Pani na Korczewie. Wiersze – listy – małe utwory prozą*. Wydał z

Atg:u, opracował i wstępem poprzedził Juliusz Wiktor Gomulicki. Warszawa 1963, s. 64-66.

Atg: BN IV, 8301, k. 14-15.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 389.

504. Do Karola Kaczanowskiego. Paryż, st. poczt. 4 kwietnia 1862.

Pdr: C.K. Norwid, *Listy* [do Zmartwychwstańców]. Wydał i przypisami opatrzył F. German, „Znak” 1960 nr 73-74 (7-8), s. 903-904.

Atg: Archiwum Zgromadzenia Zmartwychwstania Pańskiego w Rzymie.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 390.

505. Do Karola Kaczanowskiego. Paryż, st. poczt. 11 kwietnia 1862.

Pdr: C.K. Norwid, *Listy* [do Zmartwychwstańców]. Wydał i przypisami opatrzył F. German, „Znak” 1960 nr 73-74 (7-8), s. 904-905.

Atg: Archiwum Zgromadzenia Zmartwychwstania Pańskiego w Rzymie.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 391.

506. Do Karola Kaczanowskiego. Paryż, kwiecień 1862.

Pdr: C.K. Norwid, *Listy* [do zmartwychwstańców]. Wydał i przypisami opatrzył F. German, „Znak” 1960, nr 73-74 (7-8), s. 902-903.

Atg: Archiwum Zgromadzenia Zmartwychwstania Pańskiego w Rzymie.
Wyd. następne: PWSz IX, nr 392.

507. Do Jana Koźmiana. Paryż, kwiecień 1862.

Pdr: WP VIII nr 266, s. 373-375.

Atg: zaginął.
Wyd. następne: PWSz IX, nr 393.

508. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, st. poczt. 14 kwietnia 1862.

Pdr: Do Pani, s. 67-68.

Atg: BN IV, 8301, k. 16-17.
Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 175; PWSz IX, nr 394; PWyb^{2,3} V, nr 166.

509. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, 1 maja 1862.

Pdr: J.W. Gomulicki, *Nowe listy Cypriana Norwida*. „Kierunki” 1966, nr 12, s [...].

Atg: Stowarzyszenie PAX w Warszawie.
Wyd. następne: PWSz IX, nr 395.

510. Do Tadeusza Goreckiego. Paryż, początek maja 1862.

Pdr: R. Brandstaetter, *Nieznany wiersz i list Norwida?* „Gazeta Polska” 1930 (10 X).

Atg: Muzeum Adama Mickiewicza w Paryżu 1109.
Wydanie następne: WP VIII, nr 208 (jako list z 1858!); PWSz IX, nr 396.

511. Do Tadeusza Goreckiego. Paryż, maj 1862.

Pdr: WP VIII, nr 209, s. 305.

Atg: zaginął.
Wyd. następne: PWSz IX, nr 397.

512. Do Konstancji Górskiej. Paryż, st. poczt. 19 maja 1862.

Pdr: WP VIII, nr 299, s. 407-408.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 177; PWsz IX, nr 398; PWyb^{2,3} V, nr 168.

513. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, druga? połowa maja 1862.

Pdr: Do Pani, s. 69-71.

Atg: BN IV, 8301, k. 18-19.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 176; PWsz IX, nr 399; PWyb^{2,3} V, nr 167.

514. Do Augusta Cieszkowskiego. Paryż, maj 1862.

Pdr: J. Ujejski, *Listy Norwida do Augusta Cieszkowskiego i Zygmunt Krasieńskiego*.

Lwów 1926, s. 20-21.

Atg: przepadł.

Wyd. następne: WP VIII, nr 302; PWsz IX, nr 400.

515. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, czerwiec 1862.

Pdr: Do Pani, s. 73-74.

Atg: BN IV, 8301, k. 20-21.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 401.

516. Do Seweryna Gałęzowskiego. Paryż, 26 czerwca 1862.

Pdr: WP VIII nr 300, s. 408-409.

Atg: przepadł. W 1944.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 178; PWsz IX, nr 402; PWyb^{2,3} V, nr 169.

517. Do Konstancji Górskiej. Paryż, lipiec 1862.

Pdr: WP VIII, nr 280, s. 386-388 (jako list z lata 1861).

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 403.

518. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, lipiec 1862.

Pdr: Do Pani, s. 74-76.

Atg: BN IV, 8301, k. 22-23.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 404.

519. Do Konstancji Górskiej. Paryż, lipiec 1862.

Pdr: WP VIII nr 279, s. 385 (jako list z lata 1861).

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz IX nr 405.

520. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, st. poczt. 3 sierpnia 1862.

Pdr: Do Pani, s. 77.

Atg: BN IV, 8301, k. 24-25.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 406.

521. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, ok. 15 sierpnia 1862.

Pdr: Do Pani, s. 78-80.

Atg: BN IV, 8301, k. 26-27.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 179; PWsz IX, nr 407; PWyb^{2,3} V, nr 170.

522. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, ok. 15 sierpnia 1862.

Pdr: Do Pani, s. 81.

Atg: BN IV, 8301, k. 28-29.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 408.

523. Do Augusta Cieszkowskiego. Paryż, st. poczt. 19 sierpnia 1862.

Pdr: J. Ujejski, *Listy Norwida do Augusta Cieszkowskiego i Zygmunta Krasieńskiego*.

Lwów 1926, s. 20 (z datą 1861!).

Atg: przepadł.

Wyd. następne: WP VIII, nr 303; PWsz IX, nr 409.

524. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, st. poczt. 8 września 1862.

Pdr: J.W. Gomulicki, *Nowe listy Cypriana Norwida*. „Kierunki” 1966 nr 12, s. [...].

Atg: Stowarzyszenie PAX w Warszawie.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 180; PWsz IX, nr 410; PWyb^{2,3} V, nr 171.

525. Do Konstancji Górskiej. Paryż, I poł. września 1862.

Pdr: WP VIII, nr 296, s. 403.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 411.

526. Do Konstancji Górskiej. Paryż, II poł. września 1862.

Pdr: WP VIII, nr 315, s. 429-431 (jako list z 1863!).

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 412.

527. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, II poł. września 1862.

Pdr: Do Pani, s. 82-83 (wraz z faksymile atg).

Atg: BN IV, 8301, k. 29-30.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 413.

528. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, jesień 1862.

Pdr: Do Pani, s. 84-85.

Atg: BN IV, 8301, k. 31-32.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 181; PWsz IX, nr 414; PWyb^{2,3} V, nr 172.

529. Do Michaliny z Dziekońskich Zaleskiej. Paryż, 13 listopada 1862.

Pdr: WP VIII nr 304, s. 417-419.

Atg: przepadł.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 415.

530. Do Michaliny z Dziekońskich Zaleskiej. Paryż, st. poczt. 14 listopada 1862.

Pdr: WP VIII nr 305, s. 419-420.

Atg: przepadł.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 416; PWyb^{2,3} V, nr 173.

531. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, st. poczt. 1 grudnia 1862.

Pdr: Do Pani, s. 86-87.

Atg: BN IV, 8301, k. 33-34.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 183; PWsz IX, nr 417; PWyb^{2,3} V, nr 174.

532. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, 7-8 grudnia 1862.

Pdr: WP VIII nr 285, s. 391-392 (jako list z r. 1861).

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 184; PWsz IX, nr 418; PWyb^{2,3} V, nr 175.

533. Do Władysława Zamoyskiego. Paryż, po 8 grudnia 1862.

Pdr: S. Pigoń *Rozproszone listy Norwida*. „Sprawozdania Polskiej Akademii Umiejętności” 52:1951, s. 752.

Atg: zaginął. Odpis sporządzony dla Mieczysława Geniusza: Biblioteka PAN w Krakowie 2234 I k. 93.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 419.

534. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, st. poczt. 17 grudnia 1862.

Pdr: Do Pani, s. 87-89.

Atg: BN IV, 8301, k. 35-38.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 420.

535. Do Augusta Cieszkowskiego. Paryż, st. poczt. 18 grudnia 1862.

Pdr: J. Ujejski, *Listy Norwida do Augusta Cieszkowskiego i Zygmunta Krasińskiego*. Lwów 1926, s. 21-22.

Atg: BN IV, 6291, k. 188-189.

Wyd. następne: WP VIII, nr 309; PWsz IX, nr 421.

536. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, 19 grudnia 1862.

Pdr: Do Pani, s. 89-91.

Atg: BN IV, 8301, k. 3940.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 422.

537. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, styczeń 1863.

Pdr: J.W. Gomulicki, *Nowe listy Cypriana Norwida*. „Kierunki” 1966, nr 13, s. [...].

Atg: Stowarzyszenie PAX w Warszawie.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 423.

538. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, styczeń-luty 1863.

Pdr: Do Pani, s. 93-95.

Atg: BN IV, 8301, k. 41-43.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 424.

539. Do Władysława Bentkowskiego. Paryż, st. poczt. 9 lutego 1863.

Pdr: E. Erzepki, „Zdrój” 10:1920, s. 25.

Atg: zaginął. Pdr: Atg: zaginął.

Wydania następne: *Z niedrukowanej korespondencji C[ypriana] K[amila] Norwida*. Podał B[olesław] Erzepki. Poznań 1921 s. 56; WP VIII, nr 313; PWSz IX, nr 425.

540. Do Władysława Czartoryskiego. Paryż, 15 lutego 1863.

Pdr: S. Pigoń, *Z korespondencji C. Norwida: Reszta listów do ks. W. Czartoryskiego*. „Myśl Narodowa” 1938, nr 47, s. 722 i odbitka *Reszta listów do ks. Władysława Czartoryskiego*. Warszawa 1938 s. 6-7.

Atg: Archiwum Domowe Czartoryskich w Bibliotece Czartoryskich w Krakowie.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 426.

541. Do Władysława Czartoryskiego. Paryż, 20 lutego 1863.

Pdr: S. Pigoń, *Z korespondencji C. Norwida: Reszta listów do ks. W. Czartoryskiego*. „Myśl Narodowa” 1938, nr 47, s. 723 i odbitka *Reszta listów do ks. Władysława Czartoryskiego*. Warszawa 1938 s. 7-9.

Atg: Archiwum Domowe Czartoryskich w Bibliotece Czartoryskich w Krakowie.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 427.

542. Do Augusta Cieszkowskiego. Paryż, 22 lutego 1863.

Pdr: J.W. Gomulicki, *Nieznane listy Norwida*. „Przegląd Humanistyczny” 1957, nr 3, s. 70.

Atg: przepadł.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 428.

543. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, 6 marca 1863.

Pdr: WP VIII, nr 314, s. 427-429.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 185; PWSz IX, nr 429; PWyb^{2,3} V, nr 177.

544. Do Henryka Dembińskiego. Paryż, po 13 marca 1863.

Pdr: S. Pigoń, *Kilka listów Cypriana Norwida*. „Głos”(Poznań) 1935 nr 1, s. 5.

Atg: BCZ: Archiwum Domowe Czartoryskich 5593:*Lettres* III s. 328-329 poz. 1073.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał Stanisław Pigoń. Warszawa 1935 (recte: 1936), s. 143-144; WP VIII, nr 327; PWSz IX, nr 430.

545. Do Józefa Ignacego Kraszewskiego. Paryż, koniec marca 1863.

Pdr: K. Bartoszewicz, *Listy Norwida*. „Tygodnik Ilustrowany” 1912, nr 31, s. 644.

Atg: BJ 6523, k. 160-161.

Wyd. następne: WP VIII, nr 316; PWSz IX, nr 431.

546. Do Józefa Ignacego Kraszewskiego. Paryż, marzec-kwiecień 1863.

Pdr: K. Bartoszewicz, *Listy Norwida*. „Tygodnik Ilustrowany” 1912, nr 31, s. 644-645.

Atg: BJ 6523, k. 162-163.

Wyd. następne: WP VIII, nr 317 i 318 (dodatek); PWsz IX, nr 432.

547. Do Józefa Ignacego Kraszewskiego. Paryż, 3 kwietnia 1863.

Pdr: K. Bartoszewicz, *Listy Norwida*., „Tygodnik Ilustrowany” 1912, nr 31, s. 645.

Atg: BJ 6523, k. 156-157.

Wyd. następne: WP VIII, nr 319; PWyb¹ V, nr 186; PWsz IX, nr 433; PWyb^{2,3} V, nr 178.

548. Do Tamasza Augusta Olizarowskiego. Paryż, kwiecień? 1863.

Pdr: WP VI, s. 207-210.

Atg: przepadł.

Wyd. następne: J.W. Gomulicki w Dodatku do: C. Norwid, *Dwie aureole*. Warszawa 1949 s. 19-24; PWsz IX, nr 434.

549. Do Mieczysława Pawlikowskiego. Paryż, kwiecień? 1863.

Pdr: WP VIII, nr 329, s. 449.

Atg: Państwowa Lwowska Biblioteka Nauka im. Stefanyka: Zespół Pawlikowskich 133, k. 11.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 435.

550. Do Leonarda Chodźki. Paryż, maj 1863.

Pdr: T. Makowiecki, *Norwid wobec powstania styczniowego*. Lwów 1929, s. 27 (odbitka z „Pamiętnika Literackiego” 26:1929, z. 4).

Atg: przepadł.

Wyd. następne WP VIII, nr 324; PWsz IX, nr 436.

551. Do Leonarda Chodźki. Paryż, 1863.

Pdr: T. Makowiecki, *Norwid wobec powstania styczniowego*. Lwów 1929, s. 27 (odbitka z PL 26:1929, z. 4).

Atg: przepadł.

Wyd. następne WP VIII, nr 383; PWsz IX, nr 437.

552. Do Ludwika Mierosławskiego. Paryż, 23 maja 1863.

Pdr: WP VIII, nr 312, s. 424-425 (jako list z lutego 1863).

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 438.

553. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, 23 maja 1863.

Pdr: WP VIII, nr 311, s. 424 (jako list z lutego 1863)..

Pdr: BJ 9206, k. 171-172 (obok „Noty” Norwida: k. 173-174).

Wyd. następne: PWsz IX nr 439.

554. Do Józefa Ignacego Kraszewskiego. Paryż, najwcześniej w maju 1863.

Pdr: K. Bartoszewicz, *Listy Norwida*., „Tygodnik Ilustrowany” 1912, nr 30, s. 622.

Atg: BJ 6523, k. 159.

Wyd. następne WP VIII, nr 320; PWsz IX, nr 440.

555. Do Leona Kaplińskiego. Paryż, maj-czerwiec 1863.

Pdr: T. Makowiecki, *Norwid wobec powstania styczniowego*. Lwów 1929, s. 25-26 (odbitka z PL 26:1929, z. 4).

Atg: przepadł w 1944.

Wyd. następne WP VIII, nr 323; PWsz IX, nr 441.

556. Do Władysława Bentkowskiego. Paryż, czerwiec 1863.

Pdr: E. Erzepki, „Zdrój” 10:1920, s. 72.

Atg: zaginął.

Wydania następne: *Z niedrukowanej korespondencji C[ypriana] K[amila] Norwida*. Podał B[olesław] Erzepki. Poznań 1921 s. 60-64; WP VIII, nr 328; PWyb¹ V, nr 188; PWsz IX, nr 442; PWyb^{2,3} V, nr 179.

557. Do Leonarda Chodźki. Paryż, czerwiec 1863.

Pdr: T. Makowiecki, *Norwid wobec powstania styczniowego*. Lwów 1929, s. 28 (odbitka z PL 26:1929, z. 4).

Atg: przepadł w 1944.

Wyd. następne WP VIII, nr 326; PWsz IX, nr 443.

558. Do Karola Ruprechta. Paryż, lipiec-sierpień 1863.

Pdr: T. Makowiecki, *Norwid wobec powstania styczniowego*. Lwów 1929, s. 28
(odbitka z PL 26:1929, z. 4).

Atg: przepadł w 1944.

Wyd. następne WP VIII, nr 330; PWsz IX, nr 444.

559. Do Karola Ruprechta. Paryż, 1 września 1863.

Pdr: T. Makowiecki, *Norwid wobec powstania styczniowego*. Lwów 1929, s. 29-30
(odbitka z PL 26:1929, z. 4).

Atg: przepadł w 1944.

Wyd. następne WP VIII, nr 331; PWyb¹ V, nr 189; PWsz IX, nr 445. PWyb^{2,3} V, nr 181.

560. Do Karola Ruprechta. Paryż, 8 września 1863.

Pdr: T. Makowiecki, *Norwid wobec powstania styczniowego*. Lwów 1929, s. 37
(odbitka z PL 26:1929, z. 4).

Atg: przepadł w 1944.

Wyd. następne WP VIII, nr 332; PWsz IX, nr 446.

561. Do Karola Ruprechta. Paryż, 12 września 1863.

Pdr: WP VIII, nr 334, s. 454.

Atg: BN IV, 6291, k. 156.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 447.

562. Do Karola Ruprechta. Paryż, po 11 września 1863.

Pdr: T. Makowiecki, *Norwid wobec powstania styczniowego*. Lwów 1929, s. 43-44
(odbitka z PL 26:1929, z. 4).

Atg: przepadł w 1944.

Wyd. następne WP VIII, nr 339; PWyb¹ V, nr 191; PWsz IX, nr 448; PWyb^{2,3} V, nr 182.

563. Do Karola Ruprechta. Paryż, 18 września 1863.

Pdr: T. Makowiecki, *Norwid wobec powstania styczniowego*. Lwów 1929, s. 39
(odbitka z PL 26:1929, z. 4).

Atg: przepadł w 1944.

Wyd. następne WP VIII, nr 335; PWsz IX, nr 449.

564. Do Karola Ruprechta. Paryż, 20 września 1863.

Pdr: T. Makowiecki, *Norwid wobec powstania styczniowego*. Lwów 1929, s. 39-41
(odbitka z PL 26:1929, z. 4).

Atg: przepadł w 1944.

Wyd. następne WP VIII, nr 336; PWsz IX, nr 450.

565. Do Karola Ruprechta. Paryż, 21 września 1863.

Pdr: T. Makowiecki, *Norwid wobec powstania styczniowego*. Lwów 1929, s. 41
(odbitka z PL 26:1929, z. 4).

Atg: przepadł w 1944.

Wyd. następne WP VIII, nr 338; PWyb¹ V, nr 190; PWsz IX, nr 451; PWyb^{2,3} V, nr 183.

566. Do Karola Ruprechta. Paryż, 21 września 1863.

Pdr: T. Makowiecki, *Norwid wobec powstania styczniowego*. Lwów 1929, s. 42
(odbitka z PL 26:1929, z. 4).

Atg: przepadł w 1944.

Wyd. następne WP VIII, nr 337; PWsz IX, nr 452.

567. Do Karola Ruprechta. Paryż, st. poczt. 30 września 1863.

Pdr: T. Makowiecki, *Norwid wobec powstania styczniowego*. Lwów 1929, s. 42-43
(odbitka z PL 26:1929, z. 4).

Atg: przepadł w 1944.

Wyd. następne WP VIII, nr 340; PWsz, IX nr 453.

568. Do Karola Ruprechta. Paryż, wrzesień-październik 1863.

Pdr: T. Makowiecki, *Norwid wobec powstania styczniowego*. Lwów 1929, s. 44-46 (odbitka z PL 26:1929, z. 4).

Atg: przepadł w 1944.

Wyd. następne WP VIII, nr 341; PWSz IX, nr 454.

569. Do Karola Ruprechta. Paryż, st. poczt. 1 listopada 1863.

Pdr: T. Makowiecki, *Norwid wobec powstania styczniowego*. Lwów 1929, s. 47 (odbitka z PL 26:1929, z. 4).

Atg: przepadł w 1944.

Wyd. następne WP VIII, nr 343; PWSz IX, nr 455.

570. Do Karola Ruprechta. Paryż, po 5 listopada 1863.

Pdr: T. Makowiecki, *Norwid wobec powstania styczniowego*. Lwów 1929, s. 46-47 (odbitka z PL 26:1929, z. 4).

Atg: przepadł w 1944.

Wyd. następne WP VIII, nr 342; PWSz IX, nr 456.

571. Do Karola Ruprechta. Paryż, 9 listopada 1863.

Pdr: T. Makowiecki, *Norwid wobec powstania styczniowego*. Lwów 1929, s. 47-48 (odbitka z PL 26:1929, z. 4).

Atg: przepadł w 1944.

Wyd. następne WP VIII, nr 345; PWSz IX, nr 457.

572. Do Łucji Rautenstrauchowej. Paryż, listopad? 1863.

Pdr: [W. Gomulicki], *Z korespondencji Cypriana Norwida*. „Życie i Sztuka” (dod. do „Kraju”) 1904 nr 11.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: R. Z[rębowicz], *Trzy listy Cypriana Norwida*. „Pion” 1933 nr 12; WP VIII, nr 321; PWyb¹ V, nr 192; PWSz IX, nr 458. PWyb^{2,3} V, nr 184.

573. Do Karola Ruprechta. Paryż, listopad 1863.

Pdr: T. Makowiecki, *Norwid wobec powstania styczniowego*. Lwów 1929, s. 48-49 (odbitka z PL 26:1929, z. 4).

Atg: przepadł w 1944.

Wyd. następne WP VIII, nr 344; PWSz IX, nr 459.

574. Do Karola Ruprechta. Paryż, 12 grudnia 1863.

Pdr: T. Makowiecki, *Norwid wobec powstania styczniowego*. Lwów 1929, s. 54 (odbitka z PL 26:1929, z. 4).

Atg: przepadł w 1944.

Wyd. następne WP VIII, nr 346; PWSz IX, nr 460.

575. Do Augusta Cieszkowskiego. Paryż, grudzień 1863.

Pdr: J. Ujejski, *Listy Norwida do Augusta Cieszkowskiego i Zygmunta Krasieńskiego*. Lwów 1926, s. 22.

Atg: przepadł.

Wyd. następne: WP VIII, nr 347; PWSz IX, nr 461.

576. Do Augusta Cieszkowskiego. Paryż, styczeń 1864.

Pdr: S. Wasilewski, *Nowe listy Norwida*. „Wiadomości Literackie” 1933, nr 52, s. 1.

Atg: przepadł.

Wyd. następne: WP VIII, nr 349; PWSz IX, nr 462.

577. Do Karola Ruprechta. Paryż, styczeń? 1864.

Pdr: T. Makowiecki, *Norwid wobec powstania styczniowego*. Lwów 1929, s. 54-55 (odbitka z PL 26:1929, z. 4).

Atg: przepadł w 1944.

Wyd. następne WP VIII, nr 348; PWSz IX, nr 463.

578. Do Mariana Sokolowskiego. Paryż, 27 stycznia 1864.

Pdr: WP VIII, nr 351, s. 474-476.

Atg: BN IV, 6291, k. 102-103.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 193; PWsz IX, nr 464; PWyb^{2,3} V, nr 185.

579. Do Mariana Sokołowskiego. Paryż, 6 lutego 1864.

Pdr: WP VIII nr 352, s. 477-481.

Atg: BN IV, 6291, k. 104-107.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 194; PWsz IX, nr 465; PWyb^{2,3} V, nr 186.

580. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, po 10 lutego 1864.

Pdr: WP VIII, nr 354, s. 483-484.

Atg: BJ 9206, k. 176.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 466.

581. Do Władysława Zamoyskiego. Paryż, luty 1864.

Pdr: WP VIII, nr 353, s. 481-483.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 467.

582. Do Konstancji Górskiej. Paryż, po 24 marca 1864.

Pdr: A. Czartkowski, *Hrabia, wieśniak i worek złota*. „Tęcza” 1931, z. 15, s. 2-3.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: WP VIII, nr 355; PWsz IX, nr 468.

583. Do Aleksandra Jelowickiego. Paryż, marzec 1864.

Pdr: C.K. Norwid, *Listy do zmartwychwstańców*. Wydał i przypisami opatrzył F. German, „Znak” 1960, nr 73-74 (7-8), s. 905-908 (wraz z *Modlitwą Mojżesza*).

Atg: Archiwum Zgromadzenia Zmartwychwstania Pańskiego w Rzymie.

Wyd. następne: PWsz VIII, nr 469.

584. Do Mariana Sokołowskiego. Paryż, początek kwietnia? 1864.

Pdr: WP VIII, nr 357, s. 487-488.

Atg: BN IV, 6291, k. 110-111.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 470.

585. Do Mariana Sokołowskiego. Paryż, 7 kwietnia 1864.

Pdr: WP VIII, nr 358, s. 488-489.

Atg: BN IV, 6291, k. 112-113.

Wyd. następne: PWsz IX nr 471; PWyb^{2,3} V, nr 187.

586. Do Mariana Sokołowskiego. Paryż, kwiecień? 1864.

Pdr: WP VIII, nr 368, s. 501-502.

Atg: BN IV, 6291, k. 131-132.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 472.

587. Do Mariana Sokołowskiego. Paryż, 13 kwietnia 1864.

Pdr: WP VIII, nr 356, s. 486-487.

Atg: BN IV, 6291, k. 108-109.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 473.

588. Do Mariana Sokołowskiego. Paryż, maj 1864.

Pdr: WP VIII, nr 362, s. 492-494.

Atg: BN IV, 6291, k. 118-119 i 121.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 474.

589. Do Mariana Sokołowskiego. Paryż, lipiec 1864.

Pdr: WP VIII, nr 359, s. 489-491.

Atg: BN IV, 6291, k. 114-115.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 475.

590. Do Mariana Sokołowskiego. Paryż, ok. 24 lipca 1864.

Pdr: WP VIII, nr 360, s. 491.

Atg: BN IV, 6291, k. 116.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 476.

591. Do Mariana Sokołowskiego. Paryż, 17 września 1864.

Pdr: WP VIII, nr 363, s. 494-495.

Atg: BN IV, 6291, k. 122-123.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 196; PWsz IX, nr 477; PWyb^{2,3} V, nr 189.

592. Do Mariana Sokołowskiego. Paryż, 9 października 1864.

Pdr: WP VIII, nr 365, s. 496-497.

Atg: BN IV, 6291, k. 125-126.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 197; PWsz IX, nr 478; PWyb^{2,3} V, nr 190.

593. Do Mariana Sokołowskiego. Paryż, st. poczt. 17 października 1864.

Pdr: WP VIII, nr 366, s. 497-499.

Atg: BN IV, 6291, k. 127-128.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 479.

594. Do Mieczysława Pawlikowskiego. Paryż, jesień 1864.

Pdr: Z. Przesmycki, *Cypriana Norwida Rozprawki epistolarne*. Warszawa 1933, s. 35-38.

Atg: BN IV, 6291, k. 154-155.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 480.

595. Do Mariana Sokołowskiego. Paryż, jesień 1864.

Pdr: WP VIII, nr 361, s. 492.

Atg: BN IV, 6291, k. 117.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 481.

596. Do Karola Ruprechta. Paryż, jesień 1864.

Pdr: T. Makowiecki, *Norwid wobec powstania styczniowego*. Lwów 1929, s. 26 (odbitka z PL 26:1929, z. 4).

Atg: przepadł w 1944.

Wyd. następne WP VIII, nr 322; PWsz IX, nr 482.

597. Do Augusta Cieszkowskiego. Paryż, koniec grudnia 1864.

Pdr: J. Ujejski, *Listy Norwida do Augusta Cieszkowskiego i Zygmunta Krasińskiego*.

Lwów 1926, s. 22-23.

Atg: przepadł.

Wyd. następne: WP VIII, nr 369; PWsz IX, nr 483.

598. Do Mariana Sokołowskiego. Paryż, grudzień 1864.

Pdr: WP VIII, nr 367, s. 499-501.

Atg: BN IV, 6291, k. 129-130.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 484.

599. Do Augusta Cieszkowskiego. Paryż, st. poczt. 8 stycznia 1865.

Pdr: J. Ujejski, *Listy Norwida do Augusta Cieszkowskiego i Zygmunta Krasińskiego*.

Lwów 1926, s. 23-25.

Atg: przepadł.

Wyd. następne: WP VIII, nr 370; PWsz IX, nr 485.

600. Do Mariana Sokołowskiego. Paryż, styczeń 1865.

Pdr: WP VIII, nr 390, s. 525-529.

Atg: BN IV, 6291, k. 142-145.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 198; PWsz IX, nr 486; PWyb^{2,3} V, nr 191.

601. Do Mariana Sokołowskiego. Paryż, st. poczt. 21 stycznia 1865.

Pdr: WP VIII, nr 350, s. 473-474.

Atg: BN IV, 6291, k. 100-101.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 487.

602. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, styczeń 1865 [fr.].

Pdr: WP VIII, nr 371, s. 505-506.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWSz IX nr 488 (oryginał i przekład polski).

603. Do Mariana Sokołowskiego. Paryż, 24 stycznia 1865.

Pdr: WP VIII, nr 375, s. 508-509.

Atg: BN IV, 6291, k. 134-135.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 489.

604. Do Konstantego Zaleskiego. Paryż, 25 stycznia 1865.

Pdr: S. Pigoń, *List Norwida*. RL 1960, nr 1-2, s. 95-96.

Atg: Biblioteka Jagiellońska w Krakowie 7150, k. 21-22.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 490.

605. Do Mariana Sokołowskiego. Paryż, 26 stycznia 1865.

Pdr: WP VIII, nr 379, s. 513-515.

Atg: BN IV, 6291, k. 136-137.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 491.

606. Do Augusta Cieszkowskiego. Paryż, styczeń-luty 1865.

Atg: J. Ujejski, *Listy Norwida do Augusta Cieszkowskiego i Zygmunta Krasieńskiego*.

Lwów 1926, s. 25-26.

Atg: przepadł.

Wyd. następne: WP VIII, nr 377; PWyb¹ V, nr 199; PWSz IX nr 492; PWyb^{2,3} V, nr 192.

607. Do Zygmunta Sarneckiego. Paryż, styczeń-luty 1865.

Pdr: WP VIII, nr 380, s. 515-516.

Atg: BN IV, 6291, k. 158-159.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 493.

608. Do Mariana Sokołowskiego. Paryż, luty? 1865.

Pdr: WP VIII, nr 382, s. 517-519.

Atg: BN IV, 6291, k. 140-141.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 494.

609. Do Konstancji Górskiej. Paryż, 22 kwietnia 1865.

Pdr: WP VIII nr 376, s. 509-510.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 495.

610. Do Leonarda Chodźki. Paryż, maj 1865.

Pdr: WP VIII, nr 378, s. 512-513.

Atg: zaginął w 1944.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 496.

611. Do Kazimierza Władysława Wójcickiego. Paryż, maj 1865.

Pdr: WP VIII, nr 298, s. 406-407 (jako list z r. 1862).

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 497.

612. Do Mariana Sokołowskiego. Paryż, maj 1865.

[Wraz z rękopisem rozprawy *Kardynalny błąd polski* (nieznanej).]

Pdr: WP VIII, nr 381, s. 516.

Atg: BN IV, 6291, k. 138-139.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 498.

613. Do Mariana Sokołowskiego. Paryż, maj 1865.

[Dopisek pod tekstem wiersza *Dziennik-Warszawski*.]

Pdr: WP VIII, nr 373, s. 508.

Atg: BN IV, 6291, k. 133.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 499.

614. Do Mariana Sokołowskiego. Paryż, maj 1865.

[Dopisek pod tekstem wiersza *Do słynnej tancerki rosyjskiej – nieznanej zakonnicy*.]

Pdr: WP VIII, nr 374, s. 508.

Atg: BN IV, 6291, k. 78-79.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 500.

615. Do Mariana Sokołowskiego. Paryż, początek lipca 1865.

Pdr: WP VIII, nr 364, s. 495 (jako list z r. 1864).

Atg: BN IV, 6291, k. 124.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 501.

616. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, połowa lipca 1865.

Pdr: Do Pani, s. 96-98.

Atg: BN IV, 8301, k. 44-45.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 200; PWSz IX, nr 502; PWyb^{2,3} V, nr 193.

617. Do Konstancji Górskiej. Paryż, połowa lipca 1865.

Pdr: WP VIII, nr 400, s. 541-452.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 503.

618. Do Konstancji Górskiej. Paryż, st. poczt. 20 lipca 1865.

Pdr: WP VIII, nr 385, s. 520-521.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 201; PWSz IX, nr 504; PWyb^{2,3} V, nr 195.

619. Do Wincentego Mazurkiewicza. Paryż, st. poczt. 24 lipca 1865.

Pdr: WP VIII, nr 387, s. 522.

Atg: przepadł w 1944.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 505.

620. Do Wincentego Mazurkiewicza. Paryż, st. poczt. 27 lipca 1865.

Pdr: S. Pigoń, *Kilka listów Cypriana Norwida*. „Głos” (Poznań) 1935 nr 1, s. 5.

Atg: przepadł w 1944.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 146-147; WP VIII, nr 388; PWSz IX, nr 506.

621. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, lipiec-sierpień 1865.

Pdr: Do Pani, s. 99-101.

Atg: BN IV, 8301, k. 46-49.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 202; PWSz IX, nr 507; PWyb^{2,3} V, nr 194.

622. Do Konstancji Górskiej. Paryż, 1 sierpnia 1865.

Pdr: WP VIII nr 389, s. 524-525.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 508.

623. Do Mariana Sokołowskiego. Paryż, st. poczt. 2 sierpnia 1865.

Pdr: T. Makowiecki, „Pamiętnik Warszawski” 1929, z. 4, s. 152-153 (jako list do Karola Ruprechta).

Atg: przepadł.

Wydania następne: WP VIII, nr 391 (jako list do Sokołowskiego i Ruprechta); PWSz IX, nr 509.

624. Do Karola Ruprechta. Paryż, 15 sierpnia 1865.

Pdr: WP VIII, nr 386, s. 521-522.

Atg: przepadł w 1944.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 510.

625. Do Konstancji Górskiej. Paryż, 18/19 sierpnia 1865.

Pdr: (tekst franc. w przekł. pol.): A. Czartkowski, *Cyprian Norwid a Marceli Lubomirski*. „Kurier Warszawski” 1931, nr 307, s. 5.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: WP VIII, nr 392; PWSz IX, nr 511.

626. Do Konstancji Górskiej. Paryż, 19 sierpnia 1865.

Pdr: (tekst franc. w przekł. pol.): A. Czartkowski, *Cyprian Norwid a Marceli Lubomirski*. „Kurier Warszawski” 1931, nr 307, s. 5.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: WP VIII, nr 393; PWsz IX, nr 512.

627. Do Konstancji Górskiej. Paryż, 20 sierpnia 1865.

Pdr: (tekst franc. w przekł. pol.): A. Czartkowski, *Cyprian Norwid a Marceli Lubomirski*. „Kurier Warszawski” 1931, nr 307, s. 5-6.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: WP VIII, nr 394; PWsz IX, nr 513.

628. Do Konstancji Górskiej. Paryż, 21 sierpnia 1865.

Pdr: (tekst franc. w przekł. pol.): A. Czartkowski, *Cyprian Norwid a Marceli Lubomirski*. „Kurier Warszawski” 1931, nr 307, s. 6.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: WP VIII, nr 395; PWsz IX, nr 514.

629. Do Konstancji Górskiej. Paryż, st. poczt. 22 sierpnia 1865.

Pdr: WP VIII, nr 396, s. 535-536.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 203; PWsz IX, nr 515. PWyb^{2,3} V, nr 196.

630. Do Ludwika Nabelaka. Paryż, po 21 sierpnia 1865.

Pdr: WP VIII, nr 399, s. 539-541.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Raperswilskich Biblioteki Narodowej (rkps 268).

Wyd. następne: PWsz IX, nr 516.

631. Do Konstancji Górskiej. Paryż, st. poczt. 26 sierpnia 1865.

Pdr: A. Czartkowski, *Cyprian Norwid a Marceli Lubomirski*. „Kurier Warszawski” 1931, nr 307, s. 6.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: WP VIII, nr 397; PWSz IX, nr 517.

632. Do Konstancji Górskiej. Paryż, ok. 31 sierpnia 1865.

Pdr: WP VIII, nr 398, s. 537-539.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 518.

633. Do Karola Ruprechta. Paryż, 2 listopada 1865.

Pdr: WP VIII, nr 372, s. 506-507.

Atg: przepadł w 1944 r.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 204; PWSz IX, nr 519.

634. Do Stanisława Egberta Koźmiana. Paryż, pocz. listopada 1865.

Pdr: S. Pigoń, *Cyprian Norwid w Rzymie. Nieznane listy*. „Tygodnik Powszechny” 1951, nr 51-52, s. 10.

Atg: Biblioteka PAN w Krakowie 2210, t. 11, k. 25-26.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 520.

635. Do Mariana Sokołowskiego. Paryż, listopad 1865.

Pdr: WP VIII, nr 401, s. 543-545.

Atg: BN IV, 6291, k. 146-147.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 521.

636. Do Leonarda Chodźki. Paryż, jesień 1865.

Pdr: WP VIII, nr 384, s. 519-520.

Atg: przepadł w 1944 r.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 522.

637. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, st. poczt. 10 stycznia 1866.

Pdr: Do Pani, s. 103-104.

Atg: BN IV, 8301, k. 50-51.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 523.

638. Do Juliana Fontany. Paryż, 26 marca 1866.

Pdr: S. Rygiel, *Pomysły ortograficzne Juliana Fontany i Cypriana Norwida*. „Pion” 1935, nr 35, s. 3-4.

Atg: przepadł w 1944 r.

Wyd. następne WP IX, nr 403; PWSz IX, nr 524.

639. Do Juliana Fontany. Paryż, marzec? 1866.

Pdr: S. Rygiel, *Pomysły ortograficzne Juliana Fontany i Cypriana Norwida*. „Pion” 1935, nr 35, s. 3.

Atg: przepadł w 1944 r.

Wyd. następne WP IX, nr 404; PWSz IX, nr 525.

640. Do Juliana Fontany. Paryż, marzec-kwiecień 1866.

Pdr: WP IX, nr 405, s. 4-5.

Atg: BN IV, 6291, k. 226.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 205; PWSz IX, nr 526; PWyb^{2,3} V, nr 197.

641. Do Juliana Fontany. Paryż, marzec-kwiecień 1866.

Pdr: WP IX, nr 406, s. 5-6.

Atg: BN IV, 6291, k. 227-228.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 527.

642. Do Karola Ruprechta. Paryż, kwiecień 1866.

Pdr: WP IX nr 409, s. 10-12.

Atg: przepadł w 1944 r.

Wyd. następne: GoWyb¹ V, nr 206; PWSz IX, nr 528; PWyb^{2,3} V, nr 198.

643. Do Karola Ruprechta. Paryż, po 8 kwietnia 1866.

Pdr: T. Makowiecki, „Pamiętnik Warszawski” 1929, z. 4, s. 153-155.

Atg: przepadł w 1944 r.

Wyd. następne: WP VIII, nr 428; PWyb¹ V, nr 207; PWsz IX, nr 529; PWyb^{2,3} V, nr 199.

644. Do Karola Ruprechta. Paryż, 1866.

Pdr: T. Makowiecki, „Pamiętnik Warszawski” 1929, z. 4, s. 155-157.

Atg: przepadł w 1944 r.

Wyd. następne: WP VIII, nr 427; PWsz IX, nr 530.

645. Do Karola Ruprechta. Paryż, ok. 3 maja 1866.

Pdr: WP IX, nr 426, s. 32-33.

Atg: przepadł w 1944 r.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 531.

646. Do Józefa Ignacego Kraszewskiego. Paryż, [5] maj 1866.

Pdr: K. Bartoszewicz, *Korespondencja poetów: I Listy Cypriana Norwida*. „Echo Literacko-Artystyczne” 1912, nr 2, s. 157-159.

Atg: BJ 6523, k. 169-170.

Wyd. następne: WP VIII, nr 410; PWyb¹ V, nr 208; PWsz IX, nr 532; PWyb^{2,3} V, nr 200.

647. Do F.A. Brockahausa. Paryż, 5 maja 1866 [fr.].

Pdr: S. Pigoń, *Norwidiana I: Garść listów C. Norwida*. „Myśl Narodowa” 1935 nr 22, s. 326.

Atg: BJ6523, k. 165.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 44; WP VIII, nr 411; PWsz IX, nr 533.

648. Do Józefa Ignacego Kraszewskiego. Paryż, maj 1866.

Pdr: S. Pigoń, *Norwidiana I: Garść listów C. Norwida*. „Myśl Narodowa” 1935 nr 22, s. 326.

Atg: BN 7112, k. 45.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 44; WP VIII, nr 417; PWSz IX, nr 534.

649. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, 10 maja 1866.

Pdr: WP IX, nr 412, s. 14.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 535.

650. Do Konstancji Górskiej. Paryż, wiosna 1866.

Pdr: WP IX, nr 438, s. 45-46.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 536.

651. Do Ignacego Józefa Kraszewskiego. Paryż, maj [przed 15] 1866.

Pdr: K. Bartoszewicz, *Korespondencja poetów: I Listy Cypriana Norwida*. „Echo Literacko-Artystyczne” 1912, nr 2, s. 159-160.

Atg: BJ6523, k. 171-172.

Wyd. następne: WP IX, nr 414; PWyb¹ V, nr 209; PWSz IX, nr 537; PWyb^{2,3} V, nr 201.

652. Do Ignacego Józefa Kraszewskiego. Paryż, [ok. 15] maja 1866.

Pdr: K. Bartoszewicz, *Korespondencja poetów: I Listy Cypriana Norwida*. „Echo Literacko-Artystyczne” 1912 nr 2, s. 156-157.

Atg: BJ6523, k. 167-168.

Wyd. następne: WP IX, nr 413; PWyb¹ V, nr 210; PWSz IX, nr 538; PWyb^{2,3} V, nr 202.

653. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, koniec maja 1866.

Pdr: WP IX, nr 415, s. 17-18.

Atg: BCZ Ew-3173.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 539.

654. Do Józefa Ignacego Kraszewskiego. Paryż, ok. 1 czerwca 1866.

[Do listu dołączony wiersz *Organ publiczny. Dziennikarstwo kwitnące. Vivat!*]

Pdr: WP IX, nr 416, s. 18-19.

Atg: przepadł w 1944 r.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 540.

655. Do Leonarda Chodźki. Paryż, 2 czerwca 1866.

Pdr: W. Karczewski, *W sprawie portretów Krasińskiego*. „Tygodnik Ilustrowany” 1904, nr 37, s. 704-705.

Atg: przepadł w 1944 r.

Wyd. następne: WP IX, nr 418; PWsz IX, nr 541.

656. Do Władysława Czartoryskiego. Paryż, czerwiec 1866.

Pdr: PWsz IX, nr 542, s. 227-228.

Atg: BCZEw-3173.

657. Do Henryka Merzbacha. Paryż, 7 czerwca 1866.

Pdr: WP IX, nr 419, s. 21-22.

Atg: prawdopodobnie znajduje się w Brukseli.

Wyd. następne PWsz IX, nr 543.

658. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, połowa czerwca 1866.

Pdr: Do Pani, s. 107-109.

Atg: BN IV, 8301, k. 53-54.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 544.

659. Do Henryka Merzbacha. Paryż, 19 czerwca 1866.

Pdr: WP IX nr 421, s. 24-25.

Atg: prawdopodobnie znajduje się w Brukseli.

Wyd. następne PWsz IX, nr 545.

660. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, 1866.

Pdr: Do Pani, s. 110-111.

Atg: BN IV, 8301, k. 57-58.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 546.

661. Do Henryka Merzbacha. Paryż, ok. 25 czerwca 1866.

Pdr: WP IX nr 420, s. 22-24.

Atg: prawdopodobnie znajduje się w Brukseli.

Wyd. następne PWyb¹ V, nr 211; PWSz IX, nr 547; PWyb^{2,3} V, nr 203.

662. Do Konstancji Górskiej. Paryż, czerwiec 1866.

Pdr: WP IX nr 436, s. 44-45.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 548.

663. Do Konstancji Górskiej. Paryż, czerwiec? 1866.

Pdr: WP IX, nr 437, s. 45.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 549.

664. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, koniec czerwca 1866.

Pdr: S. Pigoń, *Norwidiana III: Listów C. Norwida garść druga*. „Myśl Narodowa” 1935 nr 46, s. 707.

Atg: BJ9239, III: Listy różnych do różnych k. 101-102.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 98-99 (jako list sprzed 8 stycznia 1868); WP IX, nr 713; PWSz IX, nr 550.

665. Do Władysława Zamoyskiego. Paryż, koniec czerwca 1866.

Pdr: WP IX, nr 423, s. 30.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWSz, IX nr 551.

666. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 2 lipca 1866.

Pdr: WP IX, nr 424, s. 30-31.

Atg: prawdopodobnie w Bibliotece Książąt Czartoryskich w Krakowie.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 552.

667. Do Konstancji Górskiej. Paryż, początek lipca 1866.

Pdr: A. Czartkowski, *Pani na Korczewie*. „Kurier Warszawski” 1935, nr 278, s.5-6,

Atg: zaginął.

Wyd. następne: WP IX, nr 407; PWSz IX, nr 553.

668. Do Konstancji Górskiej. Paryż, ok. 5 lipca 1866 [fragmenty fr.].

Pdr: WP IX, nr 431, s. 38-39.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 554.

669. Do Konstancji Górskiej. Paryż, st. poczt. 7 lipca 1866 [fr.].

Pdr: WP IX, nr 429, s. 36-37.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 555.

670. Do Konstancji Górskiej. Paryż, st. poczt. 8 lipca 1866.

Pdr: WP IX, nr 430, s. 37-38.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 556.

671. Do Władysława Zamoyskiego. Paryż, po 8 lipca 1866.

Pdr: PWSz IX nr 557, s. 244.

Atg: Zbiór ks. Józefa Jarzębowskiego [Licheń].

672. Do Konstancji Górskiej. Paryż, ok. 15 lipca 1866 [fragmenty fr.].

Pdr: WP IX, nr 432, s. 39-40.

Atg: zaginał.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 558.

673. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, lipiec 1866.

Pdr: Do Pani, s. 111-114.

Atg: BN IV, 8301, k. 59-62.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 559.

674. Do Konstancji Górskiej. Paryż, 25 lipca 1866 [fr.].

Pdr: A. Czartkowski, *Pani na Korczewie*. „Kurier Warszawski” 1933, nr 278, s. 7.

Atg: zaginał.

Wyd. następne: WP IX, nr 434; PWsz IX, nr 560.

675. Do Konstancji Górskiej. Paryż, lipiec 1866 [fr.].

Pdr: A. Czartkowski, *Pani na Korczewie*. „Kurier Warszawski” 1933, nr 278, s. 6-7.

Atg: zaginał.

Wyd. następne: WP IX, nr 433; PWsz IX, nr 561.

676. Do Konstancji Górskiej. Paryż, lipiec 1866 [fr.].

Pdr: A. Czartkowski, *Pani na Korczewie*. „Kurier Warszawski” 1933, nr 278, s. 7.

Atg: zaginał.

Wyd. następne: WP IX nr 435; PWsz IX, nr 562.

677. Do Konstancji Górskiej. Paryż, lipiec-sierpień 1866 [fragmenty fr.].

Pdr: WP IX, nr 440, s. 47-49.

Atg: zaginał.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 563.

678. Do Joanny Kuczyńskiej. Neuilly [i Paryż], 7 sierpnia 1866.

Pdr: J.W. Gomulicki, *Rozmyślania o północy*. (*Nieznany list Cypriana Norwida*). „Kierunki” 1961, nr 39, s. 3 (z podobizną Atg:u).

Atg: BN IV, 8301, k. 65-66.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 212; PWsz IX, nr 564; PWyb^{2,3} V, nr 204.

679. Do Konstancji Górskiej. Paryż, ok. 7 sierpnia 1866 [fragmenty fr.].

Pdr: WP IX, nr 439, s. 46-47.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 565.

680. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, sierpień 1866.

Pdr: Do Pani, s. 121-122.

Atg: BN IV, 8301, k. 69-70.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 566.

681. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, 14 października 1866.

Pdr: Do Pani, s. 123.

Atg: BN IV, 8301, k. 71-72.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 567.

682. Do Konstancji Górskiej. Paryż, październik 1866.

Pdr: WP IX, nr 447, s. 57-58.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 568.

683. Do Mariana Sokolowskiego. Paryż, st. poczt. 8 listopada 1866.

Pdr: WP IX, nr 443, s. 51-52.

Atg: BN IV, 6291, k. 150-151.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 569; PWyb^{2,3} V, nr 205.

684. Do Konstancji Górskiej. Paryż, st. poczt. 8 listopada 1866.

Pdr: WP IX, nr 442, s. 50-51.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 570.

685. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, ok. 8 listopada 1866.

Pdr: S. Pigoń, *Z korespondencji Cypriana Norwida. Listy do Bronisława Zaleskiego*. „Tydzień” dodatek do „Głosu Narodu” 1936, nr 25.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937 s. 11-13; WP IX, nr 444; PWyb¹ V, nr 214; PWsz IX, nr 571; PWyb^{2,3} V, nr 206.

686. Do Bronisław Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 10 listopada 1866.

Pdr: S. Pigoń, *Z korespondencji Cypriana Norwida. Listy do Bronisława Zaleskiego*. „Tydzień” dodatek do „Głosu Narodu” 1936, nr 25, s. [...].

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937 s. 13-14; WP IX, nr 445; PWsz IX, nr 572.

687. Do Konstancji Górskiej. Paryż, 1 grudnia 1866.

Pdr: A. Czartkowski, *Nowe wydanie pism Norwida*. „Prosto z Mostu” 1938, nr 4, s. 2.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz IX nr 573.

688. Do Cezarego Platerra. Paryż, 1 grudnia 1866 [fr.].

Pdr: Z. Muszyńska, „Przegląd Humanistyczny” 1960, nr 6, s. 111.

Atg: zaginął. Kopia B. Krzepkiego: Biblioteka Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk 821. Wyd. następne: PWsz IX, nr 574.

689. Do Jana Koźmiana. Paryż, 2 grudnia 1866.

Pdr: WP IX nr 446, s. 55-57.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 575.

690. Do Konstancji Górskiej. Paryż, grudzień 1866.

Pdr: A. Czartkowski, *Nowe wydanie pism Norwida*. „Prosto z Mostu” 1938, nr 4, s. 2.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 576.

691. Do Mateusza Gralewskiego. Paryż, 1866.

Pdr: H. Biegeleisen, *Nieznany list Cypriana Norwida do Mateusza Gralewskiego*. „Kurier Lwowski” 1907 (9 III), s. 10.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: WP IX, nr 402; PWsz IX, nr 577.

692. Do Wojciecha Cybulskiego. Paryż, st. poczt. 9 stycznia 1867.

Pdr: J. Rudnicka, *Nieznany list Cypriana Norwida do Wojciecha Cybulskiego*. „Twórczość” 1955, nr 2, s. 121-124.

Atg: BN 7538 akc.

Wyd. następne PWyb¹ V, nr 215; PWsz IX, nr 578; PWyb^{2,3} V, nr 207.

693. Do Karola Zamoyskiego. Paryż, styczeń 1867.

Pdr: A. Krechowicki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki*. Lwów 1909, t. 2, s. 216-218.

Atg: był u ks. Walentego Ślusarczyka w Nowej Słupi.

Wyd. następne: WP IX, nr 466; PWyb¹ V, nr 216; PWsz IX, nr 579; PWyb^{2,3} V, nr 208.

694. Do Antoniego Wagi. Paryż, st. poczt. 8 kwietnia 1867.

Pdr: I. Piotrowska, „Nowa Kultura” 1958, nr 43, s. 5.

Atg: Instytut Zoologiczny PAN. Oddział w Krakowie: Archiwum Antoniego Wagi.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 580.

695. Do Konstantego Branickiego. Paryż, st. poczt. 8 kwietnia 1867.

Pdr: I. Piotrowska, „Nowa Kultura” 1958, nr 43, s. 5.

Atg: Instytut Zoologiczny PAN. Oddział w Krakowie: Archiwum Antoniego Wagi.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 581.

696. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 12 kwietnia 1867.

[W liście francuski epigramat *Épitaphe*].

Pdr: Przems₂ IX, nr 449, s. 59-60.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 582.

697. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, 13 kwietnia 1867 [fr.].

Pdr: PWSz IX, nr 583, s. 276-277.

Atg: zaginął, kopia autogr. Archiwum Norwidowskie J.W. Gomulickiego.

698. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, st. poczt. 15 kwietnia 1867 [fr.].

Pdr: PWSz IX, nr 584, s. 277-278.

Atg: zaginął, kopia autogr. Archiwum Norwidowskie J.W. Gomulickiego.

699. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, 18 kwietnia 1867.

Pdr: Do Pani, s. 124-125.

Atg: BN IV, 8301, k. 73-74.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 585.

700. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, koniec kwietnia 1867.

Pdr: Do Pani, s. 126-127.

Atg: BN IV, 8301, k. 75-76.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 586.

701. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, 2 maja 1867 [fr.].

Pdr: WP IX nr 450, s. 60-61.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 587.

702. Do Towarzystwa Historyczno-Literackiego. Paryż, ok. 17 maja 1867.

Pdr: WP IX nr 451, s. 61-62.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 588.

703. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, ok. 17 maja 1867.

Pdr: WP IX nr 452, s. 62.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 589.

704. Do Antoniego Małeckiego. Paryż, połowa maja 1867.

Pdr: S. Pigoń, *Z korespondencji Cypriana Norwida. Listy do Bronisława Zaleskiego*. „Tydzień” dodatek do „Głosu Narodu” 1936, nr 25.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937 s. 18-20; WP IX, nr 455; PWsz IX, nr 590.

705. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, połowa maja 1867.

Pdr: S. Pigoń, *Z korespondencji Cypriana Norwida. Listy do Bronisława Zaleskiego*. „Tydzień” dodatek do „Głosu Narodu” 1936, nr 25.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937 s. 20; WP IX, nr 455; PWsz IX, nr 591.

706. Do Józefa Ignacego Kraszewskiego. Paryż, 21 maja 1867.

Pdr: S. Pigoń, *Z korespondencji Cypriana Norwida. Listy do Bronisława Zaleskiego*. „Tydzień” dodatek do „Głosu Narodu” 1936, nr 25.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937 s. 15-17; WP IX, nr 454; PWyb¹ V, nr 218; PWsz IX nr 592. PWyb^{2,3} V, nr 210.

707. Do Józefa Ignacego Kraszewskiego. Paryż, ok. 21 maja 1867.

Pdr: K. Bartoszewicz, *Korespondencja poetów: I Listy Cypriana Norwida*. „Echo Literacko-Artystyczne” 1912, nr 2, s. 160-162.

Atg: BJ6523, k. 173-174.

Wyd. następne: WP IX, nr 456; PWsz IX, nr 593.

708. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, koniec maja 1867.

Pdr: A. Krechowicki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki*. Lwów 1909, t. 2, s. 201-203, 209.

Atg: BJ 9206, k. 177-178.

Wyd. następne: WP IX, nr 453; PWyb¹ V, nr 217; PWsz IX, nr 594. PWyb^{2,3} V, nr 209.

709. Do Julii Jabłonowskiej. Paryż, maj? 1867.

Pdr: WP IX, nr 448, s. 58.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 595; PWyb^{2,3} V, nr 211.

710. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 1 czerwca 1867.

Pdr: WP IX, nr 458, s. 70.

Atg: Biblioteka Książąt Czartoryskich w Krakowie Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 596.

711. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 2 czerwca 1867.

Pdr: WP IX, nr 457, s. 69-70.

Atg: Biblioteka Książąt Czartoryskich w Krakowie Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 597.

712. Do Władysława Zamoyskiego. Paryż, po 6 czerwca 1867 [fr.]

Pdr: A. Krechowicki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki*. Lwów 1909, t. 1, s. 175-177.

Atg: zaginął. Odpis Atg:u: Biblioteka PAN w Krakowie 2234, k. 90-91.

Wyd. następne: WP IX, nr 460. PWsz IX, nr 598.

713. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, czerwiec 1867.

Pdr: Do Pani, s. 133.

Atg: BN IV, 8301 k. 77.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 599.

714. Do Augusta Cieszkowskiego. Paryż, st. poczt. 8 lipca 1867.

Pdr: S. Wasylewski, „Wiadomości Literackie” 1933 nr 52, s. 1.

Atg: przypadek.

Wyd. następne: WP IX, nr 463; PWsz IX, nr 600.

715. Do Augusta Cieszkowskiego. Paryż, 15 lipca 1867.

Pdr: S. Wasylewski, „Wiadomości Literackie” 1933, nr 52, s. 1.

Atg: przypadek.

Wyd. następne: WP IX, nr 464; PWsz IX, nr 601.

716. Do Augusta Cieszkowskiego. Paryż, lipiec 1867.

Pdr: S. Wasylewski, „Wiadomości Literackie” 1933, nr 52, s. 1.

Atg: przypadek.

Wyd. następne: WP IX, nr 506 (jako list z 1868!); PWsz IX, nr 602.

717. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, sierpień? 1867.

Pdr: Do Pani, s. 134.

Atg: BN IV, 8301 k. 78-79.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 603.

718. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, po 8 sierpnia 1867.

Pdr: Do Pani, s. 135-137.

Atg: BN IV, 8301 k. 80-82.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 604.

719. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 31 sierpnia 1867.

Pdr: S. Pigoń, *Z korespondencji Cypriana Norwida. Listy do Bronisława Zaleskiego*. „Tydzień” dodatek do „Głosu Narodu” 1936, nr 26.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937 s. 20-22; WP IX, nr 465; PWyb¹ V, nr 221; PWsz IX, nr 605; PWyb^{2,3} V, nr 212.

720. Do Konstancji Górskiej. Paryż, ok. 31 sierpnia 1867.

Pdr: fragmentu S. Pigoń, *Żarty Cypriana Norwida*. „Głos Narodu” 1929 nr 347, s. 6.

Pdr: całości WP IX, nr 467, s. 86-87.

Atg: Biblioteka PAN w Krakowie 1352, k. 126-127.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 606.

721. Do Konstancji Górskiej. Paryż, st. poczt. 13 września 1867.

Pdr: fragmentu S. Pigoń, *Żarty Cypriana Norwida*. „Głos Narodu” 1929, nr 347, s. 7.

Pdr: całości WP IX, nr 468, s. 87-88.

Atg: Biblioteka PAN w Krakowie 1352, k. 126-127.

Wyd. następne: PWsz, IX, nr 607.

722. Do Konstancji Górskiej. Paryż, ok. 15 września 1867.

Pdr: fragmentu S. Pigoń, *Żarty Cypriana Norwida*. „Głos Narodu” 1929, nr 347, s. 7.

Pdr: całości WP IX, nr 469, s. 88-89.

Atg: Biblioteka PAN w Krakowie 1352, k. 124-125.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 608.

723. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, wrzesień-październik 1867.

Pdr: WP IX, nr 470, s. 89.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 609.

724. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, październik? 1867.

Pdr: WP IX, nr 475, s. 94-95.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 610.

725. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, 17 października 1867 [fr.].

Pdr: WP IX, nr 472, s. 90-91.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 611.

726. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 19 października 1867.

Pdr: WP IX, nr 471, s. 90.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 612.

727. Do Władysława Mickiewicza. Paryż, 19 października 1867.

Pdr: S. Pigoń, „Myśl Narodowa” 1935, nr 22, s. 326.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883.*

Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 45-46; WP IX, nr 491; PWsz IX, nr 613.

728. Do Bronisława Zaleskiego, Paryż, ok. 20 października 1867.

[z tekstem epigramatu *Improwizacja na Ekspozycji*].

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień” dod. do „Głosu Narodu” 1936, nr 27.

Atg: BCZ Ew. XVIII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń.

Kraków 1937, s. 22-23; WP IX, nr 474; PWsz IX, nr 614.

729. Do Zofii z Sobieskich Radwanowej. Paryż, 20 października 1867.

Pdr: WP IX, nr 473, s. 91-93.

Atg: BN IV, 6291, k. 214-215.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 615.

730. Do Karola Ruprechta. Paryż, październik? 1867.

Pdr: WP IX, nr 485, s. 104-105.

Atg: przepadł w 1944.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 616.

731. Do Karola Ruprechta. Paryż, październik? 1867.

Pdr: WP IX, nr 486, s. 105-106.

Atg: przepadł w 1944.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 617.

732. Do Karola Ruprechta. Paryż, 30 października 1867.

Pdr: WP IX nr 489, s. 108-109.

Atg: przepadł w 1944.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 618.

733. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, 31 października – 1 listopada 1867.

Pdr: WP IX, nr 476, s. 95-96.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 619.

734. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, koniec października – pocz. listopada 1867.

Pdr: Do Pani, s. 138-140.

Atg: BN IV, 8301, k. 83-86.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 620.

735. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, koniec października – pocz. listopada 1867.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień” dod. do „Głosu Narodu” 1936, nr 27.

Atg: BCZ Ew. XVIII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937 s. 27-28; WP IX, nr 488; PWsz IX, nr 621; PWyb^{2,3} V, nr 215.

736. Do Karola Ruprechta. Paryż, po 3 listopada 1867.

Pdr: WPIX, nr 484, s. 103-104.

Atg: przepaść w 1944.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 622.

737. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, st. poczt. 12 listopada 1867.

Pdr: Do Pani, s. 141-143.

Atg: BN IV, 8301, k. 87-89 i 90.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 623.

738. Do Karola Ruprechta. Paryż, ok. 13 listopada 1867.

Pdr: WP IX nr 477, s. 96-97.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 624.

739. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 13 listopada 1867.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień” dod. do „Głosu Narodu” 1936, nr 27.

Atg: BCZ Ew. XVIII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 24-25; WP IX, nr 478; PWSz IX, nr 625.

740. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 14 listopada 1867.

Pdr: WP IX, nr 479, s. 98.

Atg: BCZ Ew. XVIII-3173.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 626.

741. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, ok. 15 listopada 1867.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień” dod. do „Głosu Narodu” 1936, nr 27.

Atg: BCZ Ew. XVIII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 25-26; WP IX, nr 480; PWyb¹ V, nr 222; PWSz IX, nr 627; PWyb^{2,3} V, nr 213.

741. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, ok. 15 listopada 1867.

Pdr: WP IX, nr 481, s. 99-100.

Atg: BCZ Ew. XVIII-3173.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 628.

742. Do Karola Ruprechta. Paryż, listopad 1867.

Pdr: WP IX, nr 482, s. 100.

Atg: przepadł w 1944.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 629.

743. Do Władysława Bentkowskiego. Paryż, listopad 1867

[w liście wiersz *Do współczesnych*].

Pdr: E. Erzepki, „Zdrój” 11:1920, z 1-2, s. 92.

Atg: zaginął.

Wydania następne: *Z niedrukowanej korespondencji C[ypriana] K[amila] Norwida*. Podał B[olesław] Erzepki. Poznań 1921, s. 65-71; WP IX, nr 483; PWyb¹ V, nr 223; PWSz IX, nr 630. PWyb^{2, 3} V, nr 214.

744. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, listopad-grudzień 1867.

Pdr: WP IX, nr 487, s. 107.

Atg: BCZ Ew. XVIII-3173.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 631.

745. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 27 st. poczt. grudnia 1867.

Pdr: PWSz IX, nr 632, s. 332.

Atg: BCZ Ew. XVIII-3173.

746. Do Anny Norwidowej. Paryż, jesień 1867 [fr.].

Pdr: Do Pani, s. 144.

Atg: BN IV, 8301, k. 91.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 633.

747. Do Zofii z Sobieskich Radianowej. Paryż, 6 stycznia 1868.

Pdr: WP IX, nr 492, s. 112-116.

Atg: BN IV, 6291, k. 216-219.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 634.

748. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, styczeń 1868.

Pdr: Do Pani, s. 145-147.

Atg: BN IV, 8301, k. 92-94.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 635.

749. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, styczeń 1868.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień” dod. do „Głosu Narodu” 1936, nr 27.

Atg: BCZ Ew. XVIII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 30-31; WP IX, nr 495; PWSz IX, nr 636.

750. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, po 10 stycznia 1868.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień” dod. do „Głosu Narodu” 1936, nr 27.

Atg: BCZ Ew. XVIII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 28-29; WP IX, nr 493; PWyb¹ V, nr 224; PWSz IX, nr 637; PWyb²⁻³ V, nr 216.

751. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 19 stycznia 1868.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień” dod. do „Głosu Narodu” 1936, nr 27.

Atg: BCZ Ew. XVIII-3173.

Wyd. następne: WP IX, nr 494; PWSz IX, nr 638.

752. Do Leonarda Niedźwieckiego[?] Paryż, II poł. stycznia 1868.

Pdr: A. Krechowicki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki*. Lwów 1909, t. 2, s. 214-215.

Atg: Zbiór ks. Józefa Jarzębowski. [Licheń].

Wyd. następne: WP VI, s. 224-225. PWyb¹ IV, s. 376-377; PWSz IX, nr 639.

753. Do Łucji Rautenstrauchowej. Paryż, styczeń 1868.

Pdr: WP IX, nr 496, s. 118.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 640.

754. Do Łucji Rautenstrauchowej, Paryż, styczeń – luty 1868.

[Wraz z tłumaczeniem z Byrona *To Inez*].

Pdr: (R.Z.) [R. Zrębowiec], „Pion” 1933, nr 12, s. 2.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: WP IX 498, s. 119-121; PWyb¹ V, nr 225; PWsz IX, nr 641; PWyb^{2,3} V, nr 217.

755. Do Tytusa Maleszewskiego. Paryż, luty 1868.

Pdr: S. Pigoń, *Kilka listów Cypriana Norwida*. „Głos” (Poznań) 1935, nr 1, s. 5.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*.

Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 150-151; WP IX, nr 499; PWsz IX, nr 642.

756. Do Łucji Rautenstrauchowej. Paryż, luty 1868

W liście wiersz [*Un peu de Leonardo da Vinci*]).

Pdr: WP IX, nr 497, s. 118-119.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 643.

757. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, luty? 1868.

Pdr: WP IX, nr 500, s. 122.

Atg: BCZ Ew. XVIII-3173.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 644.

758. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, luty? 1868.

Pdr: WP IX, nr 501, s. 122-123.

Atg: BCZ Ew. XVIII-3173.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 645.

759. Do Władysława Czartoryskiego. Paryż, marzec 1868.

Pdr: S. Pigoń, „Myśl Narodowa” 1938, nr 47, s. 723-724.

Atg: BCZ Ew. 1168 s. 547-549.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 646.

760. Do Konstantego Branickiego. Paryż, 13 maja 1868.

Pdr: I. Piotrowska, „Nowa Kultura” 1958, nr 43, s. 5.

Atg: Instytut Zoologiczny PAN. Oddział w Krakowie: Archiwum Antoniego Wagi.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 647.

761. Do Stanisława Potockiego. Paryż, 1868.

Pdr: B. Bolesławia [J.I. Kraszewski], *Ze świata*. XVIII. „Dziennik Poznański” 1868, nr 271, s. 2.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: R. Zrębowicz, *Cypriana Norwida Czarne i Białe kwiaty*. Wyd. 2. Warszawa 1922 s. 275-276; S. Pigoń, „Myśl Narodowa” 1935 nr 23, s. 343; C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 50-52; WP VI, s. 226-228; PWSz IX, nr 648.

762. Do Augusta Cieszkowskiego. Paryż, lipiec 1868.

Pdr: J. Ujejski, *Listy Norwida do Augusta Cieszkowskiego i Zygmunta Krasińskiego*. Lwów 1926, s. 26-28.

Atg: przepadł.

Wyd. następne: WP IX, nr 505 ; PWSz IX, nr 649.

763. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, 12 lipca 1868.

Pdr: WP IX, nr 504, s. 126-127.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 650.

764. Do Augusta Cieszkowskiego. Paryż, lipiec 1868.

Pdr: S. Wasylewski, *Szczęśliwy Norwid wybiera się do Polski*. „Gazeta Polska” 1934 (1 IX).

Atg: przepadł w zbiorach Raczyńskich w Warszawie.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 651.

765. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, st. poczt. 18 lipca 1868 [fr.].

Pdr: WP IX, nr 508, s. 131.

Atg: zaginał.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 652.

766. Do Aleksandra Jełowickiego. Paryż, ok. 18 lipca 1868.

Pdr: WP IX, nr 509, s. 132.

Atg: zaginał.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 653.

767. Do Karola Ruprechta. Paryż, st. poczt. 12 sierpnia 1868.

Pdr: S. Pigoń, „Myśl Narodowa” 1936, nr 21, s. 328..

Atg: przepadł w 1944 r. w zbiorach batignolskich Biblioteki Narodowej (rkps 2614).

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*.

Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 149-150; WP IX, nr 510; PWsz IX, nr 654.

768. Do Zofii z Sobieskich Radwanowej. Paryż, 30 sierpień 1868.

Pdr: WP IX, nr 511, s. 134-135.

Atg: BN IV, 6291, k. 220-221.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 655.

769. Do Ludwika Nabelaka. Paryż, lato? 1868.

Pdr: WP IX, nr 513, s. 138.

Atg: przepadł.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 656.

770. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 5 września 1868.

Pdr: WP IX, nr 503, s. 125-126.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 657.

771. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 9 września 1868.

Pdr: WP IX, nr 517, s. 143.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 658.

772. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, wrzesień? 1868.

Pdr: WP IX, nr 459, s. 70-71 (jako list z 1867).

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 659.

773. Do Miachała Kleczkowskiego Paryż, 28 września 1868 [fr.].

Pdr: WP IX, nr 512, s. 135-138.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz, IX nr 660.

774. Do Ludwika Nabelaka. Paryż, wrzesień-październik 1868.

Pdr: WP IX, nr 517, s. 143.

Atg: przepadł.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 661.

775. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, ok. 23 września 1868.

Pdr: S. Pigoń, „Myśl Narodowa” 1935, nr 46, s. 707-708.

Atg: BJ6523, k. 177-178..

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garsć listów z lat 1846-1883.*

Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 101-103; WP IX, nr 502; PWsz IX, nr 662.

776. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 3 października 1868.

Pdr: S. Pigoń, „Myśl Narodowa” 1935, nr 46, s. 708-709.

Atg: BJ6523, k. 175-176.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883.*

Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 104-106; WP IX, nr 516; PWsz IX, nr 663.

777. Do Teofila Lenartowicza. Paryż, początek. października 1868.

Pdr: S. Pigoń, „Myśl Narodowa” 1933, nr 46, s. 708.

Atg: przepadł w 1944 r.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883.*

Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 99-101; WP IX, nr 539 (z datą 1869); PWsz IX, nr 664; PWyb^{2,3} V, nr 218.

778. Do Ludwika Nabelaka. Paryż, st. poczt. 6 października 1868.

Pdr: WP IX, nr 514, s. 139.

Atg: przepadł w 1944 r.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 665.

779. Do Teofila Lenartowicza. Paryż, po 16 października 1868.

Pdr: S. Pigoń, „Myśl Narodowa” 1935, nr 22, s. 327.

Atg: BJ9236, III, k. 273.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883.*

Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 47-48; WP IX, nr 515; PWsz IX, nr 666.

780. Do Józefa Ignacego Kraszewskiego [?]. Paryż, październik 1868.

Pdr: S. Pigoń, *Listów C. Norwida garść druga.* [Jako list do B. Zaleskiego], „Myśl Narodowa” 1935, nr 47, s. 724..

Atg: BJ9236, III, k. 225-226.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883.*

Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 106-107; WP IX, nr 714 (jako list z 1876); PWsz IX, nr 667.

781. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, ok. 25 października 1868.

Pdr: C. Norwid, *Do Pani na Korczewie. Wiersze – listy – małe utwory prozą*. Wydał z Atg:u, opracował i wstępem poprzedził Juliusz W. Gomulicki. Warszawa 1963, s. 148-150.

Atg: BN IV, 6291, k. 95-96.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 668.

782. Do Zofii Węgierskiej. Paryż, październik 1868.

Pdr: WP VI, s. 212 (w przypisach do szkicu *Kwestia popiersia Goszczyńskiego*).

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Raperswilskich Biblioteki Narodowej (rkps 1316 C).

Wyd. następne: PWsz IX, nr 669.

783. Do Karola Ruprechta. Paryż, październik 1868

[dopisek epistolarny do wiersza Norwida *Do publicystów Moskwy*].

Pdr: J.W. Gomulicki, *Nieznane listy Norwida*. „Przegląd Humanistyczny” 1957, nr 3, s. 71.

Atg: przepadł w Zbiorach Batignolskich Biblioteki Narodowej (rkps 2614).

Wyd. następne: PWsz IX, nr 670.

784. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 2 października 1868.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1936, nr 38.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1938, s. 33-34; WP IX, nr 441 (jako list z 1866); PWsz IX, nr 671.

785. Do Karola Ruprechta. Paryż, st. poczt. 5 listopada 1868.

Pdr: WP IX, nr 519, s. 144-145.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Batignolskich Biblioteki Narodowej (rkps 2614).

Wyd. następne: PWsz IX, nr 672.

786. Do Karola Ruprechta. Paryż, st. poczt. 5 listopada 1868.

Pdr: WP IX, nr 520, s. 146-147.

Atg: przepaął w 1944 r. w Zbiorach Batignolskich Biblioteki Narodowej (rkps 2614).

Wyd. następane: PWSz IX, nr 673.

787. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, 28 listopada 1868 [fr.].

Pdr: WP IX, nr 521, s. 147.

Atg: zaginał.

Wyd. następane: PWSz IX, nr 674.

788. Do wiadomości Michała Kleczkowskiego. Paryż, 28 listopada 1868 [fr.].

Pdr: WP IX, nr 522, s. 147.

Atg: zaginał.

Wyd. następane: PWSz IX, nr 675.

789. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 28? listopada 1868.

Pdr: WP IX, nr 523, s. 147-148.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następane: PWSz IX, nr 676.

790. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 29 listopada 1868.

Pdr: WP IX, nr 524, s. 148.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następane: PWSz IX, nr 677.

791. Do Zygmunta Sarneckiego. Paryż, grudzień 1868.

Pdr: S. Pigoń, „Myśl Narodowa” 1935, nr 23, s. 343-344.

Atg: BJ9238, III, k. 193-196.

Wyd. następane: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883.*

Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 52-56; WP IX, nr 525; PWyb¹ V, nr 226;

PWSz IX, nr 678; PWyb^{2,3} V, nr 219.

792. Do Zofii Węgierskiej. Paryż, 1868-1869.

Pdr: Z. Węgieńska, *Kronika paryska: literacka, naukowa i artystyczna*. „Biblioteka Warszawska” 1869, t. 3, s. 270.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWSz, IX nr 679.

793. Do Jana Szwańskiego. Paryż, ok. 1 stycznia 1869.

Pdr: WP IX, nr 527, s. 154.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 680.

794. Do Leonarda Niedźwieckiego. Paryż, ok. 1 stycznia 1869.

Pdr: WP IX, nr 526, s. 153-154.

Atg: Biblioteka Kórnicka PAN 2407, k. 126-127.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 681.

795. Do Kazimierza Władysława Wójcickiego. Paryż, ok. 27 stycznia 1869.

Pdr: S. Pigoń, „Myśl Narodowa” 1935, nr 23, s. 345.

Atg: MNK 82299.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 57-59; WP IX, nr 538; PWyb¹ V, nr 227; PWSz IX, nr 682; PWyb^{2,3} V, nr 220.

796. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, ok. 1 lutego 1869.

Pdr: J.W. Gomulicki, *Nowe listy Cypriana Norwida*. „Kierunki” 1966, nr 13, s. 6.

Atg: Stowarzyszenie PAX w Warszawie.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 228; PWSz IX, nr 683; PWyb^{2,3} V, nr 221.

797. Do Ludwika Nabelaka. Paryż, ok. 1 marca 1869.

Pdr: WP IX, nr 532, s. 159.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Rapperswilskich Biblioteki Narodowej (rkps 268).

Wyd. następne: PWSz IX, nr 684.

798. Do Ludwika Nabelaka. Paryż, 2 marca 1869.

Pdr: WP IX, nr 533, s. 160.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Rapperswilskich Biblioteki Narodowej (rkps 268).

Wyd. następne: PWSz IX, nr 685.

799. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, 2 marca 1869 [fr.].

Pdr: WP IX, nr 531, s. 158-159.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 686.

800. Do Karola Ruprechta. Paryż, 8 marca 1869.

Pdr: WP IX, nr 534, s. 160-161.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Batignolskich Biblioteki Narodowej (rkps 2614).

Wyd. następne: PWSz IX, nr 687.

801. Do Karola Ruprechta. Paryż, 9 marca 1869.

Pdr: WP IX, nr 535, s. 161.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Batignolskich Biblioteki Narodowej (rkps 2614).

Wyd. następne: PWSz IX, nr 688.

802. Do Karola Ruprechta. Paryż, marzec 1869.

Pdr: WP IX, nr 537, s. 164-165.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Batignolskich Biblioteki Narodowej (rkps 2614).

Wyd. następne: PWSz IX, nr 689.

803. Do Ludwika Nabelaka. Paryż, marzec 1869.

Pdr: WP IX, nr 530, s. 158.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Batignolskich Biblioteki Narodowej (rkps 268).

Wyd. następne: PWSz IX, nr 690.

804. Do Ludwika Nabelaka. Paryż, marzec? 1869.

Pdr: WP IX, nr 563, s. 195.

Atg: przepađł w 1944 r. w Zbiorach Batignolskich Biblioteki Narodowej (rkps 268).

Wyd. następane: PWSz IX, nr 691.

805. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, marzec? 1869.

Pdr: WP IX, nr 555, s. 186-187.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następane: PWSz IX, nr 692.

806. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, przed 27 marca 1869.

Pdr: A. Krechowiecki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki. Przyczynki do obrazu życia i prac poety na podstawie źródeł rękopiśmiennych*. T. 2. Lwów 1909, s. 236-238.

Atg: BJ 9206, III, k. 185-186.

Wyd. następane: WP IX, nr 551; PWSz IX, nr 693.

807. Do N.N. Paryż, marzec 1869?

Pdr: B. Kocówna, *Archiwum rękopiśmienne Cypriana Norwida w Bibliotece Narodowej w Warszawie*. w: *Miscellanea z okresu romantyzmu*. Pod red. S. Pigońia. Wrocław 1956, s. 342.

Atg: BN IV, 6291, k. 237.

Wyd. następane: PWSz IX, nr 694.

808. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, kwiecień? 1869.

Pdr: A. Krechowiecki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki. Przyczynki do obrazu życia i prac poety na podstawie źródeł rękopiśmiennych*. T. 2. Lwów 1909, s. 235.

Atg: BJ 9206, III, k. 187-188.

Wyd. następane: WP IX, nr 556; PWSz IX, nr 695.

809. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, kwiecień 1869.

Pdr: A. Krechowiecki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki. Przyczynki do obrazu życia i prac poety na podstawie źródeł rękopiśmiennych*. T. 2. Lwów 1909, s. 181-184.

Atg: BJ 9206, III, k. 181-182.

Wyd. następne: WP IX, nr 540; PWsz IX, nr 696.

810. Do Karola Ruprechta. Paryż, st. poczt. 27 kwietnia 1869.

Pdr: WP IX, nr 541, s. 170-171.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Batignolskich Biblioteki Narodowej (rkps 2614).

Wyd. następne: PWsz IX, nr 697.

811. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, 28 kwietnia 1869 [fr.].

Pdr: WP IX, nr 528, s. 154-156.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 698.

812. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, ok. 1 maja 1869 [fr.].

Pdr: WP IX, nr 552, s. 183.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 699.

813. Do Ludwika Nabelaka. Paryż, po 3 maja 1869.

Pdr: WP IX, nr 542, s. 172.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Raperswilskich Biblioteki Narodowej (rkps 268).

Wyd. następne: PWsz IX, nr 700.

814. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 14 maja 1869.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1936, nr 38.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 35-36; WP IX, nr 543; PWyb¹ V, nr 229; PWsz IX, nr 701; PWyb^{2,3} V, nr 222.

815. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 18 maja 1869.

Pdr: WP IX, nr 544, s. 173-174.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 702.

816. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 18 maja 1869.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1936, nr 38.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 37-38; WP IX, nr 545; PWsz IX, nr 703.

817. Do Ludwika Nabelaka. Paryż, st. poczt. 19 maja 1869.

Pdr: WP IX, nr 546, s. 176.

Atg: przepadł w 1944r. w Zbiorach Raperswilek Biblioteki Narodowej (rkps 268).

Wyd. następne: PWsz IX, nr 704.

818. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 21 maja 1869.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1936, nr 38.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 40-43; WP IX, nr 547; PWyb¹ V, nr 230; PWsz IX, nr 705; PWyb^{2,3} V, nr 223.

819. Do Agatona Gillera. Paryż, po 2 maja 1869.

Pdr: S. Pigoń, *Cyprian Norwid i Agaton Giller*. „Głos Narodu” 1926, nr 234, s. 3.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. – Garść listów z lat 1845-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 154-155; WP IX, nr 549; PWyb¹ V, nr 231; PWsz IX, nr 706; PWyb^{2,3} V, nr 224.

820. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, ok. 27 maja 1869.

Pdr: A. Krechowicki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki. Przyczynki do obrazu życia i prac poety na podstawie źródeł rękopiśmiennych*. T. 2. Lwów 1909, s. 233-235.

Atg: BJ 9206, III, k. 183-184.

Wyd. następne: WP IX, nr 550; PWSz IX, nr 707.

821. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 27 maja 1869.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1936, nr 38.

Atg: BCZ: rkps Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 38-40; WP IX, nr 548; PWSz IX, nr 708.

822. Do Zofii Węgierskiej. Paryż, czerwiec 1869.

Pdr: S. Cywiński, *Pięć nieogłoszonych listów Norwida*. „Południe” 1922, nr 4, s. 34-35.

Atg: Biblioteka Litewskiej Akademii Nauk w Wilnie.

Wyd. następne: WP IX, nr 554; PWyb¹ V, nr 232; PWSz IX, nr 709; PWyb^{2,3} V, nr 225.

823. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, czerwiec 1869.

Pdr: J. Oborski [Stanisław Marczak], *Nieznany list Norwida*. „Sztuka i Naród” 1943, nr 6.

Atg: zaginął w 1944.

Wyd. następne: S. Marczak-Oborski, *Nieznany list Norwida*. „Nowiny Literackie” 1947, nr 22; PWSz IX, nr 710.

824. Do Ludwika Nabelaka. Paryż, st. poczt. 2 lipca 1869.

Pdr: WP IX, nr 557, s. 187.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Raperswilekich Biblioteki Narodowej (rkps 268).

Wyd. następne: PWSz IX, nr 711.

825. Do Karola Ruprechta. Paryż, lato 1869.

Pdr: WP IX, nr 561, s. 191-192.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Raperswilskich Biblioteki Narodowej (rkps 2614).
Wyd. następne: PWsz IX, nr 712.

826. Do Ludwika Nabelaka. Paryż, st. poczt. 22 sierpnia 1869.

Pdr: WP IX, nr 558, s. 188-189.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Raperswilskich Biblioteki Narodowej (rkps 268).
Wyd. następne: PWsz IX, nr 713.

827. Do Zofii Węgierskiej. Paryż, 22? Sierpnia 1869.

Pdr: J.W. Gomulicki, *Nieznane listy Norwida*. „Przegląd Humanistyczny” 1957, nr 3, s. 73.

Atg: zginął. Tekst okruczu wg odpisu w liście Z. Węgierskiej do Norwida: BN IV. 6290, k. 232-233.
Wyd. następne: PWsz IX, nr 714.

828. Do Ludwika Nabelaka. Paryż, st. poczt. 25 sierpnia 1869.

Pdr: WP IX, nr 559, 189.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Raperswilskich Biblioteki Narodowej (rkps 268).
Wyd. następne: PWsz IX, nr 715.

829. Do Ludwika Nabelaka. Paryż, 2 września 1869.

Pdr: WP IX, nr 560, s. 190-191.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Raperswilskich Biblioteki Narodowej (rkps 268).
Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 233; PWsz IX, nr 716; PWyb^{2,3} V, nr 226.

830. Do Karola Ruprechta. Paryż, 2 września 1869.

Pdr: WP IX, nr 560 (cz. 2), s. s. 190-191.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Raperswilskich Biblioteki Narodowej (rkps 268).
Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 233; PWsz IX, nr 717.

831. Do Ludwika Nabelaka. Paryż, po 2 września 1869.

Pdr: WP IX, nr 562, s. 192-195.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Raperswilskich Biblioteki Narodowej (rkps 268).
Wyd. następne: PWSz IX, nr 718.

832. Do Karola Ruprechta. Paryż, po 2 września 1869.

Pdr: WP IX, nr 562, s. 192-195.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Raperswilskich Biblioteki Narodowej (rkps 268).
Wyd. następne: PWSz IX, nr 719.

833. Do Karola Ruprechta. Paryż, 11 września 1869.

Pdr: WP IX, nr 565, s. 196.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Raperswilskich Biblioteki Narodowej (rkps 2614).
Wyd. następne: PWSz IX, nr 720.

834. Do Ludwika Nabelaka. Paryż, 11 września 1869.

Pdr: WP IX, nr 566, s. 196-197.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Raperswilskich Biblioteki Narodowej (rkps 268).
Wyd. następne: PWSz IX, nr 721.

835. Do Zofii Węgierskiej. Paryż, ok. 11 września 1869.

Pdr: WP IX, nr 564, s. 195.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Raperswilskich Biblioteki Narodowej (rkps 268).
Wyd. następne: PWSz IX, nr 722.

836. Do Adama Potockiego. Paryż, 22 września 1869.

Pdr: WP IX, nr 567, s. 197-198.

Atg: Państwowe Archiwum m. Krakowa i Województwa Krakowskiego: Archiwum Potockich, rkps Pot. D. 24.
Wyd. następne: PWSz IX, nr 723.

837. Do Ludwika Nabelaka. Paryż, 11 października 1869.

Pdr: WP IX, nr 568, s. 198-199.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Raperswilskich Biblioteki Narodowej (rkps 268).

Wyd. następne: PWsz IX, nr 724.

838. Do Ludwika Nabelaka. Paryż, 14 października 1869.

Pdr: WP IX, nr 569, s. 199-200.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Raperswilekich Biblioteki Narodowej (rkps 268).

Wyd. następne: PWsz IX, nr 725.

839. Do Marii Mickiewiczowej. Paryż, październik 1869.

Pdr: WP IX, nr 571, s. 201-202.

Atg: znajdował się w Bibliotece Polskiej w Paryżu.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 726.

840. Do Karola Ruprechta. Paryż, październik 1869.

Pdr: WP IX, nr 570, s. 200-201.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Batignolskich Biblioteki Narodowej (rkps 2614).

Wyd. następne: PWsz IX, nr 727.

841. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, ok. 6 listopada 1869.

Pdr: WP IX, nr 572, s. 202-203.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 728.

842. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 9?-16? listopada 1869.

Pdr: WP IX, nr 573, s. 203-204.

Atg: BCZ: rkps Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 729.

843. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, po 16? listopada 1869.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1936, nr 39.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 46-50; WP IX, nr 574; PWyb¹ V, nr 234; PWsz IX, nr 730; PWyb^{2,3} V, nr 227.

844. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, przed 20 listopada 1869.

Pdr: Do Pani, s. 151-153.

Atg: BN IV, 8301, k. 97-99.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 731.

845. Do Ludwiki Ostrowskiej. Paryż, przed 20 listopada 1869.

Pdr: Do Pani, s. 152-153.

Atg: BN IV, 8301, k. 98-99.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 732.

846. Do Henryka Merzbacha. Paryż, koniec grudnia 1869.

Pdr: WP IX, nr 576, s. 208-209.

Atg: prawdopodobnie w posiadaniu rodziny adresata w Brukseli.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 733.

847. Do Józefa Ignacego Kraszewskiego. Paryż, ok. 1 stycznia 1870.

Pdr: S. Pigoń, „Myśl Narodowa” 1935, nr 23, s. 345.

Atg: przepadł w 1944 r. w Bibliotece Krasieńskich w Warszawie (rkps 5148).

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. – Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 59; WP IX, nr 577 (jako list do T. Lenartowicza); PWSz IX, nr 734.

848. Do Eleonory Czapskiej. Paryż, 18[?] stycznia 1870.

Pdr: M. Osterwina, *Listy Cypriana Norwida do Eleonory Czapskiej*. [w:] *Miscellanea z okresu romantyzmu*. Pod red. S. Pigoń. Wrocław 1956, s. 167.

Atg: Muzeum Narodowe w Krakowie.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 735.

849. Do Eleonory Czapskiej. Paryż, 31 stycznia 1870.

Pdr: M. Osterwina, *Listy Cypriana Norwida do Eleonory Czapskiej*. [w:] *Miscellanea z okresu romantyzmu*. Pod red. S. Pigoń. Wrocław 1956, s. 167-168.

Atg: Muzeum Narodowe w Krakowie.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 235; PWsz IX, nr 736; PWyb^{2,3} V, nr 228.

850. Do Eleonory Czapskiej. Paryż, 4 lutego 1870.

Pdr: M. Osterwina, *Listy Cypriana Norwida do Eleonory Czapskiej*. [w:] *Miscellanea z okresu romantyzmu*. Pod red. S. Pigonia. Wrocław 1956, s. 165-167.

Atg: Muzeum Narodowe w Krakowie.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 737.

851. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, 5 lutego 1870.

Pdr: A. Krechowicki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki. Przyczynki do obrazu życia i prac poety na podstawie źródeł rękopiśmiennych*. T. 2. Lwów 1909, s. 233-235.

Atg: BJ 9206 III, k. 189-190.

Wyd. następne: WP IX, nr 579; PWsz IX, nr 738.

852. Do Eleonory Czapskiej. Paryż, po 7 lutego 1870.

Pdr: M. Osterwina, *Listy Cypriana Norwida do Eleonory Czapskiej*. [w:] *Miscellanea z okresu romantyzmu*. Pod red. S. Pigonia. Wrocław 1956, s. 168.

Atg: Muzeum Narodowe w Krakowie.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 236; PWsz IX, nr 739; PWyb^{2,3} V, nr 229.

853. Do Józefa Rusteyki. Paryż, 11 lub 18 luty 1870.

Pdr: Z. Ciechanowska, *List Norwida do Józefa Rustejki z r. 1870*. „Silva Rerum” 1927, nr 11-12, s. 186-187.

Atg: Biblioteka Kórnicka PAN.

Wyd. następne: WP IX, nr 578; PWsz IX, nr 740.

854. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 13 lutego 1870.

Pdr: WP IX, nr 580, s. 212.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 741.

855. Do Eleonory Czapskiej. Paryż, 23 luty 1870.

Pdr: M. Osterwina, *Listy Cypriana Norwida do Eleonory Czapskiej*. [w:] *Miscellanea z okresu romantyzmu*. Pod red. S. Pigoń. Wrocław 1956, s. 168-169.

Atg: Muzeum Narodowe w Krakowie.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 236; PWsz IX, nr 742.

856. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 1870.

Pdr: WP IX, nr 650, s. 276-277.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 743; PWyb^{2,3} V, nr 230.

857. Do Władysława Czartoryskiego. Paryż, poł. kwietnia 1870.

Pdr: WP IX, nr 582, s. 213-214.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 744.

858. Do Władysława Czartoryskiego. Paryż, 30 kwietnia 1870.

Pdr: WP IX, nr 583, s. 214-215.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 745.

859. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, wiosna 1870.

Pdr: WP IX, nr 581, s. 212-213.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 746.

860. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 5 maja 1870.

Pdr: WP IX, nr 734, s. 366-367.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 747.

861. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 11 maja 1870.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień” dod. do „Głosu Narodu” 1936, nr 39.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, 50-52; WP IX, nr 585; PWsz IX, nr 748.

862. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, po 15 maja 1870.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień” dod. do „Głosu Narodu” 1936, nr 39, s. [...].

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, 53-56; WP IX, nr 586; PWsz IX, nr 749.

863. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, maj 1870.

Pdr: WP VIII, nr 196, s. 286-287 (jako list z r. 1858).

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 750.

864. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, maj 1870 [fr.].

Pdr: WP IX, nr 584, s. 215.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 751.

865. Do Agatona Gillera. Paryż, maj 1870.

Pdr: P. Mączewski, *Cyprian Norwid o genezie broszury pt. „O sztuce”*. „Pamiętnik Literacki” 1908, s. 191.

Atg: Biblioteka Zakład Naukowy im. Ossolińskich we Wrocławiu.

Wyd. następne: WP IX, nr 587; PWsz IX, nr 752.

866. Do Adama Potockiego. Paryż, 16 lipca 1870.

Pdr: WP IX, nr 588, s. 220-222.

Atg: Państwowe Archiwum m. Krakowa i Województwa Krakowskiego: Archiwum Potockich, rkps Pot. D. 24.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 753.

867. Do Karola Rupechta. Paryż, st. poczt. 23 sierpnia 1870.

Pdr: WP IX, nr 590, s. 223.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Batignolskich Biblioteki Narodowej (rkps 2614).

Wyd. następne: PWsz IX, nr 754.

868. Do Miachała Kleczkowskiego. Paryż, 28 sierpnia 1870.

Pdr: WP IX, nr 591, s. 223.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 755.

869. Do Karola Ruprechta. Paryż, st. poczt. 1 września 1870.

Pdr: WP IX, nr 592, s. 223-225.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Batignolskich Biblioteki Narodowej (rkps 2634).

Wyd. następne: PWsz IX, nr 756.

870. Do Karola Ruprechta. Paryż, st. poczt. 1 września 1870.

Pdr: WP IX, nr 593, s. 225-226.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Batignolskich Biblioteki Narodowej (rkps 2634).

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 238; PWsz IX, nr 757; PWyb^{2,3} V, nr 231.

871. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 19 września 1870.

Pdr: WP IX, nr 594, s. 226.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 758.

872. Do Władysława Czartoryskiego. Paryż, 20 września 1870.

Pdr: S. Pigoń, *Z korespondencji Cypriana Norwida. Listy do Czartoryskich*. Kraków 1936, s. 10-13.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: WP IX, nr 595; PWsz IX, nr 759.

873. Do Władysława Mickiewicza. Paryż, st. poczt. 20 września 1870.

Pdr: WP IX, nr 596, s. 229-230.

Atg: znajdował się w Bibliotece Polskiej w Paryżu.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 760.

874. Do Ludwika Mierosławskiego. Paryż, st. poczt. 23 września 1870.

Pdr: S. Pigoń, *Kilka listów Cypriana Norwida*, „Głos”(Poznań) 1935, nr 1, s. 5, 12.

Atg: BN II. 6583.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. – Garsć listów w lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 158-159; WP IX, nr 597; PWyb¹ V, nr 239; PWsz IX, nr 761; PWyb^{2,3} V, nr 232.

875. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 25 września 1870.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937, nr 4.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 56-57; WP IX, nr 599; PWsz IX, nr 762.

876. Do Józefa Kwiatkowskiego. Paryż, 25 września 1870.

Pdr: WP IX, nr 598, s. 231.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Biblioteki Narodowej (rkps 2634).

Wyd. następne: PWsz IX, nr 763.

877. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, październik 1870.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937, nr 4.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 58-59; WP IX, nr 600; PWyb¹ V, nr 240; PWsz IX, nr 764; PWyb^{2,3} V, nr 233.

878. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 2 stycznia 1871.

Pdr: WP IX, nr 601, s. 233-234.

Atg: BCZ: rkps Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 765.

879. Do Karola Ruprechta. Paryż, ok. 2 stycznia 1871.

Pdr: WP IX, nr 602, s. 234-235.

BN IV, 6291, k. 210-211.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 766.

880. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, ok. 3 stycznia 1871.

Pdr: WP IX, nr 621, s. 254.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 767.

881. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, styczeń 1871.

Pdr: WP IX nr 622, s. 254.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 768.

882. Do Karola Ruprechta. Paryż, 22 stycznia 1871 [fr.].

Pdr: WP IX, nr 604, s. 236-237.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Batignolskich Biblioteki Narodowej (rkps 2614).

Wyd. następne: PWsz IX, nr 769.

883. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, 31 stycznia 1871.

Pdr: Do Pani, s. 154-155.

Atg: BN IV, 8301, k. 100-101.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 241; PWsz IX, nr 770; PWyb^{2,3} V, nr 234.

884. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, luty 1871.

Pdr: WP IX, nr 732 (jako list ze stycznia 1877), s. 365.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 771.

885. Do Augusta Cieszkowskiego. Paryż, 1 marca 1871.

Pdr: J. Ujejski, *Listy Norwida do Augusta Cieszkowskiego i Zygmunta Krasieńskiego*.
Lwów 1926, s. 28-30.

Atg: przepadł w 1939 r. w zbiorach Raczyńskich w Warszawie.

Wyd. następne: WP IX, nr 605; PWyb¹ V, nr 242; PWsz IX, nr 772; PWyb^{2,3} V, nr 235.

886. Do Karola Ruprechta. Paryż, marzec? 1871.

Pdr: WP IX, nr 611, s. 244.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Batignolskich Biblioteki Narodowej (rkps 2614).

Wyd. następne: PWsz IX, nr 773.

887. Do Karola Ruprechta. Paryż, marzec 1871.

Pdr: WP IX, nr 606, s. 241.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Batignolskich Biblioteki Narodowej (rkps 2614).

Wyd. następne: PWsz IX, nr 774.

888. Do Zygmunta Gawareckiego. Paryż, 15 kwietnia 1871.

Pdr: WP IX, nr 609, s. 242-243.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 775.

889. Do Augusta Cieszkowskiego. Paryż, maj 1871.

Pdr: S. Wasylewski, *Nowe listy Norwida*. „Wiadomości Literackie” 1933, nr 52, s. 1.

Atg: przepadł w 1939 r. w zbiorach Raczyńskich w Warszawie.

Wyd. następne: WP IX, nr 612; PWyb¹ V, nr 243; PWsz IX, nr 776; PWyb^{2,3} V, nr 236.

890. Do Aleksandra Jełowickiego. Paryż, początek. czerwca 1871.

Pdr: T.F. Domaradzki, „Études Slaves et Est-Européennes” XV:1971, s. 96-97.

Atg: w posiadaniu prof. Teodora f. Domaradzkiego w Montrealu.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 777; PWyb^{2,3} V, nr 237.

891. Do Marii Bolewskiej. Paryż, czerwiec 1871.

Pdr: J. Mikołajtis, *List Cypriana Norwida*. „Ruch Literacki” 1931, nr 2 (bez nazwiska adresatki), s. 52-53.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: WP IX, nr 613 (bez nazwiska adresatki); PWsz IX, nr 778.

892. Do Agatona Gillera. Paryż, czerwiec? 1871.

Pdr: WP IX nr 623, s. 154.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Raperswiskich Biblioteki Narodowej (rkps 1900).

Wyd. następne: PWsz IX nr 779.

893. Do N.N. Paryż, 26 czerwca 1871.

Pdr: WP IX, nr 614, s. 248.

Atg: w Państwowym Archiwum m. Krakowa i Województwa Krakowskiego: Archiwum Potockich.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 780.

894. Do Ludwika Gadona. Paryż, koniec czerwca 1871.

Pdr: WP IX, nr 733 (jako list z 14 stycznia 1877), s. 365-366.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 781.

895. Do Władysława Czartoryskiego. Paryż, 2 lipca 1871.

Pdr: S. Pigoń, *Reszta listów do ks. W. Czartoryskiego*. „Myśl Narodowa” 1938, nr 47, s. 724 i odb.: *Reszta listów do ks. Władysława Czartoryskiego*. Warszawa 1938, s. 12-13.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: S. Pigoń, *Rozproszone listy Cypriana Norwida*. „Sprawozdania Polskiej Akademii Nauk” T. 52:1951, nr 9, s. 752 (jako *ineditum!*); PWSz IX, nr 782.

896. Do Hipolita Błotnickiego. Paryż, 20 lipca 1871.

Pdr: WP IX, nr 719 (jako list z 1876), s. 353-354.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 783.

897. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, pocz. sierpnia? 1871.

Pdr: A. Krechowiecki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki. Przyczynki do obrazu życia i prac poety na podstawie źródeł rękopiśmiennych*. T. 2. Lwów 1909, s. 249-250.

Atg: BJ 9206, III, k. 196-197.

Wyd. następne: WP IX, nr 618; PWSz IX, nr 784.

898. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, sierpień? 1871.

Pdr: A. Krechowiecki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki. Przyczynki do obrazu życia i prac poety na podstawie źródeł rękopiśmiennych*. T. 2. Lwów 1909, s. 251-254.

Atg: BJ 9206, III, k. 198-199.

Wyd. następne: WP IX, nr 619; PWSz IX, nr 785.

899. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, przed 15 września 1871.

Pdr: WP IX, nr 615, s. 248.

Atg: BJ 9206, III, k. 191.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 786.

900. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, przed 15 września 1871.

[Epistolarny dopisek do wiersza Norwida *Sonet do Marcelego Guyskiego*].

Pdr: J.W. Gomulicki, *Dodatek krytyczny do C. Norwid, Dzieła zebrane*, t. 2: *Wiersze*. Warszawa 1966, s. 916.

Atg: BJ9260, III, k. 19.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 787.

901. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, 15 września 1871.

Pdr: A. Krechowiecki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki. Przyczynki do obrazu życia i prac poety na podstawie źródeł rękopiśmiennych*. T. 2. Lwów 1909, s. 257-258.

Atg: BJ 9206, III, k. 192-193.

Wyd. następne: WP IX, nr 616; PWyb¹ V, nr 244; PWSz IX, nr 788; PWyb^{2,3} V, nr 238.

902. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 19 września 1871.

Pdr: A. Krechowiecki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki. Przyczynki do obrazu życia i prac poety na podstawie źródeł rękopiśmiennych*. T. 2. Lwów 1909, s. 255-256.

Atg: BJ 9206, III, k. 194-195.

Wyd. następne: WP IX, nr 617; PWSz IX, nr 789.

903. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 22 września 1871.

Pdr: A. Krechowiecki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki. Przyczynki do obrazu życia i prac poety na podstawie źródeł rękopiśmiennych*. T. 2. Lwów 1909, s. 259-260, 266.

Atg: BJ 9206, III, k. 200-201.

Wyd. następne: WP IX, nr 620; PWSz IX, nr 790.

904. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, wrzesień-październik? 1871.

Pdr: A. Krechowiecki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki. Przyczynki do obrazu życia i prac poety na podstawie źródeł rękopiśmiennych*. T. 2. Lwów 1909, s. 263.

Atg: BJ 9206, III, k. 204.

Wyd. następne: WP IX, nr 627 (jako list z 1872); PWsz IX, nr 791.

905. Do Jadwigi Łuszczewskiej. Paryż, październik 1871.

Pdr: J. Muszkowski, *Nieznany list Cypriana Norwida do Deotymy*. PL 1934, z. 1-2, s. 205-206.

Atg: BN 7112, k. 46-47.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 245; PWsz IX, nr 792; PWyb^{2,3} V, nr 239.

906. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, grudzień 1871.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937, nr 4.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 59-60; WP IX, nr 610; PWsz IX, nr 793.

907. Do Władysława Czartoryskiego. Paryż, grudzień 1871.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937, nr 4.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: S. Pigoń, *Reszta listów do ks. Władysława Czartoryskiego*. Warszawa 1938, s. 13-14; S. Pigoń, *Rozproszone listy Cypriana Norwida*. „Sprawozdania Polskiej Akademii Nauk” T. 52:1951, nr 9, s. 753-754 (jako *ineditum!*); PWsz IX, nr 794.

908. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, grudzień 1871 - styczeń 1872.

Pdr: WP IX, nr 607, s. 241-242.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 795.

909. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, ok. 1 stycznia 1872.

Pdr: A. Krechowicki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki. Przyczynki do obrazu życia i prac poety na podstawie źródeł rękopiśmiennych*. T. 2. Lwów 1909, s. 261-262.

Atg: BJ 9206, III, k. 202-203.

Wyd. następne: WP IX, nr 626; PWsz IX, nr 796.

910. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 11 stycznia 1872.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”. Dod. do „Głosu Narodu” 1937, nr 7.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: WP IX, nr 629; PWsz IX, nr 797.

911. Do Konstancji Górskiej. Pierwsza poł. stycznia 1872.

Pdr: WP IX, nr 628, s. 258-259.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 246; PWsz IX, nr 798; PWyb^{2,3} V, nr 240.

912. Do Konstancji Górskiej. Paryż, 14 stycznia 1872.

Pdr: WP IX, nr 603 (jako list z 1871), s. 235-236.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 799.

913. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, luty 1872.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937, nr 7.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 64-65; WP IX, nr 624; PWsz IX, nr 800.

914. Do Władysława Czartoryskiego. Paryż, luty 1872 [fr.].

Pdr: WP IX, nr 630, s. 262.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 801.

915. Do Henry de Charencey. Paryż, 15 kwietnia 1872 [fr.].

Pdr: WP IX, nr 635, s. 266.

Atg: BN IV, 6291, k. 176-177.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 802.

916. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 1 maja 1872 [fr.].

Pdr: WP IX, nr 637, s. 267-268.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 803.

917. Do Piotra Ławrowa. Paryż, 1872 [fr.].

Pdr: J. Borejsza, *Cyprian Kamil Norwid i Piotr Ławrowicz Ławrow*. „Slavia Orientalia” 1969, nr 1, s. 7 (z datą 1870-1873).

Atg: Centralne Państwowe Archiwum Rewolucji Październikowej w Moskwie: zespół 1762: Papiery P.Ł. Ławrow.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 804.

918. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 1 poł. maja 1872.

Pdr: WP IX, nr 632, s. 264.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 805.

919. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 1 poł. maja 1872.

Pdr: WP IX, nr 633, s. 264.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 806.

920. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, maj 1872.

Pdr: WP IX, nr 634, s. 264-265.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 807.

921. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 3 czerwca 1872.

Pdr: WP IX, nr 641, s. 271.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 808.

922. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 12 czerwca 1872.

Pdr: WP IX, nr 642, s. 271-272.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 809.

923. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, ok. 1 lipca 1872.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937, nr 12.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 29-30; WP IX, nr 625; PWsz IX, nr 810.

924. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 5 lipca 1872.

Pdr: WP IX, nr 644, s. 273.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 811.

925. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 5 lipca 1872.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937, nr 12.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 18-19; WP IX, nr 645; PWsz IX, nr 812.

926. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, lipiec? 1872.

Pdr: WP IX, nr 646, s. 274.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 813.

927. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, ok. 19 lipca 1872.

Pdr: WP IX, nr 647, s. 275.

Atg: BCZ: rkps Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 814.

928. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 21? lipca 1872.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937, nr 45.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 65-67; WP IX, nr 651; PWSz IX, nr 815; PWyb^{2,3} V, nr 241.

929. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 25 lipca 1872.

Pdr: WP IX, nr 643, s. 272-273.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 247; PWSz IX, nr 816.

930. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 1 sierpnia 1872.

Pdr: WP IX, nr 652, s. 278-279.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 248; PWSz IX, nr 817; PWyb^{2,3} V, nr 242.

931. Do Seweryna Gałęziowskiego. Paryż, sierpień-wrzesień 1872.

Pdr: WP IX, nr 653, s. 279-280.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Raperswilkich Biblioteki Narodowej (rkps 2019, cz. IV).

Wyd. następne: PWSz IX, nr 818.

932. Do Władysława Czartoryskiego. Paryż, 8 października 1872.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1936, nr 12, s. [...] i odb. Z *korespondencji Cypriana Norwida: Listy do Czartoryskich*. Kraków 1936, s. 14-16.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: WP IX, nr 654; PWSz IX, nr 819.

933. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, 1 listopada 1872.

Pdr: A. Krechowiecki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki. Przyczynki do obrazu życia i prac poety na podstawie źródeł rękopiśmiennych*. T. 2. Lwów 1909, s. 270-272.

Atg: BJ 9206, III, k. 205-206.

Wyd. następne: WP IX, nr 655; PWsz IX, nr 820.

934. Do Józefa Tańskiego. Paryż, ok. 1 listopada 1872.

Pdr: A. Krechowiecki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki. Przyczynki do obrazu życia i prac poety na podstawie źródeł rękopiśmiennych*. T. 2. Lwów 1909, s. 275.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: WP IX, nr 656; PWsz IX, nr 821.

935. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, 10 listopada 1872.

Pdr: A. Krechowiecki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki. Przyczynki do obrazu życia i prac poety na podstawie źródeł rękopiśmiennych*. T. 2. Lwów 1909, s. 274-278.

Atg: BJ, wśród korespondencji J.B. Zaleskiego (rkps 9206 III).

Wyd. następne: WP IX, nr 656; PWsz IX, nr 822.

936. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 19 listopada 1872.

Pdr: A. Krechowiecki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki. Przyczynki do obrazu życia i prac poety na podstawie źródeł rękopiśmiennych*. T. 2. Lwów 1909, s. 280-283.

Atg: BJ 9206, III, k. 207-208.

Wyd. następne: WP IX, nr 657; PWyb¹ V, nr 249; PWsz IX, nr 823; PWyb^{2,3} V, nr 243.

937. Do Józefa Tokarzewicza. Paryż, styczeń-luty 1873.

Pdr: J.T. Hodi (Józef Tokarzewicz), *Pisma periodyczne u nas i za granicą (Listy przygodne)*. „Wiek” 1873, nr 53, s. 3.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: S. Pigoń, „Sprawozdania Polskiej Akademii Umiejętności” T. 52: 1951, nr 9, s. 751; PWSz X, nr 824.

938. Do Piotra Ławrowa. Paryż, pocz. marca 1873.

Pdr: w przekładzie polskim J. Borejsza, *Cyprian Kamil Norwid i „General Dynamit”*. „Kierunki” 1968, nr 26, s. 7, 9.

Atg: Centralne Państwowe Archiwum Rewolucji Październikowej w Moskwie: zespół 1762: Papiery P.Ł. Ławrowa.

Pdr: tekstu oryginalnego J. Borejsza, *Cyprian Kamil Norwid i Piotr Ławrowicz Ławrow. „Slavia Orientalis”* 1969, nr 1, s. 7 i 9. Wyd. następne: PWSz X, nr 825; PWyb^{2,3} V, nr 244.

939. Do Michaliny z Dziekońskich Zaleskiej. Paryż, koniec marca 1873.

Pdr: WP IX, nr 661, s. 288-291.

Atg: przepadł w Grodnie w r. 1920.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 250; PWSz X, nr 826; PWyb^{2,3} V, nr 245.

940. Do Joanny Kuczyńskiej. Paryż, I poł. kwietnia 1873.

Pdr: WP IX, nr 671, s. 297.

Atg: BN IV, 6291, k. 174-175.

Wyd. następne: C. Norwid, *Do Pani na Korczewie. Wiersze – listy – małe utwory prozą*. Wydał z Atg:u, opracował i wstępem poprzedził Juliusz W. Gomułicki. Warszawa 1963, s. 155-156; PWSz X, nr 827.

941. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 8 czerwca 1873.

Pdr: WP IX, nr 664, s. 292.

Atg: znajdował się w Bibliotece Czartoryskich w Krakowie Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 251; PWSz X, nr 828; PWyb^{2,3} V, nr 246.

942. Do Wandy i Olimpii Wagner. Paryż, 10 października 1873.

Pdr: B. Kocówna [w:] *Miscellanea z okresu romantyzmu*. Wrocław 1956, s. 336.

Atg: BN IV, 6291, k. 50 a.

Wyd. następne: PWSz X, nr 829.

943. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, koniec października 1873.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937, nr 106.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 71-72; WP IX, nr 668; PWyb¹ V, nr 252; PWSz X, nr 830. PWyb^{2,3} V, nr 247.

944. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, ok. 1 listopada 1873.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937, nr 106.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 72-73; WP IX, nr 669; PWSz X, nr 831.

945. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 2 listopada 1873.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937, nr 195.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 90-91 (jako list z 1875); WP IX, nr 707; PWSz X, nr 832.

946. Do Władysława Cichorskiego. Paryż, listopad 1873.

Pdr: „Bluszcz” 1915, nr (jubileuszowy), s. 4.

Atg: BN IV, 6291, k. 208-209.

Wyd. następne: WP IX, nr 665; PWSz X, nr 833.

947. Do Stefanii Cichorskiej. Paryż, st. poczt. 29 listopada 1873.

Pdr: WP IX, nr 666, s. 294.

Atg: BN IV, 6291, k. 206-207.

Wyd. następne: PWSz X, nr 834.

948. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 30 listopada 1873.

Pdr: WP IX, nr 667, s. 294.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWSz X, nr 835.

949. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, listopad-grudzień 1873.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 74-75; WP IX, nr 658; PWSz X, nr 836.

950. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, pocz. stycznia 1874.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937, nr 113.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 77-79; WP IX nr 672; PWSz X nr 837.

951. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, styczeń 1874 (w języku franc.).

Pdr: WP IX, nr 672, s. 298-299.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWSz X, nr 838.

952. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, po 10 stycznia 1874.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937, nr 188.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 82-84; WP IX, nr 673; PWyb¹ V, nr 253; PWSz X, nr 839; PWyb^{2,3} V, nr 248.

953. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 27 lutego 1874.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937, nr 106.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 69-70; WP IX, nr 674; PWSz X, nr 840.

954. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 7 marca 1874.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937, nr 113.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 75-76; WP IX, nr 675; PWsz X, nr 841.

955. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, marzec? 1874.

Pdr: WP IX, nr 772, s. 400.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz X nr 842.

956. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 21 marca 1874.

Pdr: WP IX, nr 662 (z datą 1873), s. 291.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz X, nr 843.

957. Do Henry de Charencey. Paryż, ok. 1 kwietnia 1874 [fr.].

Pdr: WP IX, nr 676, s. 303.

Atg: BN IV, 6291, k. 178-179.

Wyd. następne: PWsz X, nr 844.

958. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 8 kwietnia 1874.

Pdr: WP IX, nr 678, s. 303-304.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz X, nr 845.

959. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, czerwiec 1874.

Pdr: WP IX, nr 682, s. 306-307.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz X, nr 846.

960. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, po 15 czerwca 1874

[W tym tekst *Spółcześni*].

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937, nr 188.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 84-85; WP IX, nr 683; PWsz X, nr 847.

961. Do Karola Ruprechta. Paryż, czerwiec-lipiec 1874.

Pdr: WP IX, nr 589 (jako list z 1870 r.), s. 222.

Atg: przepadł w 1944 w Zbiorach Batignolskich Biblioteki Narodowej (rkps 2614).

Wyd. następne: PWsz X, nr 848.

962. Do Henry de Charencey. Paryż, pocz. września 1874 [fr.].

Pdr: PWsz X, nr 849, s. 28-29.

Atg: BN IV, 6291, k. 180-181.

963. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, jesień 1874.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 79-80; WP IX, nr 680; PWyb¹ V, nr 254; PWsz X, nr 850; PWyb^{2,3} V, nr 249.

964. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, jesień 1874.

Pdr: WP IX nr 679, s. 304.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz X, nr 851.

965. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, jesień 1874.

Pdr: WP IX, nr 685, s. 310-312.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz X, nr 852.

966. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, jesień 1874.

Pdr: WP IX, nr 686, s. 312-313.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz X, nr 853.

967. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, po 15 listopada 1874.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937, nr 28.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 81-82; WP IX, nr 681; PWsz X, nr 854.

968. Do Józefa Bohdana Wagnera. Paryż, pocz. grudnia 1874.

Pdr: WP IX, nr 690, s. 316-318.

Atg: BN IV, 6291, k. 61.

Wyd. następne: PWsz X, nr 855.

969. Do Józefa Bohdana Wagnera. Paryż, grudzień 1874.

Pdr: WP IX, nr 688, s. 313-316.

Atg: BN IV, 6291, k. 233 *recto*.

Wyd. następne: PWyb¹ IV, s. 513; PWsz X, nr 856.

970. Do Ludwika Nabelaka. Paryż, jesień? 1874.

Pdr: WP IX, nr 689, s. 316.

Atg: przypadł w 1944 r. w Zbiorach Raperswilewskich Biblioteki Narodowej.

Wyd. następne: PWsz X, nr 857.

971. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 19 grudnia 1874.

Pdr: WP IX, nr 691, s. 318-319.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz X, nr 858.

972. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, poł. stycznia 1875.

Pdr: WP IX, nr 638 (jako list z r. 1872), s. 268-269.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz X, nr 859; PWyb^{2,3} V, nr 250.

973. Do Henry de Charencey. Paryż, styczeń? 1875 [fr.].

Pdr: WP IX, nr 693, s. 319.

Atg: BN IV, 6291, k. 182-183.

Wyd. następne: PWsz X, nr 860.

974. Do Władysława Chodźkiewicza. Passy, 26 lutego 1875.

Pdr: WP IX, nr 696, s. 324-325.

Atg: Ukraińska Akademia Nauk w Kijowie. Odpis Atg:u BN IV. 6324, k. 221.

Wyd. następne: PWsz X, nr 861.

975. Do Henry de Charencey. Paryż, luty 1875 [fr.].

Pdr: WP IX, nr 694, s. 320-321.

Atg: BN IV, 6291, k. 184-185.

Wyd. następne: PWsz X, nr 862.

976. Do Władysława Chodźkiewicza. Paryż, marzec 1875?

Pdr: WP IX, nr 692, s. 319.

Atg: Ukraińska Akademia Nauk w Kijowie. Odpis Atg:u BN: BN IV. 6324, k. 222 *recto*.

Wyd. następne: PWsz X, nr 863.

977. Do Henry de Charencey. Paryż, 11 marca 1875 [fr.].

Pdr: WP IX, nr 695, s. 322-324.

Atg: BN IV, 6291, k. 186-187.

Wyd. następne: PWsz X, nr 864.

978. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, marzec? 1875.

Pdr: WP IX, nr 708, s. 342-343.

Atg: Biblioteka Książąt Czartoryskich Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz X, nr 865.

979. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, marzec 1875.

Pdr: WP IX, nr 631 (jako list z r. 1872!), s. 262-263.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 256; PWsz X, nr 866; PWyb^{2,3} V, nr 251.

980. Do Konstancji Górskiej. Paryż, 4 kwietnia 1875.

Pdr: A. Czartkowski, „Prosto z Mostu” 1938, nr 4, s. 2.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz X, nr 867.

981. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, ok. 8 kwietnia 1875.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937, nr 29.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 86-87; WP IX, nr 698; PWsz X, nr 868.

982. Do Kazimierza Garwońskiego. Paryż, po 22 kwietnia 1875.

Pdr: WP IX, nr 697, s. 325.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz X, nr 869.

983. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, kwiecień? 1875.

Pdr: WP IX, nr 670, s. 296-297.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz X, nr 870.

984. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 4 maja 1875.

Pdr: WP IX, nr 663 (jako list z r. 1873), s. 291-292.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz X, nr 871.

985. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, maj 1875.

Pdr: WP IX, nr 640 (jako list z r. 1872), s. 270-271.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz X, nr 872.

986. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, maj 1875.

Pdr: WP IX, nr 639 (jako list z r. 1872), s. 269-270.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz X, nr 873.

987. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, lipiec? 1875.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937, nr 188.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 85-86 (z datą 1874-1875); WP IX, nr 684 (z datą 1874); PWsz X, nr 874.

988. Do Artura Bartelsa. Paryż, 1 września 1875.

Pdr: S. Zdziechowska, *Nieznany list Cypriana Norwida do Artura Bartelsa*. „Przegląd Współczesny” II:1923, nr 18, s. 101-102.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: WP IX, nr 699; PWsz X, nr 875; PWyb^{2,3} V, nr 252.

989. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, po 10 września 1875.

Pdr: WP IX, nr 659 (jako list z r. 1873), s. 287.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz X, nr 876.

990. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 14 września 1875.

Pdr: WP IX, nr 700, s. 328-329.

Atg: zaginiony, znajdował się w BCZ.

Wyd. następne: PWsz X, nr 877.

991. Do Mariana Sokołowskiego. Paryż, ok. 15 września 1875.

Pdr: WP IX, nr 701, s. 329-331.

Atg: BN:rkps IV. 6291, k. 152-153.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 257; PWsz X, nr 878; PWyb^{2,3} V, nr 253.

992. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, jesień? 1875.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 91-95; WP IX, nr 704; PWsz X, nr 879.

993. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, jesień 1875.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 95-97; WP IX, nr 705; PWsz X, nr 880.

994. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, jesień 1875?

Pdr: WP IX, nr 703, s. 333-335.

Atg: w Bibliotece Książąt Czartoryskich w Krakowie Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz X, nr 881.

995. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, po 12 października 1875.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937, nr 29.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 88-89; WP IX, nr 706; PWSz X, nr 882; PWyb^{2,3} V, nr 254.

996. Do Seweryna Gałęzowskiego. Paryż, 25 listopada 1875.

Pdr: S. Pigoń, „Myśl Narodowa” 1935, nr 47, s. 724-725.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Raperswilskich Biblioteki Narodowej (rkps 450).

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał Stanisław Pigoń. Warszawa 1935, s. 107-108; WP IX, nr 709; PWSz X, nr 883.

997. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 30 listopada 1875.

Pdr: WP IX, nr 710, s. 344-345.

Atg: w Bibliotece Książąt Czartoryskich w Krakowie Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWSz X, nr 884.

998. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, po 6 grudnia 1875.

Pdr: WP IX nr 711, s. 345-346.

Atg: w Bibliotece Książąt Czartoryskich w Krakowie Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWSz X, nr 885.

999. Do Józefa Bohdana Wagnera. Paryż, 26 grudnia 1875.

Pdr: JW. Gomulicki, *Dodatek krytyczny do DZ T 2.*, s. 225.

Atg: BN IV, 6291, k. 45 verso.

Wyd. następne: PWSz X, nr 886.

1000. Do Seweryna Gałęziowskiego. Paryż, 10 stycznia 1876.

Pdr: Pdr: S. Pigoń, „Myśl Narodowa” 1935, nr 48, s. 739-740.

Atg: zaginął w 1944 w Zbiorach Raperswilskich Biblioteki Narodowej (rkps 45).

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał Stanisław Pigoń. Warszawa 1935, s. 109; WP IX, nr 712; PWSz X, nr 887.

1001. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, styczeń 1876.

Pdr: WP IX, nr 727, s. 361-362.

Atg: w Bibliotece Książąt Czartoryskich w Krakowie Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz X, nr 888.

1002. Do Jana Szwańskiego. Paryż, koniec marca 1876.

Pdr: S. Cywiński, *Pięć nie ogłoszonych listów Norwida*. „Południe” 1922, nr 4, s. 36.

Atg: w zbiorach Litewskiej Akademii Nauk w Wilnie (materiały Wileńskiego TPN).

Wyd. następne WP IX, nr 717; PWsz X, nr 889.

1003. Do Jana Szwańskiego. Paryż, kwiecień? 1876.

Pdr: S. Cywiński, *Pięć nie ogłoszonych listów Norwida*. „Południe” 1922, nr 4, s. 37-38.

Atg: w zbiorach Litewskiej Akademii Nauk w Wilnie (materiały Wileńskiego TPN).

Wyd. następne WP IX, nr 718; PWsz X, nr 890.

1004. Do Józefa Bohdana Wagnera. Paryż, 1876

[ołówkowy dopisek do wiersza *Lapidaria*].

Pdr: Z. Przesmycki, *Przypisy do C. Norwid, Pisma wybrane*. Warszawa 1933, s. 592.

Atg: BN IV, 6291, k. 42 *verso*.

Wyd. następne: PWsz X, nr 891.

1005. Do Józefa Bohdana Wagnera. Paryż, 1876.

Pdr: T. Smoleński, *Egipskie norwidiana*. „Ateneum Polskie” (Lwów) T. 2: 1908, s. 112.

Atg: Biblioteka Polskiej Akademii Nauk w Krakowie 2334, k. 16.

Wyd. następne: WP IX, nr 729; PWsz X, nr 892.

1006. Do Marii Sadowskiej. Paryż, czerwiec 1876.

Pdr: WP VI, s. 281-283.

Atg: BN IV, 6291, k. 65-66.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 259; PWsz X, nr 893; PWyb^{2,3} V, nr 256.

1007. Do Wojciecha Gersona. Paryż, poł. 1876.

Pdr: J. Rudnicka, *Nieznane Atg:y Cypriana Norwida*. „Twórczość” 1960, nr 4 (bez adresata), s. 92-96.

Atg: Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie: Sucha, sygn. 516.

Wyd. następne: PWSz X, nr 894.

1008. Do Jana Szwańskiego. Paryż, przed 6 września 1876.

Pdr: S. Cywiński, „Południe” 1922, nr 4, s. 36-37.

Atg: w zbiorach Litewskiej Akademii Nauk w Wilnie (dawna własność TPN).

Wyd. następne WP IX, nr 717; PWyb¹ V, nr 260; PWSz X, nr 895; PWyb^{2,3} V, nr 255.

1009. Do Marii Norwidówny. Paryż, 28 października 1876.

Pdr: WP IX, nr 720, s. 355.

Atg: BN IV, 6291, k. 212-213.

Wyd. następne: PWSz X, nr 896.

1010. Do Józefa Ignacego Kraszewskiego. Paryż, 28 października 1876.

Pdr: S. Pigoń, *Norwidiana I: Garść listów C. Norwida*. „Myśl Narodowa” 1935, nr 24, s. 360.

Atg: BJ9236, III, k. 227-228.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. – Garść listów z lat 1845-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 60-61; WP IX, nr 721; PWyb¹ V, nr 261; PWSz IX, nr 897; PWyb^{2,3} V, nr 258.

1011. Do Józefa Ignacego Kraszewskiego. Paryż, listopad 1876.

Pdr: WP IX nr 722 (jako list do T. Lenartowicza), s. 357.

Atg: przepadł w 1944 r. w zbiorach Biblioteki Krasieńskich w Warszawie (rkps 5148).

Wyd. następne: PWSz IX, nr 898.

1012. Do Wojciecha Gersona. Paryż, przed 9 listopada 1876.

Pdr: J. Rudnicka, *Nieznane Atg:y Cypriana Norwida*. „Twórczość” 1960, nr 4, s. 92-96.

Atg: Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie: Sucha, sygn. 516.
Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 262; PWsz X nr 899; PWyb^{2,3} V, nr 259.

1013. Do Wojciecha Gersona. Paryż, 9 listopada 1876.

Pdr: J. Rudnicka, *Nieznane Atg:y Cypriana Norwida*. „Twórczość” 1960, nr 4, s. 92-96 (jako list „do pana Wojciecha”).

Atg: Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie: Sucha, sygn. 516.
Wyd. następne: PWsz X nr 900.

1014. Do Józefa Ignacego Kraszewskiego. Paryż, 9-10 listopada 1876.

Pdr: WP IX, nr 724, s. 358.

Atg: BJ9236, III, k. 230.
Wyd. następne: PWsz IX, nr 901.

1015. Do Józefa Ignacego Kraszewskiego. Paryż, listopad 1876.

Pdr: WP IX, nr 726 (razem z 3 cz. szkicu *Piast i jego rewolucji*), s. 359-360.

Atg: BJ9236, III, k. 235.
Wyd. następne: PWsz IX, nr 902.

1016. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, listopad 1876.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.
Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 98-99; WP IX, nr 728; PWyb¹ V, nr 263; PWsz X, nr 903; PWyb^{2,3} V, nr 260.

1017. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, jesień 1876.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 97-98; WP IX, nr 715; PWyb¹ V, nr 264; PWsz X, nr 904; PWyb^{2,3} V, nr 257.

1018. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, grudzień 1876?

Pdr: WP IX nr 648 (jako list z 1872!), s. 275.

Atg: w Bibliotece Książąt Czartoryskich w Krakowie Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz X, nr 905.

1019. Do Antoniego Zaleskiego. Paryż, styczeń [ok. 9] 1877.

Pdr: niezależne: 1. D. Acecka-Poklewska, W. Mincer, C.N. *Listy do A. Zaleskiego*. Toruń 1967 (*recte*:1968), s. 36; 2. PWyb¹ V, nr 265, s. 626.

Atg: Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu: rkps 915.

Wyd. następne: PWsz X, nr 906; PWyb^{2,3} V, nr 261.

1020. Do Antoniego Zaleskiego i Teofila Lenartowicza. Paryż, 14 stycznia 1877.

Pdr: niezależne:1. D. Acecka-Poklewska, W. Mincer, C.N. *Listy do A. Zaleskiego*. Toruń 1967 (*recte*:1968), s. 38; 2. PWyb¹ V nr 267, s. 627-628.

Atg: Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu: rkps 915.

Wyd. następne: PWsz X, nr 907.

1021. Do Antoniego Zaleskiego i Teofila Lenartowicza. Paryż, st. poczt. 14 stycznia 1877.

Pdr: niezależne: 1. D. Acecka-Poklewska, W. Mincer, C.N. *listy do A. Zaleskiego*. Toruń 1967 (*recte*:1968), s. 37; 2. PWyb¹ V nr 266, s. 626-627.

Atg: Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu: rkps 915.

Wyd. następne: PWsz X, nr 908.

1022. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 18 stycznia 1877.

Pdr: WP IX, nr 735, s. 367-368.

Atg: w Bibliotece Książąt Czartoryskich w Krakowie Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 268; PWsz X, nr 909; PWyb^{2,3} V, nr 262.

1023. Do Władysława Czartoryskiego. Paryż, 19 stycznia 1877.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1936, nr 12 i odb.: *Z korespondencji Cypriana Norwida: Listy do Czartoryskich*. Kraków 1936, s. 19-20.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: WP IX, nr 736; PWyb¹ V, nr 269; PWsz IX, nr 910; PWyb^{2,3} V, nr 263.

1024. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, po 19 stycznia 1877.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1936.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 100-101; WP IX, nr 738; PWyb¹ V, nr 270; PWsz X, nr 911; PWyb^{2,3} V, nr 264.

1025. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, styczeń 1877?

Pdr: WP IX, nr 649 (jako list z r. 1872!), s. 275.

Atg: w Bibliotece Książąt Czartoryskich w Krakowie Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz X, nr 912.

1026. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, ok. 20 stycznia 1877 [fr.].

Pdr: WP IX, nr 737, s. 369.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz X, nr 913.

1027. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 26 stycznia 1877?

Pdr: WP IX, nr 739, s. 370-371.

Atg: w Bibliotece Książąt Czartoryskich w Krakowie Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz X, nr 914.

1028. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, 31 stycznia 1877 [fr.].

Pdr: WP IX, nr 740, s. 371.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz X, nr 915.

1029. Do Michała Kleczkowskiego. Paryż, 1 lub 2 lutego 1877.

Pdr: WP IX, nr 741, s. 372.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz X, nr 916.

1030. Do Ludwika Nabelaka. Paryż, pocz. lutego 1877.

Pdr: WP IX, nr 742, s. 372-373.

Atg: przepadł w 1944 z Zbiorach Raperswilkich Biblioteki Narodowej (rkps 268).

Wyd. następne: PWsz X, nr 917.

1031. Do Józefa Ignacego Kraszewskiego. Paryż, 8 lutego 1877.

Pdr: WP IX, nr 743, s. 373.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz X, nr 918.

1032. Do Antoniego Zaleskiego. Paryż, 9 lutego 1877.

Pdr:i niezależne: 1. D. Acecka-Poklewska, W. Mincer, C.N. *Listy do A. Zaleskiego*.

Toruń 1967 (*recte*:1968), s. 39; 2. PWyb¹ V, nr 271, s. 632-634.

Atg: Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu, rkps 915.

Wyd. następne: PWsz X, nr 919; PWyb^{2,3} V, nr 265.

1033. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, po 9 lutego 1877.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń.

Kraków 1937, s. 101-102; WP IX, nr 744; PWyb¹ V, nr 272; PWsz X, nr 920. PWyb^{2,3} V, nr 266.

1034. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, luty 1877.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937, nr 32.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 104; WP IX, nr 745; PWsz X, nr 921.

1035. Do Nadzoru Opiekuńczego Biblioteki Polskiej. Paryż, luty 1877.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937, nr 32.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 103-104; WP IX, nr 746; PWsz X, nr 922.

1036. Do Antoniego Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 22 lutego 1877.

Pdr:i niezależne: 1. D. Acecka-Poklewska, W. Mincer, C.N. *Listy do A. Zaleskiego*. Toruń 1967 (*recte*:1968), s. 41; 2. PWyb¹ V, nr 274, s. 640-641.

Atg: Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu: rkps 915.

Wyd. następne: PWsz X, nr 923.

1037. Do Józefa Reitzenheima. Paryż, 1877.

Pdr: R. Zrębowicz, *Objaśnienia wydawcy do C. Norwid, Wybór poezyj*. Lwów 1908, s. 152.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz X, nr 924.

1038. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 14 września 1877.

Pdr: WP IX, nr 747, s. 376-377.

Atg: w Bibliotece Książąt Czartoryskich w Krakowie Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz X, nr 925.

1039. Do Mieczysława Geniusza. Paryż, 29 września 1877.

Pdr: WP IX, nr 748, s. 377-378.

Atg: BN IV, 6291, k. 53-54.

Wyd. następne: PWsz X, nr 926.

1040. Do Bronisław Zaleskiego. Paryż, 1877.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937, nr 223.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 109-110; WP IX, nr 752; PWsz X, nr 927.

1041. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 1877.

Pdr: WP IX, nr 753, s. 384.

Atg: w Bibliotece Książąt Czartoryskich w Krakowie Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz X, nr 928.

1042. Do Antoniego Wagi. Paryż, 1877.

Pdr: I. Piotrowska, „Nowa Kultura” 1958, nr 44, s. 3, 5.

Atg: Instytut Zoologii Polskiej Akademii Nauk: Oddział w Krakowie: Papiery Antoniego Wagi. Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 275; PWsz X, nr 929.

1043. Do Józefa Ignacego Kraszewskiego. Paryż, st. poczt. 9 listopada 1877.

Pdr: S. Pigoń, *Norwidiana I: Garść listów C. Norwida*. „Myśl Narodowa” 1935, nr 24, s. 360-361.

Atg: BJ9236, k. 238-239.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 62-64; WP IX, nr 749; DWsz X, nr 930.

1044. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 10 listopada 1877.

Pdr: S. Pigoń, *Norwidiana I: Garść listów C. Norwida*. „Myśl Narodowa” 1935, nr 25, s. 375.

Atg: BJ9236, k. 229.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 66; WP IX, nr 723 (jako list z r. 1876); DWsz X, nr 931.

1045. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 1877?

Pdr: WP IX nr 750, s. 381-382.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: DWsz X, nr 932.

1046. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 21 listopada 1877.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937, nr 223.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 111-112; WP IX, nr 751; PWyb¹ V, nr 276; PWsz X, nr 933; PWyb^{2,3} V, nr 267.

1047. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, po 14 grudnia 1877.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937, nr 223.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 112-113; WP IX, nr 757; PWsz X, nr 934.

1048. Do Józefa Bohdana Wagnera. Paryż, 23 grudnia 1877.

Pdr: T. Smoleński, „Ateneum Polskie” T. 2:1908, nr 1, s. 107-108.

Atg: Biblioteka Polskiej Akademii Nauk w Krakowie 2234, k. 17.

Wyd. następne: WP IX, nr 758; PWyb¹ V, nr 277; PWsz X, nr 935; PWyb^{2,3} V, nr 268.

1049. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, po 9 stycznia 1878.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937, nr 230.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 115; WP IX, nr 771; PWsz X, nr 936.

1050. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, styczeń-luty 1878.

Pdr: PWsz X, nr 937, s. 111-112.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

1051. Do Mieczysława Geniusza. Paryż, luty 1878.

Pdr: T. Smoleński, „Ateneum Polskie” T. 2:1908, nr 1, s. 109.

Atg: Biblioteka Polskiej Akademii Nauk w Krakowie 2234, k. 4-5.

Wyd. następne: PWsz X, nr 938; PWyb^{2,3} V, nr 269.

1052. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 8 lutego 1878.

Pdr: WP IX, nr 760, s. 390-391.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz X, nr 939.

1053. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, po 7 lutego 1878.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937, nr 230.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 113-114; WP IX, nr 765; PWsz X, nr 940.

1054. Do Józefa Bohdana Wagnera. Paryż, po 7 lutego 1878.

Pdr: WP IX nr 764 (jako list do M. Geniusza), s. 394-395.

Atg: BN IV, 6291, k. 57-58.

Wyd. następne: PWsz X, nr 941.

1055. Do Józefa Łussakowskiego. Paryż, marzec 1878.

Pdr: WP IX, nr 761 (jako list do T. Lenartowicza?), s. 391-392.

Atg: przepadł w 1944 r. w zbiorach Biblioteki Krasieńskich w Warszawie (rkps 5148).

Wyd. następne: PWsz X, nr 942; PWyb^{2,3} V, nr 270.

1056. Do Władysława Chodkiewicza. Paryż, 28 czerwca 1878 [fr.].

Pdr: WP IX, nr 766, s. 396.

Atg: Ukraińska Akademia Nauk w Kijowie? Odpis BN IV, 6324, k. 223 *verso*.

Wyd. następne: PWsz X, nr 943.

1057. Do Augusta Cieszkowskiego. Paryż, 20 lipca 1878.

Pdr: J. Ujejski, *Listy Norwida do Augusta Cieszkowskiego i Zygmunta Krasieńskiego*.

Lwów 1926, s. 30-31.

Atg: przepaść w 1939r. w zbiorach Raczyńskich w Warszawie.

Wyd. następne: WP IX, nr 767; PWyb¹ V, nr 280; PWsz X, nr 944; PWyb^{2,3} V, nr 271.

1058. Do Mieczysława Geniusza. Paryż, 11 sierpnia 1878.

Pdr: WP IX, nr 763, s. 394.

Atg: BN IV, 6291, k. 55 i 56.

Wyd. następne: PWsz X, nr 945; PWyb^{2,3} V, nr 272.

1059. Do Mieczysława Geniusza. Paryż, st. poczt. 26 sierpnia 1878.

Pdr: T. Smoleński, „Ateneum Polskie” T. 2:1908, nr 1, s. 108-109.

Atg: Biblioteka Polskiej Akademii Nauk w Krakowie 2234, k. 6-7.

Wyd. następne: WP IX, nr 768; PWsz X, nr 946.

1060. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 20 września 1878.

Pdr: WP IX, nr 769, s. 398-399.

Pdr: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz X, nr 947.

1061. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 26 września 1878.

Pdr: WP IX, nr 770, s. 399.

Pdr: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 281; PWsz X, nr 948; PWyb^{2,3} V, nr 273.

1062. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 24 stycznia 1879.

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937, nr 230.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 116-117; WP IX, nr 774; PWyb¹ V, nr 282; PWsz X, nr 949; PWyb^{2,3} V, nr 274.

1063. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 31 stycznia 1879.

Pdr: WP IX, nr 775, s. 403.

Pdr: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWSz X, nr 950.

1064. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, luty-marzec 1879.

Pdr: WP IX, nr 731, s. 364-365.

Pdr: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWSz X, nr 951.

1065. Do Piotra Ławrowa. Paryż, kwiecień 1879 [fr.].

Pdr: przekładu polskiego J. Borejsza, „Polityka” 1968, nr 26, s. 7. Pdr: tekstu oryginalnego J. Borejsza, *Cyprian Kamil Norwid i Piotr Ławrowicz Ławrow*. „Slavia Orientalis” 1969, nr 1, s. 13 - 18.

Atg: Centralne Państwowe Archiwum Rewolucji Październikowej w Moskwie: zespół 1762: Papiery P.Ł. Ławrow.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 952; PWyb^{2,3} V, nr 275.

1066. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, kwiecień-maj 1879

[Tu także szkic *Nihilizm i nihilisci*].

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937, nr 230.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 107; WP IX, nr 754; PWyb¹ V, nr 273; PWSz X, nr 953.

1067. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, kwiecień 1879?

Pdr: S. Pigoń, „Tydzień”, dod. do „Głosu Narodu” 1937, nr 32.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Listy do Bronisława Zaleskiego (1868-1879)*. Do druku podał S. Pigoń. Kraków 1937, s. 107-109(jako list z 1877!); WP IX, nr 755 (jw.); PWSz X, nr 954.

1068. Do Seweryny Duchieńskiej. Paryż, 1879.

Pdr: WP IX nr 777, s. 404-406.

Atg: BN IV. 6291, k. 18.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 283; PWsz X, nr 955; PWyb^{2,3} V, nr 277.

1069. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, 1879?

Pdr: WP IX, nr 756 (pod rokiem 1877), s. 387-388.

Pdr: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWsz X, nr 956.

1070. Do Antoniego Kossakowskiego. Paryż, 30 maja 1879.

Pdr: WP VIII, nr 163 (jako list do W. Mickiewicza z datą 30 marca 1857!), s. 247.

Atg: w w posiadaniu W. Miciewicza. Kopia Z. Przesmyckiego BN IV, 6324, k. 183.

Wyd. następne: PWsz X, nr 957.

1071. Do Aleksandr Niewiarowskiego. Paryż, wiosna 1879?

Tekst urywka wg Pdr: A. Półkozic [Al. Niewiarowski], *Cyprian Norwid. Sylwetka pośmiertna*. „Wiek” 1884, nr 27 (dod.).

Atg: zagiął.

Wyd. następne: J.W. Gomułicki, *Nieznane listy Norwida*. „Przegląd Humanistyczny” 1957, nr 3, s. 74; PWsz X, nr 958.

1072. Do Teofila Lenartowicza. Paryż, czerwiec 1879.

Pdr: J.W. Gomułicki, *Dwa nieznane listy Lenartowicza*. „Twórczość” 1955, nr 3, s. 132.

Atg: zagiął.

Wyd. następne: J.W. Gomułicki, *Nieznane listy Norwida*. „Przegląd Humanistyczny” 1957, nr 3, s. 74; PWsz X, nr 959.

1073. Do N.N. Paryż, po 4 lipca 1879.

Pdr: S. Cywiński, „Południe” 1922, nr 4, s. 38-40.

Atg: w zbiorach Litewskiej Akademii Nauk w Wilnie (dawniej własność TPN).

Wyd. następne: WP IX, nr 776; PWsz X, nr 960.

1074. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, po 4 lipca 1879.

Pdr: WP IX, nr 730 (pod rokiem 1877), s. 363-364.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWSz X, nr 961.

1075. Do Bronisława Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 29 października 1879.

Pdr: J. Kallenbach, *Adam Mickiewicz*. Wyd. 4 powiększ. Lwów 1926, T. 2, s. 503-504.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: WP IX, nr 778; S. Pigoń, *List Norwida o zawiązkach Legionu Mickiewicza*. „Dziennik Literacki” 1947, nr 33, s. 2 ; PWyb¹ V, nr 284; PWSz X, nr 962; PWyb^{2,3} V, nr 278.

1076. Do Konstancji Górskiej. Paryż, st. poczt. 8 grudnia 1879.

Pdr: WP IX, nr 779, s. 407-408.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWSz X, nr 963.

1077. Do Mieczysława Geniusza. Paryż, 10 grudnia 1879.

Pdr: T. Smoleński, „Ateneum Polskie” 1908, T. 2, nr 1, s. 110.

Atg: Biblioteka PAN w Krakowie 2234, k. 8-9.

Wyd. następne: WP IX, nr 780; PWSz X, nr 964.

1078. Do Zofii Odesalchi. Paryż, 11 grudnia 1879 [fr.].

Pdr: S. Pigoń, *Nieznany list Norwida*. „Tygodnik Powszechny” 1958, nr 27, s. 5.

Atg: Państwowe Archiwum m. Krakowa i Woj. Krakowskiego: Archiwum Potockich, sygn. Pot. D 77.

Wyd. następne: PWSz X, nr 965.

1079. Do N.N. Paryż, ok. 8 stycznia 1880.

Pdr: S. Pigoń, *Norwidiana III: Listów C. Norwida garść druga*. „Myśl Narodowa” 1935, nr 48, s. 740.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*.

Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 110; WP IX, nr 781; PWSz X, nr 966.

1080. Do Konstancji Górskiej. Paryż, początek 1880.

Pdr: WP IX, nr 784, s. 412-414.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 285; PWsz X, nr 967; PWyb^{2,3} V, nr 279.

1081. Do Konstancji Górskiej. Paryż, początek 1880.

Pdr: A. Czartkowski, *Sprawa więzienia Cypriana Norwida w 1846*. „Kurier Warszawski” 1931, nr 87, s. 11.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: WP IX, nr 787; PWyb¹ V, nr 286; PWsz X, nr 968; PWyb^{2,3} V, nr 280.

1082. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, 24 lutego 1880.

Pdr: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 159.

Atg: BJ 9206, III, k. 209.

Wyd. następne: WP IX, nr 783; PWsz X, nr 969.

1083. Do Zygmunta Sarneckiego. Paryż, 1880.

Pdr: J.W. Gomulicki, *Nieznane listy Norwida*. „Przegląd Humanistyczny” 1957, nr 3, s. 76.

Atg: przepadł w 1939 r. w Bibliotece Zamoyskich w Warszawie.

Wyd. następne: PWsz X, nr 970.

1084. Do Seweryny Duchńskiej. Paryż, 1880.

Pdr: WP IX, nr 793, s. 424-427.

Atg: BN IV, 6291, k. 21-22.

Wyd. następne: PWsz X, nr 971; PWyb^{2,3} V, nr 276.

1085. Do Seweryny Duchńskiej. Paryż, I poł. czerwca 1880.

Pdr: WP IX, nr 789, s. 419.

Atg: zaginął. Odpis BN IV, 6234, k. 263.

Wyd. następne: PWSz X, nr 972.

1086. Do Władysława Chodźkiewicza. Paryż, przed 13 czerwca 1880.

Pdr: WP IX, nr 788, s. 418.

Atg: Ukraińska Akademia Nauk w Kijowie. Odpis BN IV, 6234, k. 222 *recto*.

Wyd. następne: PWSz X, nr 973.

1087. Do Konstancji Górskiej. Paryż, jesień 1880.

Pdr: WP IX, nr 786, s. 415-416.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWSz X, nr 974.

1088. Do Władysława Czartoryskiego. Paryż, listopad 1880.

Pdr: S. Pigoń, „Tygodnik Powszechny” 1946, nr 40, s. 6.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWSz X, nr 975.

1089. Do Seweryny Duchieńskiej. Paryż, st. poczt. 11 grudnia 1880.

Pdr: WP IX, nr 792, s. 423-424.

Atg: BN IV, 6291, k. 20 *recto*.

Wyd. następne: PWSz X, nr 976.

1090. Do Seweryny Duchieńskiej. Paryż, po 11 grudnia 1880.

Pdr: WP VI, s. 304.

Atg: BN IV, 6291, k. 17 *recto*.

Wyd. następne: PWSz X, nr 977.

1091. Do Ludwika Gadona. Paryż, po 16 grudnia 1880.

Pdr: S. Pigoń, „Tygodnik Powszechny” 1946, nr 40, s. 6.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWSz X, nr 978.

1092. Do Ludwika Gadona. Paryż, st. poczt. 24 grudnia 1880.

Pdr: S. Pigoń, „Tygodnik Powszechny” 1946, nr 40, s. 6.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWSz X, nr 979.

1093. Do Bronisławy Studniarskiej. Paryż, 1880-1881?

Pdr: J.W. Gomulicki, *Między „Scytami” a „Świątymi”*. „Poezja” 1970, nr 1, s. 14.

Atg: BCZ Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWSz X, nr 980; PWyb^{2,3} V, nr 281.

1094. Do Wincentego Mazurkiewicza. Paryż, 1881.

Pdr: WP IX, nr 794, s. 427.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Raperswilekich Biblioteki Narodowej (rkps 852).

Wyd. następne: PWSz X, nr 981.

1095. Do Józefa Bohdana Wagnera. Paryż, st. poczt. 7 maja 1881.

Pdr: WP IX, nr 795, s. 427-428.

Atg: BN IV, 6291, k. 62.

Wyd. następne: PWSz X, nr 982.

1096. Do Józefa Bohdana Wagnera. Paryż, maj 1881?

Pdr: T. Smoleński, „Ateneum Polskie” T. 2:1908, nr 1, s. 108.

Atg: Bibliotek PAN w Krakowie 2234, k. 18.

Wyd. następne: WP IX, nr 796; PWSz X, nr 983.

1097. Do Józefa Ignacego Kraszewskiego. Paryż, st. poczt. 14 maja 1881.

Pdr: WP IX, nr 797, s. 428.

Atg: BJ6523, k. 179.

Wyd. następne: PWSz X, nr 984.

1098. Do Franciszka Duchińskiego. Paryż, 17 maja 1881.

Pdr: WP IX, nr 798, s. 428-429.

Atg: BN IV, 6291, k. 26.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 287; PWsz X, nr 985; PWyb^{2,3} V, nr 282.

1099. Do Konstancji Górskiej. Paryż, lato 1881.

Pdr: WP IX, nr 805, s. 433-434.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 288; PWsz X, nr 986; PWyb^{2,3} V, nr 287.

1100. Do Konstancji Górskiej. Paryż, lato 1881.

Pdr: WP IX, nr 806, s. 434-435.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz X, nr 987.

1101. Do Konstancji Górskiej. Paryż, lato 1881.

Pdr: WP IX, nr 804, s. 432.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz X, nr 988.

1102. Do Ludwika Nabelaka. Paryż, po 15 sierpnia 1881.

Pdr: WP IX, nr 801, s. 430-431.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Raperswilekich Biblioteki Narodowej (rkps 268).

Wyd. następne: PWsz X, nr 989.

1103. Do Franciszka Duchińskiego. Paryż, sierpień 1881?

Pdr: WP IX, nr 844 (pod r. 1883), s. 468-469.

Atg: BN IV, 6291, k. 32-33.

Wyd. następne: PWsz X, nr 990.

1104. Do Mieczysława Geniusza. Paryż, koniec sierpnia 1881.

Pdr: T. Smoleński, „Ateneum Polskie” T. 2:1908, nr 1, s. 110-111.

Atg: Biblioteka PAN w Krakowie 2234, k. 9-10.

Wyd. następne: WP IX, nr 802; PWsz X, nr 991.

1105. Do Mieczysława Geniusza. Paryż, st. poczt. 1 września 1881.

Pdr: T. Smoleński, „Ateneum Polskie” T. 2:1908, nr 1, s. 111-112.

Atg: Biblioteka PAN w Krakowie 2234, k. 11-12.

Wyd. następne: WP IX, nr 807; PWsz X, nr 992.

1106. Do Konstancji Górskiej. Paryż, 1881-1882.

Pdr: WP IX, nr 785, s. 414-415.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz X, nr 993.

1107. Do Mariana Sokołowskiego. Paryż, 1881.

Pdr: ocalałego fragmentu W.S. Turczyński, *Kamil Cyprian Norwid*. „Tęcza” 1929, nr 38, s. 2-3.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: WP IX, nr 800; PWsz X, nr 994.

1108. Do Władysława Czartoryskiego. Paryż, 1881.

Pdr: PWsz X, nr 995, s. 164.

Atg: BCZ, Ew. XVII-3173.

Wyd. następne: PWyb^{2,3} V, nr 283.

1109. Do Seweryny Duchńskiej. Paryż, ok. 1 stycznia 1882.

Pdr: WP IX, nr 808 (bez nazwiska adresatki), s. 436.

Atg: Biblioteka Polska w Paryżu.

Wyd. następne: PWsz X, nr 996.

1110. Do Mieczysława Geniusza. Paryż, st. poczt. 9 stycznia 1882.

Pdr: T. Smoleński, „Ateneum Polskie” T. 2:1908, nr 1, s. 112.

Atg: Biblioteka PAN w Krakowie 2234, k. 13.

Wyd. następne: WP IX, nr 809; PWSz X, nr 997.

1111. Do Ludwika Nabelaka. Paryż, 13 st. poczt. stycznia 1882.

Pdr: WP IX, nr 810, s. 437.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Raperswilekich Biblioteki Narodowej (rkps 268).

Wyd. następne: PWSz X, nr 998.

1112. Do Piotra Ławrowa. Paryż, st. poczt. 12 lutego 1882.

Pdr: przekładu polskiego J. Borejsza, „Polityka” 1968, nr 26, s. 7. Pdr: tekstu oryginalnego J. Borejsza, *Cyprian Kamil Norwid i Piotr Ławrowicz Ławrow*. „Slavia Orientalis” 1969, nr 1, s. 19.

Atg: Centralne Państwowe Archiwum Rewolucji Październikowej w Moskwie: zespół 1762: Papiery P.Ł. Ławrow.

Wyd. następne: PWSz IX, nr 999.

1113. Do Ludwika Nabelaka. Paryż, zima 1882.

Pdr: WP IX, nr 811, s. 437-438.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Raperswilekich Biblioteki Narodowej (rkps 268).

Wyd. następne: PWSz X, nr 1000.

1114. Do Leonarda Rettla. Paryż, luty-marzec 1882.

Pdr: WP IX, nr 812, s. 438-440.

Atg: zaginał.

Wyd. następne: PWSz X, nr 1001.

1115. Do Leonarda Rettla. Paryż, luty-marzec 1882 [fr.].

Pdr: WP IX, nr 835, s. 461-462.

Atg: zaginał.

Wyd. następne: PWSz X, nr 1002.

1116. Do Leonarda Rettla. Paryż, luty-marzec 1882.

Pdr: WP IX, nr 834, s. 460-461.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWSz X, nr 1003.

1117. Do Leonarda Rettla. Paryż, luty-marzec 1882.

Pdr: WP IX, nr 836, s. 462-463.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWSz X, nr 1004.

1118. Do Seweryny Duchieńskiej. Paryż, st. poczt. 13 marca 1882.

Pdr: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 160.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Raperswilkich Biblioteki Narodowej (rkps 1951).

Wyd. następne: WP IX, nr 814; PWSz X, nr 1005.

1119. Do Józefa Bohdana Wagnera. Paryż, st. poczt. 23 marca 1882.

Pdr: WP IX, nr 815, s. 443.

Atg: BN IV, 6291, k. 63-64.

Wyd. następne: PWSz X, nr 1006.

1120. Do Michała Geniusza. Paryż, kwiecień 1882?

Pdr: T. Smoleński, „Ateneum Polskie” T. 2:1908, nr 1, s. 112.

Atg: Biblioteka PAN w Krakowie 2234, k. 14.

Wyd. następne: WP IX, nr 837; PWSz X, nr 1007.

1121. Do Józefa Reitzenheima. Paryż, st. poczt. 17 kwietnia 1882.

Pdr: WP IX, nr 817, s. 444-445.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz X, nr 1008.

1122. Do Mieczysława Geniusza. Paryż, 19 maja 1882.

Pdr: WP IX, nr 816, s. 443-444.

Atg: BN IV, 6291, k. 59-60.

Wyd. następne: PWsz X, nr 1009.

1123. Do Konstancji Górskiej. Paryż, st. poczt. 23 maja 1882.

Pdr: WP IX, nr 818, s. 445.

Atg: zaginał.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 289; PWsz X, nr 1010; PWyb^{2,3} V, nr 284.

1124. Do Konstancji Górskiej. Paryż, wiosna 1882?

Pdr: A. Czartkowski, „Prosto z Mostu” 1938, nr 4, s. 2.

Atg: zaginał.

Wyd. następne: PWsz X, nr 1011.

1125. Do Seweryny Duchieńskiej. Paryż, st. poczt. 10 czerwca 1882.

Pdr: WP IX, nr 799, s. 429.

Atg: BN IV, 6291, k. 13.

Wyd. następne: PWsz X, nr 1012.

1126. Do Franciszka Duchieńskiego?

Pdr: WP IX, nr 819, s. 445.

Atg: był w Bibliotece Polskiej w Paryżu.

Wyd. następne: PWsz X, nr 1013.

1127. Do Seweryny Duchieńskiej. Paryż, st. poczt. 11 czerwca 1882.

Pdr: WP IX, nr 820, s. 455.

Atg: BN IV, 6291, k. 23.

Wyd. następne: PWsz X, nr 1014.

1128. Do Seweryny Duchńskiej. Paryż, 1882?

[Jest to epistolarny do wiersza *Małe dzieci*].

Pdr: C. Norwid, *Poezje wybrane. Z całej odszukanej po dziś puścizny poety*. Ułożył i przypisami opatrzył Miriam. Warszawa 1933, s. 593-594.

Atg: BN IV, 6291, k. 7.

Wyd. następne: PWSz X, nr 1015.

1129. Do Józefa Ignacego Kraszewskiego. Paryż, czerwiec 1882.

Pdr: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 66.

Atg: BJ 9206, k. 180-181.

Wyd. następne: WP IX, nr 821; DWSz X, nr 116.

1130. Do Teofila Lenartowicza. Paryż, koniec czerwca 1882

[Tu także wiersz *Słowianin*].

Pdr: WP IX, nr 813, s. 440-442.

Atg: BN IV, 6291, k. 11.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 290; PWSz X, nr 1017; PWyb^{2,3} V, nr 285.

1131. Do Ludwika Nabelaka. Paryż, czerwiec-lipiec 1882.

Pdr: WP IX, nr 803, s. 432.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Raperswilekich Biblioteki Narodowej (rkps 268).

Wyd. następne: PWSz X, nr 1018.

1132. Do Leonarda Niedźwieckiego. Paryż, 31 lipca 1882.

Pdr: WP IX, nr 822, s. 447-448.

Atg: Biblioteka Kórnicka PAN 2407, k. 128-129.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 291; PWSz X, nr 1019; PWyb^{2,3} V, nr 286.

1133. Do Leonarda Niedźwieckiego. Paryż, ok. 12 sierpnia 1882.

Pdr: WP IX, nr 823, s. 449-451.

Atg: Biblioteka Kórnicka PAN 2407, k. 130-131.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 292; PWsz X, nr 1020; PWyb^{2,3} V, nr 288.

1134. Do Edwarda Jaksy Bykowskiego. Paryż, st. poczt. 10 października 1882.

Pdr: WP IX, nr 824, s. 451.

Atg: BN IV, 6291, k. 163-164.

Wyd. następne: PWsz X, nr 1021.

1135. Do Edwarda Jaksy Bykowskiego. Paryż, po 10 października 1882.

Pdr: WP IX, nr 829, s. 455.

Atg: BN IV, 6291, k. 167.

Wyd. następne: PWsz X, nr 1022.

1136. Do Konstancji Górskiej. Paryż, październik-listopad 1882.

Pdr: WP IX, nr 790 (jako list z r. 1880), s. 419-420.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWsz X, nr 1023.

1137. Do Konstancji Górskiej. Paryż, październik-listopad 1882.

Pdr: WP IX, nr 791 (jako list z r. 1880), s. 421-422.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 294; PWsz X, nr 1024; PWyb^{2,3} V, nr 289.

1138. Do Konstancji Górskiej. Paryż, przed 29 listopada 1882.

Pdr: WP IX, nr 825, s. 452-453.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 293; PWsz X, nr 1025; PWyb^{2,3} V, nr 290.

1139. Do Konstancji Górskiej. Paryż, ok. 29 listopada 1882.

Pdr: WP IX, nr 828, s. 454-455.

Atg: zagiął.

Wyd. następne: PWsz X, nr 1026.

1140. Do Edwarda Jaksy Bykowskiego. Paryż, 29 listopada 1882.

Pdr: WP IX, nr 826, s. 453.

Atg: BN IV, 6291, k. 165-166.

Wyd. następne: PWsz X, nr 1027.

1141. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 30 listopada 1882.

Pdr: A. Krechowiecki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki. Przyczynki do obrazu życia i prac poety na podstawie źródeł rękopiśmiennych*. T. 2. Lwów 1909, s. 299-300.

Atg: BJ 9206, III, k. 210-211.

Wyd. następne: WP IX, nr 827; PWsz IX, nr 1028.

1142. Do Konstancji Górskiej. Paryż, st. poczt. 5 grudnia 1882.

Pdr: WP IX, nr 831, s. 456.

Atg: zagiął.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 1029.

1143. Do Józefa Bohdana Zaleskiego. Paryż, st. poczt. 5 grudnia 1882.

Pdr: A. Krechowiecki, *O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki. Przyczynki do obrazu życia i prac poety na podstawie źródeł rękopiśmiennych*. Lwów 1909, T. 1, s. 228-229 i T. 2, s. 300-301.

Atg: BJ 9206, III, k. 212-214.

Wyd. następne: WP IX, nr 830 i 832; PWyb¹ V, nr 295; PWsz IX, nr 1030; PWyb^{2,3} V, nr 291.

1144. Do Ludwika Nabelaka. Paryż, ok. 5 grudnia 1882.

Pdr: J.W. Gomulicki, *Nieznane listy Norwida*. „Przegląd Humanistyczny” 1957, nr 3, s. 77.

Atg: przepadł w 1944 r. w Zbiorach Raperswilkich Biblioteki Narodowej (rkps 268).
Wyd. następne: PWsz IX, nr 1031.

1145. Do Konstancji Górskiej. Paryż, 12 grudnia 1882.

Pdr: WP IX, nr 833, s. 457-459.

Atg: zaginał.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 1032.

1146. Do Juliusza Kossaka. Paryż, zima? 1883.

Pdr: S. Pigoń [w:] *Miscellanea z okresu romantyzmu*. Wrocław 1956, s. 173.
Równocześnie J.W. Gomulicki, *Cyprian Norwid. Okruchy poetyckie i dramatyczne*.
Warszawa 1956, s. 250.

Atg: Muzeum Narodowe w Krakowie: Zbiór rękopisów po Stanisławie Larysz Niedzielskim (depozyt).
Wyd. następne: PWsz IX, nr 1033.

1147. Do Franciszka Duchńskiego. Paryż, 18 lutego 1883.

Pdr: WP IX, nr 839, s. 464-465.

Atg: BN IV, 6291, k. 27-28.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 1034.

1148. Do Franciszka Duchńskiego. Paryż, 22 lutego 1883.

Pdr: WP IX, nr 840, s. 465-466.

Atg: BN IV, 6291, k. 29-30.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 296; PWsz IX, nr 1035; PWyb^{2,3} V, nr 292.

1149. Do Edwarda Jaksy Bykowskiego. Paryż, st. poczt. 27 lutego 1883.

Pdr: WP IX, nr 841, s. 466-467.

Atg: BN IV, 6291, k. 170-171.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 1036.

1150. Do Franciszka Duchńskiego. Paryż, ok. 2 marca 1883.

Pdr: WP IX, nr 842, s. 467-468.

Atg: BN IV, 6291, k. 31.

Wyd. następne: PWsz IX, nr 1037.

1151. Do Seweryny Duchieńskiej. Paryż, st. poczt. 3 marca 1883.

Pdr: WP IX, nr 843, s. 468.

Atg: BN IV, 6291, k. 24-25.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 297; PWsz IX, nr 1038; PWyb^{2,3} V, nr 293.

1152. Do Edwarda Jaksy Bykowskiego. Paryż, ok. 15 marca 1883.

Pdr: WP IX, nr 838, s. 463-839.

Atg: BN IV, 6291, k. 168-169.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 298; PWsz IX, nr 1039; PWyb^{2,3} V, nr 294.

1153. Do Józefa Rusteyki. Paryż, st. poczt. 15 marca 1883.

Pdr: C. Norwid, *Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane. Garść listów z lat 1846-1883*. Z autografów zebrał i wydał S. Pigoń. Warszawa 1935, s. 112.

Atg: zaginął.

Wyd. następne: WP IX, nr 845; PWyb¹ V, nr 299; PWsz IX, nr 1040; PWyb^{2,3} V, nr 295.

1154. Do Zofii Radwanowej. St. poczt. 16 marca 1883.

Pdr: WP IX, nr 846, s. 470.

Atg: BN IV, 6291, k. 222-223.

Wyd. następne: PWyb¹ V, nr 300; PWsz IX, nr 1041. PWyb^{2,3} V, nr 296.

**WYKAZ REPRODUKCJI
ZAGINIONYCH PRAC
PLASTYCZNYCH NORWIDA**

PRACE W ALBUMACH AUTORESKICH

1. ALBUM DYBOWSKIEGO

1.1. Głowa kobiety w ciemnym kapturku.

Publ. Antologia, s. 15.

1.2. Głowa młodej kobiety w niebieskiej chustce,

Publ. Antologia, s. 15.

1.3. Tancerka.

Publ. Antologia, s. 26.

1.4. Debora.

Publ. Antologia, s. 17.

1.5. Kobieta w płaszczu z kapturem.

Publ. Antologia, s. 14.

1.6. Popiersie damy w ciemnej sukni.

Publ. Antologia, s. 14.

1.7. Dziecko i anioł.

Publ. Antologia, s. 21.

1.8. Dama w jasnej sukni.

Publ. Antologia, s. 14.

1.9. Staruszka w zadumie.

Publ. Antologia, s. 25.

1.10. Stara z młódką.

Publ. Antologia, s. 25.

1.11. Głowa dziewczynki.

Publ. Antologia, s. 26.

1.12. Profil młodej kobiety.

- Publ. Antologia, s. 26.
- 1.13. Mago.**
Publ. Antologia, s. 16.
- 1.14. Twarz uśmiechnięta starej kobiety.**
Publ. Antologia, s. 16.
- 1.15. Głowa gladiatora.**
Publ. Antologia, s. 17.
- 1.16. Dwa typy zmagające się wzrokiem.**
Publ. Antologia, s. 16.
- 1.17. Chrystus i Barabasz.**
Publ. Antologia, s. 13.
- 1.18. Profil młodej dziewczyny.**
Publ. Antologia, s. 17.
- 1.19. Pilat.**
Publ. Antologia, s. 13.
- 1.20. Leonardowska karykatura.**
Publ. Antologia, s. 25.
- 1.21. Głowa chłopca.**
Publ. Antologia, s. 16.
- 1.22. Leonardowska karykatura.**
Publ. Antologia, s. 25.
- 1.23. Ślepiec.**
Publ. Antologia, s. 17.
- 1.24. Staruszka z młódką czytająca kartkę.**
Publ. Antologia, s. 17.
- 1.25. Niewolnicy żydowscy przy budowie.**
Publ. PZ A, po s. 576.
- 1.26. Wskrzeszenie Łazarza.**
Publ. PZ A, po s. 176.
- 1.27. Sosna.**
Publ. Antologia, s. 7.
- 1.28. Domek wiejski.**
Publ. PWSZ 11, il. 155.

2. ALBUM MICHALINY Z DZIEKOŃSKICH ZALESKIEJ

2.1. Judasz.

Publ. C. K. Norwid, *Wiersze*, oprac. M. Dobrosielski, Białystok 1985, s. 81.

2.2. Dziewczę z lilią i lampką rzymską.

Publ. PZ A, po s. 544.

2.3. Z Calderona.

Publ. Teka I, tabl. 12; Teka II a, tabl. 9; Teka II b, tabl. 9; Teka II c, tabl. 6.

2.4. A było ich dwunastu.

Publ. PZ C, po s. 48.

2.5. Głowa Adama Mickiewicza.

Publ. PZ A, po s. 400.

2.6. Dziewica.

Publ. Teka I, tabl. 10; Teka II d, tabl. 5.

2.7. Hamlet.

Publ. Teka I, tabl. 15; Teka II a, tabl. 10; Teka II b, tabl. 10 (jako *To die... to sleep...*).

2.8. Chrystus w domu Łazarza w Betanii.

Publ. PZ A, po s. 128.

2.9. Portret Aleksandra Jelowickiego.

Publ. Teka I, tabl. 17 (jako *Uczony*).

2.10. Powstaniec grecki.

Publ. Teka I, tabl. 14; Teka II a, tabl. 18; Teka II c, tabl. 20 (jako *Mężczyzna wypoczywający*).

2.11. W wieńcu laurowym.

Publ. Teka I, tabl. 16; Teka II b, tabl. 19.

2.12. Taniec Salome.

Publ. Teka I, tabl. 11; Teka II d, tabl. 6.

2.13. Europa 1850.

Publ. Chlebowska 2008, s. 210.

2.14. Młodzieniec z wazą.

Publ. PZ A, s. XVI.

2.15. Młodzieniec z kolumną.

Publ. PZ A, po s. 703.

2.16. Poległy.

Publ. PZ E, po s. 200.

2.17. Kobieta przy płycie nagrobnej.

Publ. Melbechowska-Luty 2001, il. 311.

3. ALBUMIK WŁOSKI

3.1. Dolce far niente.

Publ. W. Marrené-Morzowska, *Symbolista sprzed pięćdziesięciu laty. Odczyt publiczny na dochód Osad Rolnych*, „Wędrowiec” 1900, nr 16, s. 307.

3.2. Maria Kalergis.

Publ. W. Marrené-Morzowska, *Symbolista sprzed pięćdziesięciu laty. Odczyt publiczny na dochód Osad Rolnych*, „Wędrowiec” 1900, nr 16, s. 307.

4. MODLITEWNIK DLA WŁODZIMIERZA ŁUBIŃSKIEGO

4.1. Inicjał P.

Publ. „Przegląd Powszechny” 1911, t. CIX, nr 327 (wkładka).

4.2. Inicjał S.

Publ. „Przegląd Powszechny” t. CIX, nr 327 (wkładka).

4.3. Inicjał N.

Publ. „Przegląd Powszechny” t. CIX, nr 327 (wkładka).

PRACE W ALBUMACH OBCYCH

ALBUM KONSTANCJI GÓRSKIEJ

5. Dudki.

Publ. Antologia, s. 27.

6. Karykatura bezzębnej elegancji.

Publ. Antologia, s. 17.

7. Portret Franconetto i nocna scena figuralna.

Publ. K. Kostenicz, *Ostatnie lata Mickiewicza: styczeń 1850-26 listopada 1855*, Warszawa 1978, il. 4, po s. 80.

8. Henryk Kamiński.

Publ. Trojanowicz 1968, il. 4 po s. 48.

9. Portret Józefa Bohdan Zaleskiego.

Publ. Melbechowska-Luty, il. 173.

10. Koniec albumu - portret Konstancji Górskiej.

Publ. E. Chlebowska, „*Proszę przyjąć tak jak jest*” – *Norwid plastyk w sztambuchu*, w: *Norwid – artysta. W 125. rocznicę śmierci poety*, pod red. K. Trybusia, W. Ratajczaka, Z. Dambek, Poznań 2008, s. 211.

11. Książę Adam Czartoryski.

Publ. J. W. Gomulicki, *Norwid partyzantem Czartoryskich (1844-1845)*, „*Stolica*” 1967, nr 17, s. 4.

12. Portret Marii Trębickiej.

Publ. Antologia artystyczna, s. 21.

13. Portret starca.

Publ. Melbechowska-Luty, il. 324.

14. Rycerz.

Publ. Antologia, s. 27.

15. Zygmunt Krasiński.

Publ. Melbechowska-Luty, il. 195.

ALBUM MARIII TRĘBICKIEJ

16. Chłopiec z kółkiem.

Publ. Pini, po s. 592.

17. Dziewczyna z dzbanem.

Publ. [N. N.], *W 50-lecie śmierci Cypriana Norwida*, „*Kalendarz Ilustrowanego Kuryera Codziennego na rok 1934*”, r. VII, s. 131.

18. Mężczyzna i rozmawiająca para.

Publ. Pini, po s. 592.

19. Mężczyzna we fraku.

Publ. Pini, po s. 592.

20. Mężczyzna we fraku i cylindrze.

Publ. Pini, po s. 592.

21. Mężczyzna w salonie.

Publ. Pini, po s. 352.

22. Mężczyzna z cylindrem pod pachą.

Publ. Pini, po s. 352.

23. Mężczyzna z fajką.

Publ. Pini, po s. 592.

24. Mężczyzna z psem.

Publ. Pini, po s. 352.

25. Młodzieniec.

Publ. Pini, po s. 592.

26. Osiół.

Publ. Pini, po s. 352.

27. Wysiadający z powozu.

Publ. Pini, po s. 352.

28. Tęgi mężczyzna w płaszczu i inne szkice.

Publ. Pini, po s. 592.

29. Na balu maskowym.

Publ. Apoteoza pani Sand jako Aurory Chopina, Publ. F. Hoesick, *Chopin. Życie i twórczość*, t. 2, Warszawa 1911, s. 235.

30. O, moje młode pachole!

Publ. C. Norwid, *Psalmów – psalm*, „Wiadomości Literackie” 1933, nr 55, s. 2.

31. Scena starożytna.

Publ. C. Norwid, *Psalmów – psalm*, „Wiadomości Literackie” 1933, nr 55, s. 3.

32. Starzec w płaszczu.

Publ. C. Norwid, *Psalmów – psalm*, „Wiadomości Literackie” 1933, nr 55, s. 2.

33. Wiejska dziewczynka z kotem.

Publ. C. Norwid, *Psalmów – psalm*, „Wiadomości Literackie” 1933, nr 55, s. 3.

ALBUM MARCELINY CZARTORYSKIEJ

34. Dziecko wśród głązów.

Publ. „Maski” 1918, z. 28, s. 547.

35. W obozie wojskowym.

Publ. „Maski” 1918, z. 29, s. 563.

36. Głowa Dionizosa.

Publ. „Maski” 1918, z. 29, s. 571.

37. Apoteoza pani Sand jako Aurory Chopina.

Publ. F. Hoesick, *Chopin. Życie i twórczość*, t. 2, Warszawa 1911, s. 235.

38. Na stosie męczeńskim i inne szkice.

Publ. *Rozmowa o Norwidzie z Juliuszem W. Gomulickim*, „Kierunki” 1968, nr 51-52, s. 8.

39. Pompeje i inne szkice.

Publ. „Maski” 1918, z. 35, s. 681 (Pompeje); „Maski” 1918, z. 30, s. 582 (scena w pejzażu).

40. Popiersie Delfiny Potockiej.

Publ. A. E. Balicki, *Cyprian Kamil Norwid*, Kraków 1908, s. przedtytułowa.

41. Popiersie Chopina.

Publ. F. Hoesick, *Chopin. Życie i twórczość*, t. 3, Warszawa 1911, s. 51.

42. Wieczór u księżnej Marceliny Czartoryskiej.

Publ. (kopia M. Jakli): A. E. Balicki, *Cyprian Kamil Norwid*, jw., s. przedtytułowa.

SZTAMBUCH TERESY WODZIŃSKIEJ

43. Głowa dziewczyny.

Publ. C. K. Norwid, *Gromy i pyłki. Nowy tom poezji*, zebrał i oprac. A. Zaleski (recte: J. W. Gomulicki), Wilno 1939 (recte: Warszawa 1944), po s. 48.

44. Męczennica.

Publ. C. K. Norwid, *Gromy i pyłki. Nowy tom poezji*, zebrał i oprac. A. Zaleski (recte: J. W. Gomulicki), Wilno 1939 (recte: Warszawa 1944), po s. 64.

45. Stary król.

Publ. C. K. Norwid, *Gromy i pyłki. Nowy tom poezji*, zebrał i oprac. A. Zaleski (recte: J. W. Gomulicki), Wilno 1939 (recte: Warszawa 1944), po s. 32.

ALBUM ZYGMUNTA KRASIŃSKIEGO**46. Spóźniony list.**

Publ. PZ E, po s. 176.

ALBUM TYTUSA MALISZEWSKIEGO**47. W gospodzie emigranckiej.**

Publ. PZ A, 992.

PRACE LUŻNE**RYSUNKI I AKWARELE****48. Scena symboliczna.**

Publ. Teka I, tabl. 26; Teka II a, tabl. 13; Teka II b, tabl. 13.

49. Apostołowie w łodzi.

Publ. PZ F, po s. 336.

50. Norwid z cylindrem.

Publ. C. Norwid, *Okruchy poetyckie i dramatyczne*, oprac. J. W. Gomulicki, Warszawa 1956, s. 81.

51. Autoportret ze skrzyżowanymi rękami.

Publ. C. Norwid, *Okruchy poetyckie i dramatyczne*, oprac. J. W. Gomulicki, Warszawa 1956, s. 169.

52. Michele Angelo Buonarrotti.

Publ. Teka I, tabl. 9; Teka II b, tabl. 20.

53. Chłopiec z listem (rysunek w liście Norwida do Bogusławy Mańkowskiej z jesieni 1849?).

Publ. S. Wasylewski, *Córka generała Dąbrowskiego koresponduje*, „Tygodnik Ilustrowany” 1937, nr 17, s. 328.

54. Chrystus Pan z Barabaszem.

Publ. „Chimera”, t. VIII, 1904, z. 22-24, s. 5.

55. Droga postępu.

Publ. „Chimera” t. VIII, 1904, z. 22-24, s. 428.

56. Dwór stolnika Ksawerego Dybowskiego w Dembinkach nad Bugiem.

Publ. PWSz 11, il. 139.

57. Dziad.

Publ. [N. N.], *W 50-lecie śmierci Cypriana Norwida*, „Kalendarz Ilustrowanego Kuryera Codziennego na rok 1934”, r. VII, s. 131.

58. Faust w pracowni.

Publ. H. Piątkowski, *Album sztuki polskiej*, Warszawa 1901, s. 76.

59. Głowa starca.

Publ. S. Grabiński, *Opowieść o grabarzu (Gawęda zadusznna)*, „Maski” 1918, nr 31, s. 603.

60. Głowa starca w lewym profilu,

Publ. C. Norwid, *Psalmów – psalm*, „Wiadomości Literackie” 1933, nr 55, s. 2.

61. Głowa starszego mężczyzny.

Publ. Antologia, s. 26.

62. Hagar.

Publ. PZ A, po s. 208.

63. Ma queste cosa del' amore sono vanità e pazzie.

Publ. PZ A, po s. 80.

64. Inicjał litery M w autografie wiersza C. Norwida [*Maryjo, Pani Aniołów!*].

Publ. Pini, wkładka po s. 32.

65. Ironiczne personifikacje Prawdy i Wiary.

Publ. S. Cywiński, *Pięć nieogłoszonych listów Norwida*, „Południe” 1922, nr 4, s. 59.

66. Jankiel.

Publ. Antologia, s. 23.

67. Joachim Lelewel.

Publ. Teka I, tabl. 7; Teka II a, tabl. 3; Teka II b, tabl. 3.

68. Katylinia.

Publ. „Maski” 1918, z. 30, s. 589.

69. Maria Kalergis [?].

Publ. C. K. Norwid, *Gromy i pyłki. Nowy tom poezji*, zebrał i oprac. A. Zaleski (recte: J. W. Gomulicki), Wilno 1939 (recte: Warszawa 1944), po s. 16.

70. Kopia szkicu Wacława Rzewuskiego.

Publ. *Wszystkie pisma Cypriana Norwida po dziś w całości lub fragmentach odszukane*, t. 8, Listów część pierwsza, wyd. Z. Przesmycki, Warszawa 1937, s. 405.

71. Zygmunt Krasiński na tle ruin.

Publ. A. Łada Cybulski, *Dwa nieznane portrety Krasińskiego*, „Tygodnik Ilustrowany” 1904, nr 20, s. 387.

72. Księga życia.

tabl. M. Adamiec, *Oni i Norwid. Problemy odbioru twórczości Cypriana Norwida w latach 1840-1883*, Warszawa 1991, tabl. po tekście.

73. Lokaj spanoszony.

Publ. (drzeworyt na podstawie rysunku): „Tygodnik Ilustrowany” 1862, nr 120, s. 20.

74. Matka z dzieckiem.

Publ. A. B., *Ciekawe zbiory*, „Świat” 1909, nr 4, s. 4.

75. Mazur.

Publ. PZ A, po s. 32.

76. Mecenas otoczony klientami.

Publ. (drzeworyt na podstawie rysunku): „Tygodnik Ilustrowany”, t. II, 1861, nr 77 s. 97.

77. Metternich i Szela.

Publ. Clar., *Z prywatnych zbiorów*, „Świat” 1910, nr 2, s. 7.

78. Adam Mickiewicz w Rzymie.

Publ. L. Meyet, *Nieznane wizerunki Adama Mickiewicza*, „Tygodnik Ilustrowany” 1896, nr 50, s. 982.

79. Adam Mickiewicz.

Publ. Teka I, tabl. 20; Teka II a, tabl. 1; Teka II b, tabl. 1.

80. Adam Mickiewicz.

Publ. Antologia, s. 18.

81. Młoda kobieta z wazą.

Publ. A. Ch[ołoniewski], *Jan Skrzynecki we wspomnieniach córki*, „Świat” 1912, nr 11, s. 8.

82. Mniszka – anioł.

Publ. E. Chlebowska, „*Proszę przyjąć tak jak jest*” – *Norwid plastyk w sztambuchu*, w: *Norwid – artysta. W 125. rocznicę śmierci poety*, pod red. K. Trybusia, W. Ratajczaka, Z. Dambek, Poznań 2008, s. 213.

83. Mojżesz.

Publ. Melbechowska-Luty, il. 70.

84. Na cmentarzu.

Publ. Melbechowska-Luty, il. 309.

85. Odpoczynek w ucieczce do Egiptu.

Publ. PZ E, po s. 64.

86. Pan Joachim z Brukseli.

Publ. PZ F, po s. 368.

87. Penelopa?

Publ. A. Schröder, *O Norwidzie*, „Świat” 1909, nr 49, s. 11.

88. Platończyk.

Publ. Z. Mann, *Miscellanea Mielecensia*, „Tygodnik Ilustrowany” 1939, nr 13, s. 250.

89. Popiersie długowłosego mężczyzny.

Publ. S. Grabiński, *Opowieść o grabarzu (Gawęda zaduszna)*, „Maski” 1918, nr 31, s. 603.

90. Portret Marii Kalergis.

Publ. B. Weber, *Chopin*, Wrocław, 2000, s. 154.

91. Portret mężczyzny.

Publ. Melbechowska-Luty, il. 320.

92. Hoene-Wroński.

Publ. F. Kopera, *Nieznana autobiografia Cypriana Norwida*, „Wiadomości Numizmatyczno-Archeologiczne” 1897, t. 3 nr 4, s. 355.

93. Portret męski.

Publ. Teka I, okładka; Teka II a, okładka; Teka II b, okładka.

94. Portret Kamili Lemańskiej [?].

Publ. C. Norwid, *Vade-mecum*, oprac. J. W. Gomulicki, Lublin 1984, s. 91.

95. Przy fortepianie.

Publ. K. Kolińska, *Cyprian Norwid. Krótkie kalendarium życia i twórczości*, „Stolica” 1983, nr 22 (1836), s. 4 (barwna).

96. Przy piwie.

Publ. Teka I, tabl. 5; Teka II b, tabl. 8.

97. Scena przy źródle.

Publ. S. Wasylewski, *Sztambuch. Skarbnica romantyzmu*, Warszawa 1922, s. nlb.

98. Scena starorzymska.

Publ. PZ A, po s. 688.

99. Sen.

Publ. „Maski” 1918, z. 30, s. 590.

100. Starzec wsparty na kiju.

Publ. „Tęcza” 1930, z. 46, s. nlb.

101. Ksawery Dybowski.

Publ. Teka I, tabl. 21; Teka II c, tabl. 19.

102. Ksawery Dębowski [Dybowski], stolnik bełski w rozmowie z Żydem przed dworem w Dębinkach.

Publ. PZ F, po s. 192.

103. Szkice męskich postaci.

Publ. Ks. Józef Jastrzębowski, *Traugutt i Norwid*, „Lech” 1939, z. 5, s. 5.

104. Tęcza.

Publ. PZ A, po s. 16.

105. Trzy pokolenia.

Publ. S. Grabiński, *Opowieść o grabarzu (Gawęda zaduszna)*, „Maski” 1918, nr 31, s. 603.

106. Wanda (szkic na klocku drzeworytniczym),

Publ. PZ C, po s. 144.

107. Winieta z wędrowcem (szkic w liście Norwida ze [stycznia-lutego] 1859).

Publ. DW XI, s.

108. W pracowni.

Publ. H. Życzyński, *Rytmika w poezji Norwida*, „Pion” 1933, nr 12, s. 4.

109. Wnętrze krypty grobowej.

Publ. PZ A, po s. 656.

110. Złożenie Chrystusa do grobu.

Publ. A. Ch[ołoniewski], *Jan Skrzynecki we wspomnieniach córki*, „Świat” 1912, nr 11, s. 7.

111. Projekt monety.

Publ. *Wszystkie pisma Cypriana Norwida do dziś w całości lub fragmentach odszukane*, t. 9: Listy cz. 2 (402-846), Warszawa 1937, s. 157.

112. W dzień Bożego Narodzenia.

Publ. „Arkady” 1936 nr 12 [litografia na podst. Rysunku Norwida]

MALARSTWO OLEJNE

113. Jezioro zaklęte.

Publ. PZ A, po s. 560.

GRAFIKA

114. Dysputa (akwaforta).

Publ. Pini, s. XLIII (błędnie jako rysunek piórkiem).

ODPISY AUTOGRAFÓW NORWIDA

WIERSZE

1. [ODPOWIDŹ ALBERTOWI POTOCKIEMU]

Beztytułowy odpis A. Potockiego w liście do A. E. Koźmiana – Biblioteka PAN Kraków rkps 2039 k. 94.

Pośmiertny pdr: OPD, 48.

2. [MODLITEWNIK DLA WŁODZIMIERZA ŁUBIEŃSKIEGO]

BN IV. 6324 k. 264-278.

Kopia rysunków oraz odpis wykonane ręką Zenon Przesmyckiego (taki opis znajduje się także w PZ A, 769-771). Był to zeszyt 25-kartkowy, o wym.: 21 x 17, oprawiony wtórnice w filetowy aksamit ze złotymi wyciskami. Układ modlitewnika: k. 1 nlb. – vacat; k. 2 nlb. recto: motto, liczba VII oraz tzw. „tytułowa tarcza” z trzema rysunkami w polach: starca, dziewczyny i Psalmisty; s. 1-2: pierwsza antyfona i Psalm VI; s. 2-3: Ps 31; s. 4-6: Ps 37; s. 7-9: Ps 50; s. 9-12: Ps 101; s. 13-14: Ps 129; s. 14-16: Ps 142; s. 17: druga antyfona; s. 18: vacat; s. 19: rejestr dni szczególnego nabożeństwa (verso: czyste); s. 20: dwa fragmenty z Dz (verso – vacat); s. 21: pierwszy fragment z J (verso – vacat); s. 22: drugi urywek z J (verso – vacat); s. 23: tytuł Z Danta wypisany złotem pośrodku stronicy; s. 24-26: przekład fragm. VIII pieśni *Czyśćca* (na końcu wiersz N. *To nie jest żadne dobrze tłumaczenie*); s. 27: *Monolog*; s. 28: dedykacja dla Łubieńskiego; k. 5-11 nlb.: vacant. Na s. 1, 2, 4, 7, 9, 13, 14 i 19 – kolorowe, bardziej lub mniej ozdobne inicjały. Na s. 20, 21 i 22 (większe akwarelowe rysunki oraz bordiury). Ps 6, 32, 37 (wraz z podobizną ozdobnych inicjałów): osobna dwukartkowa, kredowa wkładka do „Przeglądu Powszechnego”. T. XIC nr 327 (całość miała się ukazać w podobiznie atg, nakładem poznańskiej drukarni Fiedlera). Przekład z Dantego (*Purgatorio* VIII, fr.) oraz [Pod przekładem z „Boskiej Komedii”]: Bolesław Erzepki. „Literatura i Sztuka” dodatek do „Dziennika Poznańskiego” 1910 nr 24. *Monolog*: „Przegląd Powszechny” CIX: 1911 (luty) s. 181-182. Iluminowany rękopis, rodzaj mikro-psałterza,

sporządzony przez Norwida w lipcu 1846 w klinice berlińskiego więzienia. Rzeczą poeta ofiarował Włodzimierzowi Łubieńskiemu. Atg po zgonie Łubieńskiego przeszedł w posiadanie Franciszka Chłapowskiego w Poznaniu. Zaginął po restauracji przez Bonawenturę Lenarta (1939?), w zbiorach BN w r. 1944.

3.[DWIE PARAFIE]

BN III 6321 k. 10-11.

Jest to fragment zeszytu z notatkami Leopolda Wellisza. Odpis sporządzony ręką Wellisza. Arkusz białego papieru o wym.: 20 x 26,5, którego pierwszą stronę wypełnił list z prośbą Norwida (także podpis Piusa IX oraz notatka księdza Łubieńskiego) zaś trzecią rejestr odpustowy (w rejestrze zapis obcej ręki: „31. Stanisława Miaskowska”). W 1908 dokument znajdował się w posiadaniu Anny Dybowskiej, córki Józefa, w Paryżu. Jego los obecnie nie jest znany. Dokument powstał wiosną 1848 tuż przed audiencją Norwida u Piusa IX. 7 maja poeta przekazał prośbę papieżowi o przekazanie jego samemu oraz jego krewnym i znajomym odpustu zupełnego w chwili śmierci. Z biegiem lat Norwid listę uzupełniał i korygował. Ostatni list w tzw. pierwszej liście pochodzi z r. 1863 (Wiktoryn Jordan), ostatni w drugiej – zapewne w r. 1862 lub na początku 1863. Pdr: J. W. Gomulicki. *Dwie „parafie” Norwida*. „Kierunki” 1966 nr 15 i 16.

4.NA GRÓB JULIETTY

BJ rkps 6470 IV k. 74 verso.

List Teofila Lenartowicza do Józefa Ignacego Kraszewskiego z marca 1860. Pdr: Józef Ignacy Kraszewski, Teofil Lenartowicz. *Korespondencja*. Wrocław 1963 s. 66. Jedna z wersji wiersza W Weronie z *Vade-mecum* zob. opis w dziale ATG.

5. [W WERONIE]

Biblioteka Litewskiej Akademii Nauk w Wilnie rkps BF 1947 verso luźnej kartki.

Beztytułowy tekst – atg. [?] oł. (uwaga: Gomulicki, PWSz I, 381 twierdzi, że to tekst pisany ręką Norwida – przypuszczalnie jest to pismo Zofii Węgierskiej). Luźna karta, recto: atg wiersza *Co? jej powiedzieć...* (data: „1868”). Tekst tego rękopisu jest niemal identyczny z tekstem wydanym przez Zofię Węgierską w „Bibliotece Warszawskiej” 1867 T. 3 s. 225-226 (zob.). Jest to jeden z przekazów wiersza *W Weronie*, którego zasadnicza wersja weszła do *Vade-mecum* (zob. opis zbioru w dziale ATG).

6. [MARYJO, PANI ANIOŁÓW!...]

Kopia atg sporządzona przez Zenona Przesmyckiego: BN 6323 Materiały Norwidowskie z pracowni edytorskiej Zenona Przesmyckiego T. I k. 148.

Pośmiertny pdr: RW 3-4. Atg Norwida wklejony do albumu Zofii Trębickiej spłonął w Warszawie w czasie Powstania w 1944. Fragment atg zamieścił w formie facsimile (bez czterech końcowych wersów) Pini między s. 32 a 33.

7. MONOLOG

Kopia atg sporządzona przez Zenona Przesmyckiego (atg obecnie zaginiony): BN IV 6324 k. 278.

Wiersz napisany przez Norwida w więzieniu w Berlinie i włączony do tzw. *Modlitewnika*, który Norwid sporządził dla Włodzimierza Łubińskiego ze względu na pamięć 7 dni spędzonych na przełomie lipca i sierpnia 1845 w więzieniu.

8. AERUMNARUM PLENUS

BJ rkps 9260 III: „Autografy C. Norwida z papierów po J. B. Zaleskim” k. 7.

Odpis sporządzony przez Leopolda Welisza. Na k. 6 w tymże zbiorze znajduje się atg tekstu. Pdr pośmiertny drukowany przez Adama Krechowickiego w „Bibliotece Warszawskiej” 1908 T. IV s. 327-328, a następnie w książce tegoż: *O Cyprianie Norwidzie*. T. I Lwów 1909 s. 139-140.

9. L'INCONNU AUX INNCONNUS

BN IV 6325 k. 2-3 odpis ręki Adolfa Sternschussa.

Niesygnowany atg, obecnie zaginiony, znajdował się przypuszczalnie w papierach po księżnej Marcelinie Czartoryskiej. Pdr pośmiertny: Juliusz Wiktor Gomulicki. Norwid i „nieznajomi”. „Współczesność” 1963 nr 1. Weryfikacja autorstwa: Gomulicki (DKW s. 91-93). Przekład tegoż tekstu zob. PWSz I, 354.

10. SEN

BN IV 6324 k. 83-84.

Kopia sporządzona przez Zenona Przesmyckiego – atg obecnie zaginiony. Wiersz Norwida inspirowany poematem Karola Balińskiego *Śpiewakom Mohorta bratnie słowo*. Londyn 1856. Pdr: A. Czartkowski w: „Kurier Warszawski” 1931 nr 93.

11. „CZY PODAM SIĘ O AMNESTIĘ?”

BN IV 6324 k. 38.

Maszynowa kopia zaginionego atg. Pośmiertny pdr: A. Czartkowski: „Kurier Warszawski” 1931 nr 73. W obu przekazach – jak zauważa Gomulicki – mylnie podana data: „1855” – zapewne to skutek źle odczytanej, fantazyjnie wykreślonej szóstki przez Norwida. Motto: dewiza angielskiego Orderu Podwiązki. Wiersz jest odpowiedzią poetycką na pytanie wielu przyjaciół Norwida, w tym zwłaszcza Konstancji Górskiej. Norwid przesłał jej ten wiersz w końcu 1856 – amnestia została ogłoszona ukazem carskim z 15/27 maja.

12. SŁÓWKO

BJ rkps 6482 IV: „Korespondencja J. I. Kraszewskiego” T. 24 k. 73 verso.

Odpis Antoniego Zaleskiego umieszczony w jego liście do Kraszewskiego (Zubiszki, 23 grudnia 1858). Pośmiertny pdr: RW, 35. Wiersz przypuszczalnie z jesieni 1858, skierowany do Antoniego Zaleskiego, ziemianina ze Żmudzi, rysownika oraz ilustratora, kolegi Norwida z Warszawy oraz Florencji, który bawiąc latem 1858 w Paryżu zaproponował, że zajmie się wydaniem tomu rozproszonych utworów poety.

13. SŁUCHACZ. DO P. OL. WAGNER 1876

BN 6321, k. 285.

Kopia atg sporządzona przez Adolfa Sternschussa – atg zaginął. Wiersz dedykowany paninie Olimpii Wagner (zm. 1925), młodszej córce pianisty, Józefa Bogdana Wagnera. W atg sygn.: „Cyprian Kamil Norwid”. Olimpia Wagner mieszkała na stałe w Paryżu, w momencie gdy Norwid napisał wiersz przebywała we Lwowie (DZ II, 226). Opis atg pochodzący także od Sternschussa publikował Waław Borowy („Tygodni Powszechny” 1946 nr 31; później korygował ten opis w: O Norwidzie. Rozprawy i notatki. Oprac. Zofia Stefanowska. Warszawa 1960 s. 305-309) oraz Gomulicki: „Autograf, obecnie zagubiony, znajdował się w r. 1915 w posiadaniu p. Olimpii Wagnerówny we Lwowie, na adresowej stronie niezalepionej koperty, formatu 63 x 100 mm, z nieco żółkłego papieru żeberkowego. Podpis: Cyprian Kamil Norwid.” (OPD 228). Czas powstania: z adresu dedykacyjnego znana jest jedynie data roczna: 1876, nie można natomiast bliżej określić daty miesięcznej (zob. i por. PWSz II, 174, 404 oraz Kalendarz II, 635). Pdr pośmiertny: „Nowa Gazeta” (wydanie poranne) 1915 nr 232 (z 23 maja) s. 3.

14. BAJKA

BN IV 6323 Cz. 2 k. 173.

Kopia Zenona Przesmyckiego sporządzona na podstawie odpisu atg dokonany przez Konstancję Łozińską. Wiersz z drugiej połowy 1861 wysłany do Warszawy pod adresem Józefa Ignacego Kraszewskiego: Norwid chciał wówczas, aby pisarz dopomógł mu w druku w „Gazecie Polskiej” jego tragedii *Krakus*.

15. DO L. K.

BN IV 6324 k. 40-41.

Wiersz z listopada 1861. Atg nie zachował się. Kopia atg sporządzona przez Zenona Przesmyckiego. Pdr: Z. Mysłakowski. „Sfinks” 1916 z. 6 s. 11-14. Poeta dodał do niego osobny komentarz pt. *Objaśnienia żądane*, także publikowany przez Mysłakowskiego obok tekstu wiersza (s. 14-16).

16. PURYTANIZM

BN IV 6323 T. 1 k. 48-49.

Odpis Przesmyckiego atg w wersji przesłanej przez Norwida Marianowi Sokołowskiemu w 1865 (atg zaginiony). Inne atg tego utworu w zbiorze *Vade-mecum* (zob. ATG). Pdr wersji z *Vade-mecum*: ChimVIII, s. 303-304. Przesmycki przy ww. odpisie zanotował: „Obok autografu w *Vade-mecum*, jest drugi – właściwy i pierwotny, zda się pt. nie *Purytanizm*, lecz *Marjanowi: odśpiew, odpowiedź*. Różnica główna między oboma zaznaczona ołówkiem na korekcie z antologii, drukowanej według tekstu *Vade-mecum*. / Arkusik listowy, poziomo prążkowany, satynowany, sino-biały, wys. 21 x szer. 13,5. / Atrament wodnisty, mocno zblakły i zardzewiały. / Pismo duże, zwiększające się ku końcowi, niby staranne, a niedbałe. / Autograf ten odnalazł się w tomie II *Korespondencji z Zygmuntem Sarneckim*, gdzie stanowi pozycję 16-tą w spisie, po Kętrzyńskim i Małeckim, a przed L. Masłowskim. / W bibliotece Ordynacji Zamoyskich – Warszaw[a] – Żabia 4. Nabyte niedawno. / Poniżej tekstu sygnatura i data: »Cyprian Norwid / 1865«”.

17. SPOWIEDŹ

VMP k. 100.

Odpis kopii pierwszej redakcji wiersza, sporządzony przez Zenona Przesmyckiego, pochodzącego ze zbioru *Vade-mecum*. W odpisie poprawki oraz uwagi redakcyjne Miriama. Tu także nota redakcyjna: „Drugi autograf w puściźnie po L. Nabelaku, oddanej przez wdowę p. W. Gasztowtowi. / Arkusik listowy welinowy biały z zaokrąglonymi rogami i wyciśniętą na obu kartkach wypukłą białą prostolinijną obwódką. Wys. arkusza 20,5 x szer.

12,4 cm. Tekst na tej str.; str. 2, 3, 4 – puste”. Dalej podaje edytor różnice tekstu w atg po Nabelaku. Pod tekstem zaś sygn. i data: „Cyprjan Norwid / 1866”. Zob. opis tego wiersza w zbiorze Vade-mecum (w dziale ATG).

18. DZIENNIKARSTWO I PUBLICYSTYKA. NOWY ORGAN

BN IV 6291 k. 51.

Odpis Mieczysława Geniusza – Gomulicki przypuszcza, że wykonany z pamięci. Istnieje także atg w: BN IV 6291 k. 52 verso. oraz edycja w: „Ateneum Polskie” (Lwów) 1908 T. II s. 114 (oprac. T. Smoleński).

19. ENCYKLIKA-OBLEŻONEGO. (ODA)

BCZ rkps Ew. XVII-3173: papiery Bronisława Zaleskiego.

Kopia sporządzona przez Bronisława Zaleskiego według atg, który obecnie uznaje się za zaginiony (przepadł w 1939). Gomulicki w swoim wydaniu tego tekstu ponoć opierał się na własnej kopii atg, sporządzonej jeszcze przed II wojną światową (PWsz II, 397). Pdr: „Dziennik Poznański” 1867 nr 259 (z 10 listopada), wersja oparta na kopii Karola Ruprechta. Inne wydanie za życia autora: osobna dwukartkowa ulotka in 32° wydrukowana na cienkim, biblijnym papierze pt. *Sursum Corda. Dnia 17 października 1867 roku. Paryż 1867* (zob. dział DRZ). Tekst wiersza to apostrofa do papieża Piusa IX, napisana w podziękowaniu za jego życzliwość dla Polski encyklikę *Levate* (wyd. 17 października 1867).

20. [TOAST NA CZEŚĆ LUDWIKA NABIELAKA]

BN IV 6323 k. 183.

Odpis przypuszczalnie Zenona Przesmyckiego lub jakiejś osoby z nim współpracującej. Tekst powstał ok. 1869: przypuszczalnie po prelekcji Norwida *Rzecz o wolności słowa*. Nabelak jako wiceprezes Stowarzyszenia Pomocy Naukowej – które odpowiadało za całe przedsięwzięcie – organizował poecie ten wykład w Grand Orient de France w Paryżu. Pdr (oparty na zaginionym obecnie atg): RW, s. 122-123.

21. [Z „ODYSEI” HOMERA] [RAPSDIA VI]

BN IV 6324 k. 126 recto i verso (do ½ strony)

Odpis w archiwum Przesmyckiego. Norwid przetłumaczył z *Odysei* Homera Pieśń I oraz fragmenty z trzech innych pieśni. Zajmował się tym w 1869, potem 7 lutego 1870 czytał fragmenty na wieczorze literackim w salonie hr. Eleonory Czapskiej. Prawdopodobnie w 1872 poeta użyczył ich Sewerynie Duchieńskiej, która wykorzystała je w swojej fr. recenzji dzieła Klarysy Bader *La femme grecque*: „Biblioteka Warszawska” 1872 T. IV (tu dwa fragmenty: całe tłumaczenie Pieśni VI oraz 8 wersów z przełożonej w całości Pieśni I). W 1876 Norwid chciał wydać tekst przekładów w jednym z krajowych pism. Do wydania nie doszło, ale teksty znalazły się w rękach Adama Pługa (Antoniego Pietkiewicza), redaktora „Kłosów”. Ten przekazał autografy przed swoją śmiercią Zenonowi Przesmyckiemu – choć już wówczas brakowało tłumaczenia fragmentu pieśni XIX. Później zaginął też fragment Pieśni VI. Przez długie lata znany był wyłącznie z odpisu z archiwum Przesmyckiego: BN IV 6324 k. 126 recto i verso (do ½ strony). Atg znalazł się w 1973 i stał się własnością Juliusza Wiktora Gomulickiego, który odstąpił go w 1994 BN: akcesja 14269 k. 1-2 nlb. Seweryna Duchieńska. *Kronika zagraniczna i literacka, naukowa i artystyczna*. „Biblioteka Warszawska” 1872 T. IV s. 452-453.

22. [DO ANNY CZAPLICKIEJ]

BN IV 6319 k. 44.

Przypuszczalnie odpis Zenona Przesmyckiego. W tymże odpisie podane błędne imię adresatki (*Do Marii Czaplickiej*). Ten błąd powtórzył Gomulicki w DZ I 721. W PWSz II, 201 (oraz komentarz 401) poprawił tę pomyłkę. Atg: Muzeum Adam Mickiewicza (Biblioteka Polska) w Paryżu: MAM 1108. Pdr: Roman Brandstaetter. *Nieznany wiersz i list Norwida*. „Gazeta Polska” 1930 nr 288. Wiersz powstał tuż po kapitulacji Paryża (28 stycznia 1870) w podziękowaniu za czapkę futrzaną, której właścicielką była Anna Czaplicka – jak przypuszcza Gomulicki, na podstawie domysłów Jana Borejszy (PWSz II, 401) – druga żona Piotra Ławrowa, przebywającego wówczas w Paryżu. Poniżej wiersza nota: „1871, luty 1 / Paryż”).

23. DO WIELMOŻNEJ PANI I.

BJ 9260 III k. 20-21

Odpis. Arkusz cienkiego, kremowego, żeberkowanego papieru ze znakami wodnymi; pierwotnie złożony na pół, obecnie rozłożony, wym.: 13,2 x 20,8. Atrament czarny, nieco wyblakły, k. 20 w całości zapisana, k. 21 – vacat. Na dokumencie dopiski kopisty, którym – według Gomulickiego – był Dionizy Zaleski, syn Józefa Bohdana Zaleskiego. Wykonał on kopię atg dla Zenona Przesmyckiego. Kopista odnotował też przy swoim odpisie: „posłałem kopię P. Zenonowi Przesmyckiemu 17 października 1921”, niżej trudna do odczytania sygn.; odsyłacz przy tytule tekstu do wyjaśnienia umieszczonego poniżej tekstu wiersza, przypuszczalnie obcej ręki: „Pani Felicja z Zaleskich Iwanowska”. Poniżej tekstu wiersza inny dopisek oł.: „Oryginał posłany Pani Felicji Iwanowskiej zaginął”. A nadto nota przepisana z oryginału: „5 octobra 1871. – Cyprian Norwid”. Czas powstania: trzeba tu przyjąć zapis w ww. nocie, czyli: 5 października 1871. Pdr: RW, s. 128. Wiersz skierowany do Felicji Iwanowskiej z Zaleskich, ziemianki z Podola, która wówczas przybyła do Paryża, poszukując materiałów do swego 5-tomowego dzieła *Słowa żywota, czyli Pismo święte* (Kraków 1874).

24. NA „KAZANIE SKARGI” JANA MATEJKI

BPAU rkps 2234 k. 113.

Odpis przypuszczalnie Wandy Wagner. Pasek papieru w dolnej partii złożony, po rozłożeniu wym. arkusza: 26,4 x 13; tekst zapisany oł. obcej ręki (pripuszczalnie kogoś z rodziny Wagnerów w trakcie recytacji przez poetę. Notatka zapisana czarnym atramentem, na zgiętym dolnym marginesie kartki: „Satyra na zamknięte usta na/ obrazie Matejki: Skarga, / spisana podczas wygłaszania przez pannę Wandę Wagner, później panią Geniusz”. W rękopisie oł. poprawki, przypuszczalnie Norwida – jak sądzi Gomulicki, który wskazuje także, iż wiersz ten „podyktowany [był] podczas którejś wizyty Norwida w domu Wagnerów, najprawdopodobniej [sic!] w latach 1875-1876” (PWsz II, 403). Autorki Kalendarza datują tekst wiersza na maj 1865 (II, 204), powołując się na późniejszą relację Mieczysława Geniusza, odnotowaną przez Tadeusza Smoleńskiego, który wydał ten tekst w ramach artykułu Egipskie Norwidiana („Ateneum Polskie 1908 T. II s. 11). Jednakże Kalendarz nie jest pewny, co do

tych przesunięć w zakresie dat rocznych, podkreślając, że kontakty Norwida z Wandą Wagnerówną datuje się dopiero od 1873 (Kalendarz II, 204). Trzeba tu przyjąć zatem – przy braku stosownej dokumentacji – lata 1875-1875.

25. CO SŁYCHAĆ? I CO POCZAĆ? HUMORESKA ZE WSTĘPEM I EPILOGIEM

BN III 6321 k. 279-284.

Odpis Zenona Przesmyckiego. Atg nie zachował się. Zagiął podczas II wojny światowej. Według Gomulickiego: „Autograf, obecnie zagubiony, ofiarowany przez Norwida w r. 1876 Zofii Ludwikowej Nabelakowej, mieścił się w oddzielnym, specjalnie w tym celu przygotowanym zeszycie, który sporządził sam poeta zeszywając razem trzy złożone na pół, dość grub, liniowane arkusze papieru (liniowanie wypadło prostopadle). Format tego zeszyciku: 205 x 143 mm. Na s. 1 znajdował się tytuł [...]. Pod tym tytułem wypisał Norwid ołówkiem anilinowym dedykację dla pani Nabelakowej”. I dalej dodawał: „Sam tekst mieścił się na s. 3-11. Stronice 2 i 12 były puste. [...] Na s. 10 u dołu, pod podpisem Norwida, znajdował się rok sporządzenia zeszyciku: 1876” (OPD, 228-229). Po zgonie Nabelaka atg tego cyklu trafił z innymi dokumentami w ręce Wacława Gasztowtta, który ofiarował dokumenty Nabelaka Bibliotece Rapperswilskiej, z wyłączeniem paru dokumentów: w tym także Norwidowskiego zbioru. Wiersze wchodzące w jego skład – już wcześniej napisane przez Norwida – uległy tu przeredagowaniu. Najgłębiej przekształcony został tekst wiersza *Co począć?* (uprzednio jako *Praca* oraz *Prac-czoło z Vade-mecum*). Czas powstania zbioru: trudny do określenia. Określa się jako przedział: 1858-1876. Gomulicki: „Norwid ofiarował tę humoreską pani Zofii z Conradów Nabelakowej, żonie swego starego przyjaciela Ludwika [...], mogło się to stać zaś np. z okazji jej imienin, przypadających na 15 maja. Gdyby tak rzeczywiście było, humoreskę należałoby datować majem 1876 r.” (PWsz III, 775-776). Pdr całego zbioru: OPD 108-118 (dokumentacja s. 228-229 oraz PWsz III 775-776).

BOGOWIE I CZŁOWIEK. (ZA WSTĘP) – inny przekaz tego wiersza, to w *Vade-mecum*: *LXI. Bogowie i człowiek*. Pdr: OPD 111, 230, 361-362 (zob. PWsz III, 111).

CO SŁYCHAĆ? – jest to trzecia redakcja tego wiersza. Pierwsza redakcja: atg zagiął, znajdował się wśród papierów Konstancji Górskiej. Gomulicki podaje, że w 1939 atg znajdował się „w posiadaniu Stanisławostwa Karnkowskich w Łazach pod Warszawą” (OPD, 230). Atg drugiej redakcji pt. Na zapytanie „*Co słuchać nowego?*” (*odpowiedź*) opatrzony datą 1865 jak podaje Gomulicki: „zakupiony w r. 1910 we lwowskim antykwariacie

Tomasika przez Henryka Tyszkiewicza ze Spiczyniec, a w r. 1944 oglądany przeze mnie w warszawskim antykwariacie Tyszkiewiczów, przeszedł wówczas w posiadanie Ludwika Gocla, a obecnie znajduje się w Płocku, w zbiorze autografów Stanisława Nyrkowskiego” (OPD, 230-231). Redakcja ta różni się od tej, którą Norwid wprowadził do humoreski. Pdr: Gromy, 47-48.

[POWIADAJĄ, ŻE PIĘKNE BYŁY INNE WIEKI...] – pierwsza redakcja tego wiersza w ramach *Vade-mecum*: LXII. *Zapał*. Pdr: OPD, 114, 232, 364-365.

CO POCZAĆ? – pierwsza redakcja pt. Praca powstała przed 1 stycznia 1865 – drukowano ją w: „Czas” (Kraków) 1865 nr 1 (z 1 stycznia). Druga redakcja: zatytułowana Prac-czoło w *Vade-mecum*. Trzecia – przeredagowana – pojawiła się w humoresce. Jest krótsza od pierwszej redakcji o ponad 30 wersów. Pdr: OPD, 114, 232, 364-365.

DZIECIĘ I KRZYŻ (ZA EPILOG) – inny przekaz to atg z początku 1866, ofiarowany Joannie Kuczyńskiej. Później w posiadaniu Bolesława Piaseckiego (reprodukcja: Do Pani, po s. 104). Ten wariant Gomulicki włączył do swego wydania *Vade-mecum* (PWsz II, 388) – jako hipotetyczną rekonstrukcję zaginionego elementu zbioru (PWsz II, 95). Przekaz drugi: atg ofiarowany Konstancji Górskiej, który znalazł się potem w posiadaniu Stanisława Karnkowskiego. Po raz pierwszy ogłosił go wraz z wierszem Sen Adam Czartkowski: *Nieznane poezje Norwida*. „Kurier Warszawski” 1931 nr 93. Poniżej tekstu data: „1866” oraz sygn.: „Cyprian Norwid”. Czwarty przekaz: *Kalendarz Gospodarski dla Kobiet na Rok 1877*. Warszawa 1876.

SZCZĘŚLIWY – pdr: OPD 118; pod tekstem jako dopisek edytorski data: „1877” oraz informacja: „Koniec humoreski”. Czas powstania: trudny do ustalenia. Były przypuszczalnie cztery redakcje wiersza. Pierwsza, najstarsza, pt. *Obyczaje*, którą Norwid przesłał Mieczysławowi Pawlikowskiemu 28 października 1858. Obecnie w: BLwów Zespół Pawlikowskich nr 571/p. 8. Poniżej tekstu wiersza sygn.: „Cyprian Norwid”. Pdr tej wersji: Tadeusz Pini. *Z pośmiertnych utworów Cypryana Norwida*. „Pamiętnik Literacki” VI: 1907 s. 105-106 (data na podstawie stempla, podana przez Piniego). Druga redakcja: weszła do *Vade-mecum* jako *Sens-świata*. Trzecia – niewiele różniąca się od tej z *Vade-mecum* – stanowi ogniwo humoreski. Czwarta – także pt. *Szczęśliwy* – publikowana była w *Kalendarzu Gospodarskim dla Kobiet na rok 1877* s. 85-86 (wydanym staraniem redakcji „Przeglądu Tygodniowego”) – podobnie jak wiersz *Dziecię i krzyż* (zob. wyżej). Poniżej tekstu publikowanego w *Kalendarzu* sygn.: „N”.

26. [MAŁŻEŃSKA RECEPТА]

BPAU rkps 2234 k. 121.

Zapis recytacji Norwida lub odpis z nieznanego atg dokonany przez Wandę Wagner. Odpis znajduje się w papierach po Mieczysławie Geniuszu. Papier uszkodzony w prawym dolnym rogu, wym.: 15,6 x 21,1. Atrament czarny, wyblakły, obecnie zrudziały. Poniżej tekstu sygn.: „Cypr. Norwid” oraz poniżej: „N.C.” oraz jeszcze poniżej, inną ręką kolejna sygn. niebieską kredką: „N.C.”. Notatka Mieczysława Geniusza na dolnym lewym marginesie: „Zanotowane przez pannę Wandę / Wagner, później panią Geniusz”. Tytuł w kwadratowych nawiasach, dodany później. Utwór Norwida poprzedza zapis beztytułowej fraszki Franciszka Grzymały. Dowód autorstwa: Juliusz Wiktor Gomulicki, odnosząc się głównie do realiów biograficznych (przyjaźń Norwida z Wagnerami i Geniuszami) oraz związki stylistyczne i motywiczne wiersza z innymi utworami poety (DZ II, 231 oraz PWsz II, 405). Czas powstania: przy braku dokumentacji, trudna do ustalenia. Gomulicki przyjmuje: 1878 (analogicznie jak *Skala-Bolmirowej*). Pdr: A. Smoleński. Egipskie norwidiana. „Ateneum Polskie” (Lwów) 1908 T. II s. 114-115.

27. PSALM W HEBRONIE PRZEZ MATKĘ ZBAWICIELA ŚWIĘTĄ UŁOŻONY

BN III 6330 k. 68-69.

Kopia brulionu sporządzona przez Zenona Przesmyckiego. Gomulicki nazywa ją „kopią pierwszego rzutu” (PWsz II, 407). Pdr wydany na podstawie kopii Miriama: „Kierunku” 1968 nr 51/52 (oprac. Juliusz Wiktor Gomulicki). Kopię drugą sporządził Adolf Sternschuss: BN IV 6324 k. 262. Trzecią: Juliusz Wiktor Gomulicki przed wybuchem II wojny światowej. Atg zaginiony w 1944 (według Kalendarz II 719: w 1939) znajdował się w Bibliotece Ordynacji Zamoyskich w Warszawie. Gomulicki wydawał swoje edycje tego wiersza na podstawie własnego odpisu atg (zob. PWsz II, 244-245, 406-407: komentarz). W edycjach Gomulickiego dopisek: „Miałem zaszczyt tłumaczyć 1880 roku”. Czas powstania: wiersz w niedatowanym liście do Zygmunta Sarneckiego. Gomulicki umieścił go między 24 lutego a pierwszą połową czerwca 1880. Drobną uwagą na temat Magnificat zob. PWsz X, 144. Pdr: RW, 144-145.

28. PSALM W HEBRONIE PRZEZ MATKĘ ZBAWICIELA ŚWIĘTĄ UŁOŻONY

BN IV 6324 k. 262.

Kopia atg sporządzona przez Adolfa Sternschussa. Istnieje także druga kopia wykonana z brulionu atg, sporządzona przez Zenona Przesmyckiego: BN III 6330 k. 68-69. Gomulicki nazywa ją „kopią pierwszego rzutu” (PWsz II, 407). Pdr wydany na podstawie kopii Miriama: „Kierunki” 1968 nr 51/52 (oprac. Juliusz Wiktor Gomulicki). Kopię trzecią sporządził Juliusz Wiktor Gomulicki przed wybuchem II wojny światowej. Atg zaginiony w 1944 (według Kalendarz II 719: w 1939) znajdował się w Bibliotece Ordynacji Zamoyskich w Warszawie. Gomulicki wydawał swoje edycje tego wiersza na podstawie własnego odpisu atg (zob. PWsz II, 244-245, 406-407: komentarz). W edycjach Gomulickiego dopisek: „Miałem zaszczyt tłumaczyć 1880 roku”. Czas powstania: wiersz w niedatowanym liście do Zygmunta Sarneckiego. Gomulicki umieścił go między 24 lutego a pierwszą połową czerwca 1880. Drobną uwagą na temat Magnificat zob. PWsz X, 144. Pdr: RW, 144-145.

29. LA RELIGION DE MR LE SÉNATEUR COMTE VICTOR HUGO

BN IV 6234 k. 222 verso.

Kopia atg wykonana przez Mieczysława Żółkiewskiego na podstawie wersji tego tekstu przesłanego w liście wysłanego do Władysława Chodźkiewicza przed 13 czerwca 1880 (wydanie: PWsz X, 147, 262-263). Atg tegoż listu wraz z atg wiersza: Ukraińska Akademia Nauk w Kijowie sygn. XXIV: 1468-1472. Inny przekaz (druga redakcja tego tekstu): w liście Norwida do Seweryny Duchyńskiej z pierwszej połowy 1880 – ten atg zaginął – edycja tego przekazu: WP IX, 419 (tytuł *Fraszka* i zestawienie odmian w stosunku do atg przeznaczonego dla Chodźkiewicza. Tekst drugiej redakcji (pt. *Fraszka*): PWsz X, 146-147, 262. Czas powstania: pierwsza połowa czerwca 1880 (DZ II 233; PWsz II, 407 oraz Kalendarz II, 713-714). Pdr: „Bluszcz” 1880 nr 39 (z 29 września).

30. POST-SCRIPTUM

BN IV 6323 cz. 2 k. 210.

Kopia sporządzona albo dla Przesmyckiego, albo przez Przesmyckiego. Losy atg nieznane. Gomulicki wiązał ten wiersz z listem poety do Ludwika Nabelaka z sierpnia lub września 1881 (PWsz II, 408). W PWsz IX, 158 data: 15 sierpnia 1881 (tak samo: WP IX, 430-431). Przesmycki podaje: „1881 po 15 VIII”, a następnie poprawia datę na: 15 marca. Gomulicki określa datę powstania wiersza z opisanymi w liście owacjami miast rosyjskich na cześć nowego cara Rosji Aleksandra III. Kwestię genezy dodatkowo aluzja dotycząca przeniesienia Stolicy Apostolskiej z Rzymu. Wiadomo bowiem, że przygotowania do opuszczenia Watykanu Leon XIII czynił w czerwcu 1881. Czas powstania: przy braku stosownej dokumentacji można jedynie określić datę roczną – 1881. Pdr: RW, 147.

31. [WESTCHNIENIE PIELGRZYMA](Inc.: Poważny pielgrzym...)

BN II 6231 k. 286.

Kopia Zenona Przesmyckiego zagubionego wiersza, odnotowana przez Ludwika Nabelaka. Czas powstania: Gomulicki podawał różne daty. W OPD, 387 umieszczał ten tekst wśród tekstów z lat: 1879-1882, a w kolejnych edycjach przesuwiał genezę tekstu ku skrajnej dacie, czyli 1882. Jednakże żadnych przesłanek, jeśli chodzi o datowanie, nie uzyskamy przy tym, co obecnie stanie dokumentacji. Pdr: OPD, 180, 239, 387.

32. TRAGEDIA ZAKONNIC

BN IV 6290 k. 205.

Cytat z listu Zofii Węgierskiej do Norwida. Tytuł został zachowany w liście Węgierskiej: „Tragedię zakonnic chciałam posłać Mannowi, zanim doczytałam do wiersza: »Czas – ale nie krakowski«. Obaczywszy tę rudą mysz wylatującą z ust Twoich, uznałam, że jej [...] pokazać nie można” (OPD, 223). Pdr: OPD, 99, 223, 347-348.

33. [DO PANI BEZCZYNNIEJ: NA POSĄG WENUS Z MIŁO]

BN IV 6319/4 k. 33.

Odpis w liście Wandy Siwińskiej do Zenona Przesmyckiego z 17 marca 1905. U Gomulickiego: jako cytat z listu Tytusowej Maleszewskiej do Przesmyckiego (PWsz II, 271, 413). Przesmycki: „Od p. Siwińskiej, która osobiście знаła poetę w Paryżu, mamy wiadomość o utworze: Do pani beczynnej (tak podobno nazywał Norwid Venus miłońska) (list z 17 marca 1905 oraz następny z 7 czerwca 1905 – za Kalendarz II, 636). Czas powstania: trudno do jednoznacznego ustalenia. Gomulicki raz podaje ok. 1870 (OPD, 38), raz: 1876 (PWsz II, 413), a jeszcze innym razem: 1875/1876 (PWsz XI, 222). Pdr: PWsz II, 271.

POEMATY

1.ZIEMIA („KOMEDII” DANTA CZWARTY TOM)

BN IV 6324 k. 115 recto – 117 verso.

Atg tekstu zaginął. Jest to odpis odpisu. Oryginalny odpis sporządził w 1887 Wacław Wejtka. Gomulicki oraz autorki Kalendarza przyjmują, że utwór – przynajmniej w znaczącej części – był napisany w 1852 (Kalendarz I, 502). Trzy fragmenty tego poematu, w tym: [Prolog], scenę pomiędzy trzewikiem Gutenberga a Towarzystwem uczonych oraz Pieśń VIII, ofiarował poeta Łucji z Giedroyciów Rautenstrauchowej na przełomie 1859/1860. Sawicki natomiast wskazuje, że „za prawdopodobny czas powstania przynajmniej części poematu trzeba uznać 1850-1852” (DW III, 423). Natomiast na temat dziejów atg (odpisów atg) relacjonuje Gomulicki: „Fragmenty powierzone Rautenstrauchowej przeszły po zgonie właścicielki (1886) w ręce jej sukcesora, Ludwika Wiszniewskiego, właściciela Soboliszek w dawnej guberni suwalskiej, gdzie w r. 1887 bardzo starannie przepisał je Wacław Wejtka, archiwista i miłośnik literatury. Po zgonie Wiszniewskiego autografy Norwida przeszły na własność jego imiennika, właściciela majątku Waliska w dawnej guberni warszawskiej, po czym zaginęły w bliżej nieznanych okolicznościach. Ocalała jedynie kopia Wejtki, który w r. 1899 zakomunikował ją Wiktorowi Gomulickiemu, ten zaś z kolei udostępnił ją Zenonowi Przesmyckiemu (1904), umożliwiając nareszcie jej publikację. Oryginalna kopia Wejtki przepadła w r. 1944 w archiwum literackim piszącego te słowa” (PWsz III, 423).

Odpis Wejtki atg zawierał tylko 2 fragmenty *Ziemi* [Prolog] i Pieśń VIII – oba publikował po raz pierwszy Przesmycki w 1912 (PZ A, 734-740). Inną redakcję [Prologu], z listu do Augusta Cieszkowskiego (z końca 1850 lub z sierpnia 1850), odnalazł Józef Ujejski i ogłosił

ją drukiem (Ujejski 595 oraz osobna odbitka Lwów [1926] s. 13). Atg listu, w tym także [Prologu], przewieziony do Warszawy w 1938 wraz z innymi papierami po Cieszkowskim, spłonął w pałacu Raczyńskich we wrześniu 1939.

2.SZCZESNA. POWIEŚĆ

BN IV 6324 Archiwum Norwidowskie Zenona Przesmyckiego k. 128-135.

Na k. 135 recto, poniżej tekstu, zapis: „Koniec poematu”. Los atg nie jest znany. Odpis atg nie uchodził za wiarygodny: Pini oraz Przesmycki opierali się nie na tym odpisie, lecz na pdr wydanym za życia autora. Ten pdr nie uchodzi za wiarygodny. Gomulicki wysunął nawet hipotezę, że Przesmycki wydając poemat z pdr „nie docenił posiadanego przekazu, potraktowanego zapewne jako wadliwy odpis pierwodruku [...]”. O losach poematu niewiele wiadomo. Dysponujemy jedynie 3 danymi: umową na wydanie utworu zawartą w lecie 1858 z wydawnictwem Wolffa w Petersburgu, którą w imieniu Norwida podpisał Antoni Czajkowski; 2. pozwolenie rosyjskiej cenzury z 27 sierpnia / 8 września tr. oraz wydanie książki w pierwszej połowie 1859. Ani o czasie powstania i procesie pisania tekstu nic nie wiemy. Nic niewiadomo także o losach atg *Szczesnej*. Pdr: w książce: *Auto-da-fé / Komedia w jednym akcie / Szczesna / Powieść Cypriana Norwida*. Petersburg 1859. Tekst *Szczesnej* s. 9-31 (podkreślenia – zaznaczone kursywą); pod tekstem na ostatniej s.: „Koniec”.

DRAMATY

1.DOBRZY LUDZIE. [Ocalały fragment]

BPAU rkps 2029 k. 104 verso-105 recto.

Odpis Wojciecha Szeligi Potockiego. Jest to fragment jego listu z 25 marca 1841 do Andrzeja Edwarda oraz Kajetana Koźmianów. Potocki zetknąwszy się przez przypadek z atg tego utworu zachwycony rekomendował go Koźmianom z myślą o wydaniu. Do tamtej edycji niestety nie doszło. W liście cytował urywek dramatu Norwida. Atg całego utworu przepadł, zachował się jedynie ten jego drobny urywek z listu Potockiego. Ponownie tekst odkrył Juliusz Wiktor Gomulicki, który ogłosił pdr ocalałego

fragmentu tekstu: *O nieznanym dramacie Norwida*. „Pamiętnik Teatralny” 1961 z. 2 (38) s. 198-206; tekst Norwida s. 202-203.

PROZA

1.OBJAŚNIENIA ŻĄDANE

BN IV 6321 k. 40-41.

Kopia sporządzona przez Zenona Przesmyckiego na podstawie atg, który otrzymał za pośrednictwem Władysława Kłyszewskiego od rodziny Ostrowskich, a ściśle Krystyna Ostrowskiego, który odnalazł ten dokument wraz z Zygmuntem Miłkowskim w archiwum Kuczyńskich-Ostrowskich w Korczewie. Norwid przesłał to wyjaśnienie odnoszące się do wiersza *Do L.K.*, jak i sam wiersz, Ludwice Kuczyńskiej. Zygmunt Miłkowski opublikował go wraz z wierszem w: *Nieznane utwory Norwida*. „Sfinks” 1916 nr 6 s. 14-16 (wydanie z atg). Los atg nie jest obecnie znany, wszystko wskazuje na to, że dokument przepadł w 1939.

2.PHILOCTET

BN IV 6324 k. 198-199.

Kopia sporządzona z atg przez Zenona Przesmyckiego w 1938. Atg pochodził z papierów po Augustynie Cieszkowskim, zaginął (spłonął?) w Pałacu Raczyńskich w Warszawie, gdzie został przewieziony, aby go uchronić przed skutkami wojny. Jest to nota napisana dla Augusta Cieszkowskiego w marcu 1863 (PWsz VII, 658) – jest to kolejny apel Norwida o powołanie do życia dziennika polskiego, mogącego odpowiedni kształtować opinię Polaków w Galicji, w Poznańskim i na emigracji. Pdr: Juliusz Wiktor Gomulicki: *Filoktet*. *Nieznana „nota” Cypriana Norwida*. „*Twórczość*” 1971 nr 10 s. 5-11.

3.[Z POWODU PODRĘCZNIKA SZUJSKIEGO]

Biblioteka Kórnicka PAN

Są to krytyczne uwagi z 1882 (data w atg) w stosunku do popularnego wówczas podręcznika: *Rys dziejów piśmiennictwa świata niechrześcijańskiego*, autorstwa Józefa Szujskiego (Kraków 1867). Tekst został napisany w 1882. Atg: BN IV 6290 k. 34-35 (trudno określić, czy odpis z Kórnika został sporządzony na podstawie tego właśnie atg). Pdr: WP VII, 190.

4. [OFERTA NORWIDA]

BN IV 6319 T. 1 k. 70.

Odpis w liście Franciszka Chłapowskiego do Zenona Przesmyckiego (Poznań 13 stycznia 1913). W oryginalne była to „oferta” wypisana na ostatniej stronie poszytu z cyklem rysunkowym Parabola o wielbłądzie w uchu igielnym (6 rysunków oraz frontispis). Rzecz nabyła Delfina Potocka. Atg zaginął albo w Rogalinie, dokąd trafił od Potockich, albo w Warszawie w 1939, gdy spłonęły piwnice, w których znajdowały się zbiory Raczyńskich. Pdr: Juliusz Wiktor Gomulicki. Dwie ceny Norwida. „Nowe Książki” 1959 nr 14 s. 876 (w serii: „Podróże po szpargalii”).

5. [LUŻNY TEKST Z „KARTY PARYSKIEJ”]

BN IV 6324 k. 288.

Jest to załączek pewnych partii wiersza Źródło. Odpis nieznaney ręki. Atg zaginął albo u Dybowskich, albo u Gasztowtta. Pdr: Juliusz Wiktor Gomulicki: C. Norwid. *Vade-mecum. Ułamki pierwszej redakcji*. Warszawa 1950 s. 14.

6. [CO DO HIEROGLIFÓW...]

BN III 6321 k. 62.

Pojedyncza kartka z zapiskami, które verso wypełniały hieroglify wraz z ich transkrypcją. Atg do 1908 był w posiadaniu Kazimierza Wójcickiego w Paryżu. Wcześniej w posiadaniu Wacława Gasztowtta. Obecny los nieznaney. Jest to odpis Leopolda Wellisza.

7. [CHCIEĆ A PRAGNAĆ...]

BN III 6330 T. 1

Odpis Zenona Przesmyckiego. Jest to krótka zapiska odnosząca się do niezbyt fortunego sformułowania użytego we wstępie do: Album widoków i pamiątek oraz kopie z obrazów Galerii wilanowskiej wykonane na drzewie w drzeworytni warszawskiej z dodaniem opisów skreślonych przez dra H. Skimborowicza i W. Gersona. Warszawa 1877. Atg mieścił się obok wycinka z publikacji Skimborowicza i Gersona, w albumie artystycznym Norwida (k. 87), którego właścicielem był później Aleksander Dybowski w Paryżu. Obecny los tego albumu nie jest znany.

8. [FRAGMENT PRZEKŁADU APOLOGII TERTULIANA]

Kopia Juliusz Wiktor Gomulicki (Archiwum Norwidowskie Gomulickiego) – obecnie los nie jest znany

Jest to drugi znany przekład Norwida z Apologii Tertuliana (pierwszy w O sztuce). Gomulicki wskazuje, że Norwid przesłał ten przekład Ludwikowi Nabelakowi. Przypuszczalnie atg spłonął wraz z innymi papierami i dokumentami Nabelaka, będącymi częścią Zbiorów Rapperswilskich BN (rkps 268). Pdr: PWsz VII, 433.

9. [DEDYKACJA UMIESZCZONA NA EGZEMPLARZU POWIEŚCI MARII SADOWSKIEJ „NIECNOTA”. Warszawa 1871]

BN III 6321.

Odpis Leopolda Wellisza z 1908. Egzemplarz powieści Norwid otrzymał w czerwcu 1872 od autorki. Kilka lat później Norwid przekazał ten egzemplarz Annie Dybowskiej, córce Józefa Dybowskiego (przyrodniego brata matki poety). Anna wybierała się wówczas w podróż do Polski. Książka zaginęła po zgodzie Anny Dybowskiej. Pdr: J. W. Gomulicki. Dwie nieznanne dedykacje. „Nowe Książki” 1958 nr 9 s. 555 (w cyklu: „Podróże po szpargalii).

LIST DO ZOFII WĘGIERSKIEJ, Paryż, 22? sierpnia 1869

Atg spalony w 1869 wraz z papierami po Zofii Węgierskiej. Odpis BNar 6290 k. 232–233: fragment w liście Węgierskiej do Norwida. Pdr Juliusz W. Gomulicki – PHum 1957 nr 3, 73–

74 (1869). Wyd. nast. GomPWsz IX nr 714 (22? sierpnia 1869). Datowanie przejęto tu za Gomulickim.